

BUDAPEST
T.

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NOVI SAD, KRALJA PETRA UL. 30. I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58.
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 9. Telefon 6-70

Novi Sad, 1931. évi január hó 4

VASÁRNAP

XII. évfolyam

3. szám

Előfizetési ára: egy óra 40 dinár, három óra 120 dinár. — Külföldön egy hónapra 50 dinár. — Egyes szám ára hétköznap 1.50 dinár, vasárnap 2 dinár. Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

„Kisfiam Petár trónörökös éppoly büszke mint én, hogy hetedik életévében megkaphatta a francia becsületrend nagykeresztjét“ — mondotta a Le Petit Parisien munkatársának Ófelsége a király

Az összes szomszédokkal békében akarunk élni

Párisból jelentik: A Le Petit Parisien balkáni tudósítója érdekes cikket közöl Károly román, Borisz bolgár és Alekszandar jugoszláv királyról. Ófelsége Alekszandar királyról azt állítja a cikkíró, hogy

uralkodónk megteremtette Jugoszlávia egységét és emellett az elve mellett a végsőkig kitart.

Ófelsége Alekszandar király külön kihallgatáson fogadta a Le Petit Parisien szerkesztőjét és ez alkalommal a király a következőket mondotta:

— Jugoszlávia a békét és a fejlődést óhajtja.

Mi az összes szomszédokkal békességben akarunk élni,

semmiféle hátsó gondolat nélkül és azt kívánjuk, hogy minél jobban javítsunk nemzetközi helyzetünkön. Ami a belső fejlődést il-

leti, mi ezt a fejlődést épp úgy óhajtjuk, mint a külső békét is és ezen fáradozunk minden erőnkkel. Láttam ön Beogradot és annak ragyogó fejlődését. A Dunát és a Szávát hatalmas hidak fogják áthidalni, a mocsaras részeket kiszárítjuk és a hajókikötőt teljesen rendbehozzuk.

Fővárosunk, amely valamikor szegényes török sziklafészek, 1918-ban pedig romhalmaz volt, ismét egészségesen lélekszik és lendületünk, valamint fejlődésünk szimbólumát képviseli,

amely arra ösztönöz bennünket, hogy az országot fáradhatatlan munkával rendbehozzuk és az erély szimbólumát lássuk abban a munkában, amelytől lakosságunk át van hatva.

— Kisebb szünet után Ófelsége a király lelkesülten felállt és így folytatta:

— Jegyezze fel azt, hogy én

sohasem fogom elfelejteni, hogy mindazt, amit országunk eddig nyert, kizárólag Franciaország törhetetlen barátságának köszönheti.

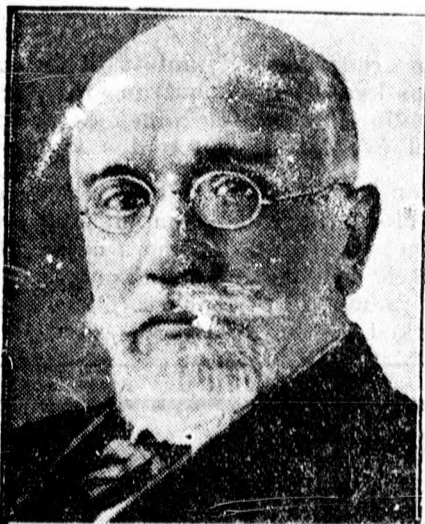
Annak a Franciaországnak, amely a háboru első napjaitól kezdve hűségesen kitartott Szerbia mellett. Jegyezze fel azt, hogy boldogok vagyunk, hogy ezen a volt török sziklaormon emléket emelhettünk az önök iránt érzett hálánk jeléül.

Kisfiam Petár trónörökös éppolyan büszke mint én,

hogy hetedik életévében megkaphatta a becsületrend nagykeresztjét.

Venizelos görög miniszterelnök tegnap Bécsbe érkezett

Az osztrák sajtó nagy lelkesedéssel ír a görög miniszterelnök bécsi látogatásáról

Bécsből jelentik: Venizelos görög miniszterelnök és felesége Varsóból jövet tegnap délelőtt fél 12 órakor Bécsbe érkezett. Az állomáson Schober osztrák külügyminiszter üdvözölte szívélyes szavakkal. Venizelos, aki bécsi tartózkodása alatt az osztrák kormány vendége lesz, a szívélyes fogadtatás után szállására hajtatott.

A görög miniszterelnök bécsi látogatásával a bécsi lapok nagyrésze vezércikkben hangsúlyozzák a kiváló görög államférfiúnak, hazája belső és külső konszolidálá-

sa körül szerzett nagy érdemeit.

Ausztria mint elsőrangú államférfit üdvözli Venizelost

és nagyon örül ennek a látogatásnak, amely hozzá fog járulni ahhoz, hogy a barátságos viszony Ausztria és Görögország között, amint az a megkötött barátsági és döntőbíró-sági szerződésben kifejezésre jut, a személyes érintkezés által még jobban megerősödjék.

—o—

Az angol sajtó izgalmas vitákat jósol a Népszövetség januári ülészakára

Németország idelőtt kívánja napirendre tűzni az általános leszerelés ügyét

Londonból jelentik: A Times azt írja, hogy a legközelebbi népszövetségi ülés kemény próbára teszi Henderson angol külügyminiszter elnöki képességeit. A német kiküldöttek ugyanis

a legutóbbi német választás hatása alatt foglalnak majd állást Genfben az egyes kérdésekben.

Az ügyrend két tárgya európai jelentőségű lesz és könnyen izgatott légkört teremthet. Az egyik a felsőziléziai német kisebbségek panasza, a másik pedig a leszerelést előkészítő bizottság jelentése.

Könnyen lehetséges, írja a lap, hogy a német delegátusok korábbi időpontra akarják kitűzni az általános leszerelési konferenciát, minthogy az a többi érdekelt hatalmaknak megfelel.

MAGYAR—OSZTRÁK GAZDASÁGI TÁRGYALÁS KEZDŐDIK JANUÁR KÖZEPÉN

Bécsből jelentik: Ausztria és Magyarország között a gazdaságpolitikai viszony rendezésére a két állam delegátusai január közepén Bécsben konferenciára ülnek össze.

Hatnapos halálküzdelem után

Joffre marsall tegnap reggel 8 óra 23 perckor meghalt

A marsall csendesen hunyt el — Franciaországban nemzeti gyászt rendeltek el Joffre marsall halála alkalmával

Párisból jelentik: Hatnapos halálküzdelem után Joffre marsall, tegnap reggel 8 óra 23 perckor meghalt. A marsall az egész pénteki napot eszméletlenül töltötte, kábulatából az éjszaka sem tért magához, ereje fokról-fokra hanyatlott. Szíve, amely csodálatos kitartással védekezett, lassanként mindjobban elgyengült.

hajnal felé alig lehetett ellenőrizni érverését.

Reggel, kevéssel 7 óra után Fontaine dr., aki állandóan ellenőrizte a beteg érverését megállapította, hogy a halál bekövetkezése már csak rövid idő kérdése. Telefonon azonnal értesítette a családtagokat és a család barátait, akik nyomban a klinikára siettek. A klinika lelkésze megadta az abszolúciót, majd buzgó imádságba mélyedt.

A hozzátartozókön kívül a vezérkar tisztjei is jelen voltak a halálbékövetkezésének pillanatában, 8 óra 23 perckor.

A marsall csendesen szenderült át az örök nyugalomba, szenvedés és egyetlen sóhaj nélkül halt meg.

A gyászhir vétele után sorra érkeztek az előkelőségek, hogy lerójják a kegyelet adóját. Steeg miniszterelnök mihamarabb a halálhírről tudomást szerzett azonnal a klinikára ment, hogy

a kormány és az ország nevében részvétét nyilvánítsa az özvegynek.

Tegnap délben fél 12 órakor rendkívüli minisztertanács ült egybe, amely a temetés részleteiről és a nemzeti gyász megnyilvánulásának módozatairól határozott. A holttestet tegnap délután bebalzsamozták, majd

a katonai főiskolára viszik, ahol felravalózzák.

Ha a marsall végrendelete nem tartalmaz más intézkedést, akkor a marsallt az ország halottjának tekintik és temetéséről a kormány gondoskodik.

Joffre marsall életrajza

Joffre marsall halálával a világháború francia hadvezéreinek egyik legkiválóbbja száll sírba, akinek neve Foch marsall mellett, a legismertebb volt. Joffre 1852-ben született, a Pyrenneusok keleti részében fekvő Rivesaltes falucskában. Atyja kádár-mester volt. Joffre a katonai pályára lépett, a rendfokozatokon gyorsan emelkedett és több ízben kitüntette magát. Már 1911-ben amikor a vezérkar főnöke lett,

öt szemelték ki a hadsereg főparancsnoki állásra.

A háború elején végzett hadműveleteit, különösen saját hazájában sokszor erősen bírálták. Az 1914. augusztusában folytatott harcok arra kényszerítették, hogy a francia hadsereget, amely akkor Párisra támaszkodott, messze visszavonja. A harctér helyzetének az a fordulata, amely az első marnei csata után bekövetkezett, inkább Foch tábornok beavatkozásának, mint Joffrenak az érdeme volt.

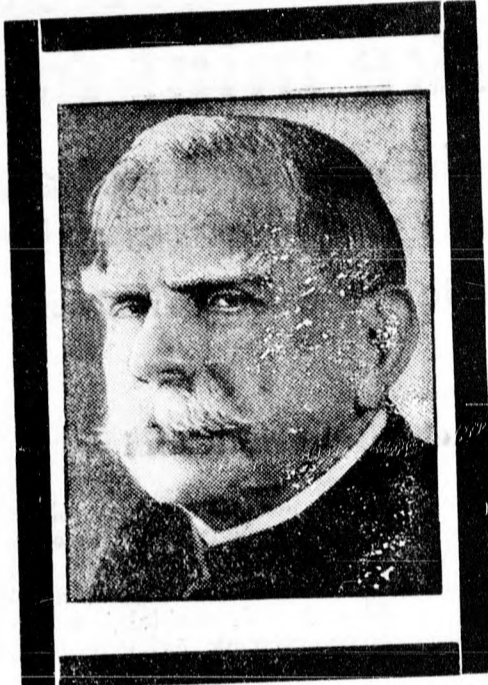
Amikor 1915-ben és 1916-ban a francia hadvezetés nem tudott döntő eredményt elérni és a háromhónapon át tartó és nagy veszteséggel járó Somme-menti ütközettel sem tudták áttörni a német frontot,

Joffret 1916. decemberének elején Nivelle tábornok váltotta fel a hadsereg főparancsnoki állásban.

Joffre a szövetségesek legfelsőbb haditanácsának elnöke lett, majd 1916 végén Franciaország marsallja,

az első marsall a köztársasági államforma óta.

Katonai téren ettől kezdve nem szerepelt többé. Az utolsó tíz év alatt visszavonultan élt Párisban.

A németek Joffre marsallról

A „Marnei csata“ című legutóbb megjelent emlékiratban, amelyet egy német vezérkari tábornok írt, a következő érdekes passzust találjuk Joffre marsallról.

Ezerkilencszáztizennégy augusztus második felében a franciák és angolok veresége már olyan nagyarányú volt, hogy egy zseniális tábornok kellett hozzá, hogy a németek elleni győzedelmes felvonulást biztosítsa. Ekkor lépett az előtérbe Joffre marsall, aki nemcsak megakadályozta a németek további előnyomulását, hanem vissza vonulásra is kényszerítette őket. Egy kevésbé energikus tábornok valószínűleg már azzal a körülménnyel is megelégedett, hogy a németek előnyomulását egy bizonyos ponton megállítsa, taktikai szempontból azonban a döntő csatára ez nem hatott volna. Joffre azonnal belátta, hogy itt félintézkedések nem segítenek és ezért alárendelt tábornokai útján mindent megtett, hogy megvalósítsa eszméjét és hogy a csatát megnyerje.

Ez a német részről elhangzott megállapítás a legnagyobb dicséret, amely valaha is hadvezért ért. Aki Joffre marsall harctéri működését tanulmányozza, arra a megállapításra jut, hogy ő mindig egyforma taktikát használt és ahogyan a Somme melletti csatát előre látta, úgy ért véget a marnei csata is.

Amikor Joffre marsall legelőször meglátogatta Elzász felszabadult vidékeit, egy küldöttségnek a következőket mondotta:

Visszatérésünk végleges és önök a mai

naptól kezdve örökké franciák maradnak. Franciaország a szabadságot hozza önöknek, amelynek mindig a zászlóvivője volt és Franciaország mindig tisztelni fogja az önök szabadságát.

Közismert tény, hogy Joffre kevésszavú ember volt. Barátai el is nevezték „hallgatagnak“. Mégis, ha valamelyik összejövetelen beszélnie kellett, jó szónoknak bizonyult. Egy alkalommal egyik társaságban szöbakerült, hogy milyen szisztematikusán rendezték a németek a háborút. Egy foggy német katonánál többek között felettes hatóságának egyik rendeletét találták, amelyben az illetőt már előre kinevezték a dijoni rendőrség főnökévé.

— Ez mind nagyon szép — jegyezte meg Joffre — a németek mindent előre láthattak, csak azt nem, hogy meg fogjuk őket verni.

Joffre ritkán beszélt, de ha lelesz, mindig fordultatos volt. Egyik legjellemzőbb tulajdonsága Joffrenak az volt, hogy görcsösen kitért arra, hogy a franciáknak feltétlenül győzniük kell.

— Bármit tesznek a németek — mondotta Joffre — hősiesen harcolhatnak is, felhasználhatnak bármilyen harci eszközt, mindez nem fog segíteni rajtuk, mindez csak arra alkalmas, hogy meghosszabbítsa a háborút.

Joffre marsall nagy barátja volt a szerbeknek, Mint a francia hadsereg főparancsnoka, minden alkalommal látbavetette hatalmas befolyását, hogy a szerb hadsereg segítséget kapjon. Ő volt az, aki a szaloniki front megerősítésén fáradozott és amikor az angolok követelték, hogy a szaloniki frontot szüntessék meg és a hadsereget a francia hadszíntérré vessék, Joffre marsall erőlyesen közbelépett és így az angolok indítványa megbukott. Joffre marsall mindig a legnagyobb rokonszenvvel beszélt a szerb hadseregről és még a háború alatt ígéretet tett, hogy a háború után meglátogatja Szerbiát, amit 1921-ben meg is tett.

Hatvan százalékos kvótát hajlandók fizetni dr. Wilhelm Imre szubotikai főorvos örökösei a hitelezőknek

Január 16-ára halasztották az egyeztető tárgyalást

A szubotikai Park szanatórium kényszerkegyezségi ügyében szombaton délelőtti tartott kényszerkegyezségi tárgyalást a szubotikai törvényszéken Plavics Alekszandar egyeztető bíró. A tárgyaláson dr. Wilhelm Imre szanatóriumi főorvos örökösei nevében fivére, dr. Wilhelm Jenő jelent meg, ezenkívül dr. Orsics Lázár vagyongépfelügyelő. Dr. Wilhelm Imre bejelentette a bíróságnak, hogy

az eredetileg felajánlott ötven százalékos kvóta helyett hatvan százalékot hajlandó fizetni hitelezőinek és pedig másfél év alatt kamatmentes törlesztéssel.

Ennek alapján dr. Orsics Lázár vagyongépfelügyelő a tárgyalás elnapolását kérte, miután még nem volt alkalma a bejelentett követelések valódiságát tanulmányozni. A bíróság január 16-ra halasztotta az egyezségi tárgyalást.

IDÁNYI
NOVI SAD
Jevrejska u.6. Tel. 2747

ZENE

BERENDEZÉSEK

KÁVÉHÁZAK, VENDÉGLŐK ÉS MOZIK RÉSZÉRE

Ünnepnapokon is lázasan dolgoznak Bléd hatalmas szállodapalotáinak építkezésén

Bléd egyike lesz Európa legmodernebb és legnagyobb fürdőhelyeinek — Téli kirándulás Blédbe, amely már a nyárra készülődik

A ljubljani pályaudvaron fujva, sistréve és gőzölögve áll meg a gyorsvonat s még sűrűbbé teszi azt a ködöt, amely az egész tájékon súlyosan rajtafekszik. És ebben a ködben különös szilhuettek válnak ki és rohanják meg a gyorsvonatot: a sielők százai indulnak ezzel a vonattal a blédi hegyekbe, Bohinjka és a Kranjska Gorába. Igaz, a kalauz azt mondja, hogy a sielők zöme már a hajnali személy vonattal elutazott, de még így is maradt épen elég és a gyorsvonat hamarosan megtelt a sielők tömegével.

Ljubljana után azután megváltozik az időjárás. A vonat egyre magasabbra kapaszkodik és a Száva völgyében egészen fenn magasban lassan megjelenik az ég kékje s nemsokára már a köd utolsó foszlányai is eltűnnek. Mikor a bohinyi vonat a blédi vasútállomáson megáll, délelőtt fél tizenegykor, már ragyogóan derült az égboltozat és a blédi tó felett teljes pompájában ragyog a napsugár.

Az állomás előtt egyetlen konflis várakozik. Blédben mindezideig gyenge a téli élet és a fürdő vezetősége csak most készül kiépíteni a propagandát a téli szezonokra is. A koesi fagyott fehér havas uton szalad végig, átmeleg a keskeny uccákon s ahogy kiérünk a tó mellett a parkhoz, egyszerre szemünkbeütünk, hogy a tómenti utat teljesen elzárták és a régi uton most iparvágányok húzódnak,

a tó partján hatalmas betónépítmények alapzatát készítik,

a modern Park szálloda mellett a régi épületet is bontják s helyébe modern egyenesvonalu palotát építenek. Vasárnap van, de most is a munkások százai sűrűnek-forognak a készülő épületek között

a régi uccák irányát megváltoztatják, helyette új egyenes és szélesebb utat nyitnak. Az új és hatalmas szállodákat, közöttük a Park és a Toplice szállodát egészen a tó partján építik fel,

ugy hogy a vendégek egyenesen a tóra láthatnak és a szálloda kapujából közvetlenül a jellegzetes blédi gondolatokba léphetnek.

Bléd község vezetősége maga is mindent megtesz, hogy ezeket a munkálatokat elősegítse és a maga részéről is igyekszik

minél modernebben kiépíteni Blédet, amely minden jel szerint egyike lesz Európa legszébb és legnagyobb világfürdőinek. Bléd vezetősége hatalmas csónakházat épített, amelyben a csónakok százai fognak elférni, mert számolnak azzal, hogy a jövőben az eddig is jól bevált regattaversenyek még nagyobb méretűek lesznek. A villák közt új, hatalmas teret létesítettek, az uccákat nivellálják és aszfaltozzák és a modern szállodák palotáin kívül még egész sor villát is emelnek. A környéken a síversenyzők részére is újabb pályákat építenek, úgy hogy legközelebb már Bléd környékén is lehet síversenyeket tartani s nem kell egészen Kranjska Goráig vagy Bohinyig elmenni.

Bléd legimpozánsabb építkezései közé a Park szálloda újabb építkezése tartozik

és ez a szálloda tavasszal már 410 szobával fog rendelkezni, míg a kertben háromezer személy részére lesz hely. A hatalmas szállodának saját postája, garázsa, kereskedései lesznek és julius elsején fog teljesen elkészülni. Csupa üveg és beton lesz ez a gyönyörű szálloda, amely Bléd legimpozánsabb épülete lesz.

Ugyancsak hatalmas szállodává építik ki a Toplice hotelt is,

amelyben 370 szoba fog a vendégek rendelkezésére állni.

A templomban most végződött be a mise és a blédiek nagy tömegben indulnak haza. A kihalt uccákon egyszerre felzúg az élet, a hegyoldalról gyermekek rödliznak lefelé. Fenn az állványokon pedig kopácsolnak a kalapácsok, sűrűnek forognak a munkások. Bléd készül az új szezonra.

S ami a legkülönösebb most Blédben, az, hogy nem szól a vágyak harangja. A csengő harangzó, amely nyáron reggeltől estig száll a kék tó hullámai felett, most hiányzik és valahogy nélküle mintha halott lenne a fürdőhely. A blédiek azonban biztosan hiszik, hogy a jövő télen már a téli szezon is megindul és a kis templom régi harangja nemcsak nyáron, hanem télen is reggeltől estig fogja az égboltozat felé csengettyüzni a fürdővendégek ezreinek vágyait. (cs. z.)

—o—

Csang-Kai-Sek irtóhadjáratot indít a kínai kommunisták ellen

Háromszázezer főnyi hadsereg, husz ágyúszázad, harminc repülőgép vesz részt a harcban

Londonból jelentik: A Reuter iroda sanghaji levelezője szerint Csang-Kai-Sek marsall nagyarányú támadásra készül a közép Kínában garázdálkodó kommunisták ellen. A legyező alakban szétterjedő offenzívában

háromszázezer főnyi csapat, husz ágyúszázad és harminc repülőgép fog részt venni.

Csang-Kai-Sek teljesen ki akarja irtani a kommunista veszélyt és kiáltványában felszólít mindenkit, akik fenyegetés, vagy kény-

szer hatása alatt csatlakoztak a vörösökhöz, hogy

a fegyverek beszolgáltatásával siessenek maguknak amnesztiát biztosítani.

A kiáltványban egyszersmind jutalmat ígér mindazoknak, akik kommunistavezérek élve vagy halva elfognak.

— A noviszádi nyugdíjas vasutasok figyelmébe. A noviszádi nyugdíjas vasutasok minél előbb adják be arcképes igazolványukat érvényesítés végett az állomáson.

palmira
SHAMPOO

férfinek-nőnek

szépséget épít
épseget szépít

Franciaországban nappali 12 fok hőmérséklet mellett tavasziasra fordult az idő
Hazánkban is igen enyhe az időjárás.

A Skócia felett tartózkodó depressziós centrumhoz a Biscayai öböl felett új depressziós centrum csatlakozott. A másodlagos alacsony nyomású képződmény a kelet-tenger felé vonult el. Délen magasnyomású hullám vonult végig, mely a felhőzet/csökkenését és az eső szűnését okozza.

Franciaországban tavaszias idő uralkodik, reggelként a hőmérséklet 10—12 fok Celsius.

Hazánkban a hőmérséklet a déli légáramlás folytán ismét emelkedett s nappal elérte a 10 fokot is. Csak éjjel keletkezett gyenge fagy, amely azonban egyáltalában nem befolyásolja a nappali hőmérsékletet. A tegnapi nap folyamán az esőzés megszűnt és az idő kiderült. A tengerszintre redukált légnyomás 755 milliméter.

A külföldi meteorológiai megfigyelések szerint

enyhe és főleg nyugaton csapadékhajló idő várható.

Noviszádon tegnap igen enyhe volt az idő, a reggeli órákban a hőmérséklet 8 fokig emelkedett, déliben pedig elérte a 10 fokot is. Az ország többi részeiben is igen enyhe az idő, a drávai és szávai bánóságban megszűnt a csapadék s a hegyekben is enyhére fordult az idő. Tegnapi átlagos hőmérsékletek: minimum Prilep 0, maximum Mostár plusz 15 fok Celsius.

Flóbertpisztolyából a szívébe lőtt, azután golyóval a mellében kiszolgálta a vendégeket, majd haldokolva esett össze Torer György noviszádi vendéglős tizenkilenc éves fia

A fiatalember állítólag szerelmi bánata miatt menekült a halálba — Mielőtt még a kórházba szállították volna, kiszüvedett a szerencsétlen fiatalember

Tragikus esemény történt pénteken este fél kilenc órakor Torer György noviszádi vendéglős Kralja Petra uca 29 szám alatti müncheni sörözőjében. Torer Gyurica kereskedősegéd.

Torer György tizenkilenc éves fia a vendéglő pincéhelyiségeiben flóbertpisztollyal a szívébe lőtt s mielőtt a kórházba szállították volna, meghalt.

A tragikus esemény előzményei a következők:

Torer Gyurica két hónappal ezelőtt a Dimovics cégnél volt alkalmazásban, mint kereskedősegéd s úgy feljebbvalói, mint barátai is igen, szolid, szorgalmas fiatalembernek ismerték. Szabad idejét leginkább barátai társaságában töltötte s

időnként egyik noviszádi tánciskolába járogatott, ahol egy fiatal lányt ismerkedett meg.

Az utóbbi időben barátai bizonyos lehangoltságot vettek észre rajta, sőt mi több, Torer több ízben is kijelentette, hogy

megunta az életét és öngyilkos lesz.

Ismerősei természetesen nem tulajdonítottak nagyobb jelentőséget ennek a kijelentésnek, annál kevésbé, mert nem vették észre a fiun, hogy erősebb vonzalmat érezne a leány iránt. Szüleinek azonban mindazonáltal feltűnt a fiu zavart viselkedése és ezért kettőzött gonddal ügyeltek rá, megfigyelték minden lépését, sőt az utóbbi időben édesapja kivette alkalmaztatási helyéről és saját üzletében foglalkoztatta.

Pénteken délután a vendéglő egyik pincére hosszabb ideig beszélgetett a fiuval, aki ezuttal is kijelentette, hogy

nem bírja tovább az életet és valószínű, hogy ez a beszélgetés az utolsó beszélgetésük lesz.

A pincér erről azonnal értesítette a fiu szüleit, akik most már a legnagyobb éberséggel ügyeltek a fiatalemberre, nehogy kárt tegyen magában. Este hét órakor Szlivka János kereskedősegéd látogatta meg a fiatalemberrel. Szlivka a fiatalember legjobb barátja és ez alkalommal Torer azt kérdezte tőle, hogy miért nem jött már előbb hozzá, mert szüksége van rá. Mikor Szlivka erre vonatkozólag érdeklődni kezdett, Torer nem válaszolt és csak mélyen felsóhajtott. Időközben a vendéglő megtelt látogatókkal és Torer György felkérte a fiát, hogy segítsen az üzletben. Negyed kilenc lehetett, amikor

Torer György a pincébe küldte a fiát, hogy bort hozzon egy korsóban.

A fiu le is ment a pincébe és miután hosszabb ideig elmaradt, édesatyja leszólt hozzá, hogy siessen, mert a vendégek várnak a borra. Néhány perc múlva a fiatalember fel is jött a pincéből kezében a boros kancsóval, amelyet a söntésre tett, majd

onnan egy literes üvegbe töltötte a bort, amelyet az egyik társasághoz vitt, onnan a konyhába ment, itt hirtelen el-

sápadt és a következő pillanatban összeesett.

A konyhában a fiatalember édesanyja tartózkodott, aki rémülettel vette észre, hogy

a fiatalember melléből vér patakzik.

Az asszony segélykiáltásaira azonnal összesereglettek a vendégek, akik a rend-

őrséget is értesítették az esetről.

A helyszínen nemsokára megjelent a rendőri bizottság, amely megállapította, hogy

a fiatalember a pincében egy hatmilliméteres flóbertpisztolyból a mellébe lőtt, majd halálos sebével, a boroskancsóval a kezében felvászorgott a lépcsőn és miután még a vendégeket is kiszolgálta, összeesett.

Az azonnal előhívott orvos megállapította, hogy a golyó a szívburkolatban akadott meg és ezért azonnal elrendelte a fiu kórházba való szállítását.

Mielőtt azonban a mentőautó a kórházba ért volna, a fiatalember kiszüvedett.

A fiatalember öngyilkosságának okaira vonatkozólag semmiféle közelebbi támpontot nem sikerült találni és az öngyilkos busulevelet sem hagyott hátra, amelyből meg lehetne állapítani, hogy mi készítette borzalmas cselekedetének elkövetésére. Mégis többben azt hiszik, hogy Torer Gyurica szerelmes volt és szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot.

Az öngyilkosság egyébként nagy feltűnést keltett Noviszádon és minden részvét Torer György felé fordul, aki Noviszádnak igen népszerű és ismert polgára. A rendőrség az öngyilkosságról jelentést tett a noviszádi államügyészségnek.

A noviszádi törvényszék felmentette az uzorával vádolt özvegy Latincsics Bozsáné noviszádi asszonyt

Az ítélet indokolásában kimondotta a bíróság, hogy a vádat nem látja bizonyítottnak

A noviszádi törvényszék tegnap tárgyalta özvegy Latincsics Bozsána noviszádi asszony ügyében a főtárgyalást. Özvegy Latincsicsnét azzal vádolták, hogy kihalva özvegy Hermann Karolina noviszádi lakos hiszékenységét és súlyos anyagi helyzetét, százezer dinárt adott a részére és ezért a kölesönért 36 százalékos kamatot számított és ilyen módon uzorát követett el. Hermanné 1927. május 31-ig fizette is ezeket a kamatokat és összesen 78.000 dinárt

fizetett ki hitelezőjének.

A tegnapi tárgyaláson a bíróság a tanuk kihallgatása után meghozta ítéletét, amely szerint

Latincsicsnét a vád és következményeitől felmentette, mivel az uzorát nem látta bebizonyítottnak.

Az államügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

—o—

A noviszádi kereskedők mozgalmat indítottak az újévi naptárajándékozás megszüntetésére

Ezentul jótékony célra fordítják a naptárkiadási költségeket

Noviszádon már esztendőök óta az a szokás, hogy a kereskedők és egyéb vállalatok az újév alkalmából naptárral ajándékozzák meg vevőiket. Ez a szokás azonban állandó surlódásokat idézett elő nemcsak a kereskedők egymásközi viszonyában, hanem a fogyasztóközönségnél is,

amelynek egy része megsértődött, ha véletlenül már nem tudott naptárhoz jutni. Ilyen körülmények között a noviszádi kereskedők között az az ötlet merült fel, hogy az újévi ajándéknaptárakat be kellene szüntetni

és a naptár előállításai költségeivel járó összegeket jótékony célra fordítani. Egy Futaki uti kereskedő már régebben beszűntette ezt az ajándékozást és az idén is naptár helyett élelmiszereket adott a noviszádi szegényháznak. A kereskedők körében most

mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy

a jövő évtől kezdve teljesen megszüntessék a naptárajándékokat.

A kereskedők a legközelebbi napok egyikén gyűlést tartanak, amelyen megállapodnak, hogy milyen célokra fogják fordítani a naptári költségekre előirányzott összeget.

1931

Január

7096

13

Kedd

A
KERESKEDŐK ÉS GYÁROSOK
EGYESÜLETÉNEK BÁLJA
NOVISADON
A SLOBODA SZÁLLÓ NAGYTERMÉBEN

Amit az olvasó mond:

1 Tegnap véletlenül több noviszádi üzletben volt dolgom s ez alkalommal épületes látványom voltam a szemtanúja. A kereskedők ugyanis vevők helyett, egyebet sem csináltak csak koldusokat fogadtak az üzletben. A koldusok valóságos hadserege lepte el az egyes kereskedéseket s alighogy az egyik kitette a lábát, már a másik furakodott be a helyiségbe, alázatos hajlongások közepette.

— Így megy ez reggeltől estig — mondotta az egyik kereskedő kétségbeesve. Hagyja el uram, nem sajnáljuk a könyöradományokat, hanem igenis sajnáljuk azt az időt, amelyet a koldusroham következtében elveszítünk. Ha hébe-hóba be is téved egy vevő, nem tudjuk kiszolgálni, mert ott vannak a nyakunkon a koldusok, akik lélegzethez sem engednek jutni. Már ismételtelen közbeléptünk a hatóságoknál, de semmit sem tettek az érdekünkben. A szombati nap valóságos kinszenvedés a számunkra. Ez az egyetlen nap egyébként, amikor mégis csak nagyobb számú vevő látogat el az üzletekbe s ezeket sem tudjuk rendszeresen kiszolgálni a koldusok miatt. Ismételtelen történt, hogy négy-öt koldus egyszerre lepi el üzleteinket, ilyenkor hajbakapnak egymással, összevesznek, kiabálnak és valóságos botrányt rendeznek. Lehetetlen védekeznünk ellenük s bármit tettünk eddig, hogy megszabaduljunk tőlük, minden fáradozásunk hiábavalónak bizonyult.

A „Reggeli Újság” már több ízben felszólalt a koldus-mizéria ellen, s ez alkalommal megpendítettük azt az eszmét, hogy a kereskedők egy koldusvédő egyesület felállításával védekezzenek a koldulás ellen. A koldusvédő egyesületnek minden egyes kereskedő lenne a tagja, aki bizonyos összeggel járulna hozzá a koldusok helyzetének feljavításához. Az így összegyűlt összegekből a koldusokon is segíteni lehetne s a kereskedők is megkennének védeve a türethetetlen koldulástól. Mindezek a tervek azonban, amelyek már konkrét formát is öltöttek, ősrégi noviszádi szokás szerint már az előkészítő munkálatoknál akadhat meg, úgy hogy a koldusok serege továbbra is grasszál Noviszádon, anélkül hogy a kereskedők védekezni tudnának ellenük.

2 Sok panasz hangzik el az utóbbi időben a sofőrök túlbuzgó éjjeli túlkölése ellen. A túlkölés magában véve meglehetősen hasznos foglalkozás, annál is inkább, mert figyelmeztetés akar lenni egyrészt azok számára, akik nem eléggé óvatosak és szembekötődést játszanak az uttesten, másrészt pedig uccakeresztelési figyelmeztető jel, nevezetesen a forgalmi rend szempontjából. Ha ellenben azt látjuk, hogy a sofőrök a csendes éjszakai órákban túlkölési produkciókkal szórakoztatják a mély álomba merült polgárokat, semmiesetre sem nevezhető kellemes szórakozásnak, nevezetesen nem a polgárok szempontjából, akik éjszakánként pihenni akarnak és nem túlköléseket hallgatni. Megtörtént például, hogy a sofőrök az egyik ucca kereszteződésénél a másik ucca sarkáig állandóan túlkölési jeleket adtak le s valóságos pokoli koncerttel igyekeztek egymást túlléptetni. Az ilyen és hasonló viccelődések ellen a legerélyesebben kell tiltakoznunk s felhívjuk a rendőrség figyelmét ezekre a türethetetlen állapotokra, amelyek nap-nap után ismétlődnek. A sofőröket a legnagyobb eréllyel kellene figyelmeztetni, hogy éjjeli csendháborítás esetén nemcsak az uccán éneklő és a kocsmákból hazafelé bandukoló polgár, hanem ők is teljes mértékben felelősek minden kilengésért és kihágásért, amely az éjjeli csend rovására történik.

Weiferi
SÖR
PANČEVO
a legjobb minőségű

Vakmerő rablótámadás Szubotica város belterületén

Egy utonálló este hét órakor megtámadott és kifosztott két úrnőt és késsel megsebesítette a detektivet, aki az üldözésére indult — Izgalmas hajszja a rosszul világított uccákon át az utonálló után

Vakmerő utonállás és filmszerűen érdekes hajszja folyt le pénteken este hét órakor Szubotica város belterületének uccáin. Sargics Józsefné született Malagurszki Lojzika szubotica postisztizvi-selőné este hét órakor nővére társaságában a forgalmas Bogovicsseva uccán át hazafelé tartott. A két hölgynek a rosszul világított uccában feltűnt, hogy

egy gyanus alak követi őket.

A megfélemlített nők a legközelebbi utkeresztelésnél megálltak, hogy bevárják és maguk elé boszássák gyanus kísérőjüket. Az ismeretlen mélyen a kabátja gallérjában rejtett arccal haladt a két nőig és amikor melléjük ért

egy hirtelen mozdulattal kiakarta szakítani Sargicsné kezéből a retikült.

Sargicsné erős kézzel tartotta táskáját és nem adta át az utonállónak, aki erre

ököllel hatalmas ütést mért a megtámadott asszonyra, mire az kiejtette kezéből a retikült.

Az utonálló hirtelen lehajolt, hogy felvegye a földről a kizitáskát, Sargicsné nővére azonban nem vesztette el a lélekjelenlétét és esernyőjével teljes erővel a rabló fejére sújtott. Az utonállónak mégis sikerült elragadnia a retikült és futásnak eredt.

A két asszony segélykiáltásaira figyelmes lett Vidalina József titkosrendőr, aki a közeli uccai bódénál tartózkodott és fegyvertelenül az utonálló elé vette magát, hogy megakadályozza a szökésben. A rabló, amikor megtudta, hogy detektívvel áll szemben

kabátja alól kést rántott elő és teljes erővel a titkosrendőr mellébe akarta döfni.

Vidalina Józsefné csak annyi ideje maradt, hogy védőleg maga elé emelje a karját és így a

kés csak a karját hasította fel és mintegy hét centiméter hosszú csontig érő sérülést ejtett.

A gonosztevő másodszor is szurni akart, a segély-

kiáltások zajára azonban a járókelők is figyelmesek lettek és Krausz Tivadar építész-vállalkozó éppen a kellő időben érkezett, hogy megmenthesse a titkosrendőr életét. Krausz megpillantásakor a rabló futásnak eredt és csakhamar eltűnt a rosszul világított Szkotusz Viator uccán.

A rablótámadás nagy riadalmat keltett az uccán és Prodanovics Mladen rendőrkapitány is előjött a közelben levő lakásából és a detektív, továbbá Krausz Tivadar építész társaságában üldözőbe vette az utonállót.

A gonosztevő és üldözői között izgalmas hajszja fejlődött ki.

Az utonálló bizonyára kitűnően ismerte a szubotica helyi viszonyokat a Szkotusz Viator ucca elhanyagoltabb része felé vette az útját, ahol a nyitott szennyvíz levezetőcsatorna befödése miatt valóságos torlasz van az út közepén és egyetlen gázlámpa sem ég az egész uccában. A gonosztevőnek kitűnő fedezékül szolgált a befödött árok és így a sötétben sikerült megszöknie üldözői elől.

A rendőrségről pénteken este detektiveket küldtek ki a rabló kézrekerítésére. A megtámadott asszony és nővére, továbbá Krausz Tivadar építész által adott személyleírás alapján

a rendőrség az egész környéket felkutatta, de nem sikerült elfognia a gonosztevőt.

aki üldözői elől való menekülés közben magához vette a retikült tartalmát és eldobta a kizitáskát. Krausz Tivadar pénteken este éjfél tájban egy gyanus alakot látott a Szkotusz Viator uccán, akiben a rablót vélte felismerni. A gyanus ember Krausz megpillantásakor beosont az egyik kapu és magára zárta az ajtót. Krausz a történetéről azonnal jelentést tett a rendőrségen és a detektivek házkutatást tartottak Krausz jelenlétében, ahol meg is találtak egy sapkát és egy kabátot, amelyet az utonálló viselt.

Mint értesülünk a rendőrség nyomában van a rablónak és szombaton délben le is tartóztatott egy embert, akit az utonállás elkövetésével gyanúsítanak.

Véres verekedés Varsóban lengyel katonatisztek és külföldi diákok között

Egy lengyel őrnagy súlyosan megsebesített egy török herceget

Varsóból jelentik: Az elmúlt éjjel egy éjszakai mulatóban összetűzés támadt lengyel katonatisztek és külföldi diákok között. Az egyik tiszt, Szobolevszki őrnagy rendkívül élesen aposztrofálta a diákokat, köztük egy török herceget is, aki nekirohant az őrnagynak és többször arculütötte.

Az őrnagy előkapta revolverét és lövöldözni kezdett a társaságra, akik közül kettőt, köztük a török herceget, súlyosan megsebesített.

A herceget kórházba szállították, ahol megállapították, hogy állapotja reménytelen. Szobolevszki őrnagyot letartóztatták.

Soha még ilyen szomorú ujéve nem volt Angliának, mint az idej — állapítja meg a Daily Mail

Angliának megfelelő emberre volna szüksége, aki megmutatná a kivezető utat

Londonból jelentik: A Daily Mail ujévi számában Rothermere lord nagy cikket ír az angol gazdasági életéről. Többek között azt írja, hogy soha még ilyen szomorú ujéve nem volt Angliának.

A világválság következtében Anglia is elszegényedik, beáll a túlprodukciónak, az ipari pangás, a munkanélküliség. Ez a válság Amerikát is megbénította,

visszavetette a keményen dolgozó Németország fejlődését és elszegényíti a virágzó Franciaországot.

Anglia vezetői súlyos hibákat követnek el.

A kormány és a hatóságok tulsokat a vonatkoznak az ipar és kereskedelem ügyeibe, amelyekre rettenetes adóteher is nehezedik. Angliának megfelelő emberre volna szüksége, aki megmutatná a kivezető utat.

Hírek

1931

Január

4

VASÁRNAP

Római katolikus: Jézus szt. neve. Protestáns: Leona. Görög keleti (december 22) Anasztaszija. A Nap kel 7 óra 15 perckor, nyugszik 16 óra 11 perckor. A Hold kel 10 óra 55 perckor, nyugszik 21 óra 50 perckor.

Időjárás: (A noviszádi katonai meteorológiai állomás jelentése.) Tulnyomóan boros és ködös idő, átmeneti kiderüléssel. Eső Vranjevón. A hőmérséklet a zetai és primorjei bánágban csökkent, másutt változatlan.

Időjárás: Változékony idő az ország északi részein, másutt enyhe és derült idő várható. A hőmérséklet továbbra is emelkedni fog.

— A „Kék madár” Noviszádon. Jushny világhírű orosz kabaré művészarsulata a Kék madár január 9, 10 és 11-én Noviszádon fog vendégszerepeltetni és befogja mutatni a világ legelső szinpadain oly nagy sikerrel előadott jubiláris műsorát, a finom orosz kis szinpadai művészetet, amely a Kék madárnak a világ minden táján a legnagyobb sikert hozta meg. A noviszádi közönség még mindig szeretettel gondol az elmúlt évben óriási sikerrel szerepelt társulatra. Jegyek elővételben kaphatók a Szlávia könyvkereskedésben (24-95) és Lipkovic dohánytörszékében (26-00).

— Nagy részvét mellett temették el Konráth Kornél mérnök fiát. Sulyos csapás érte Konráth Kornél mérnököt, a szuboticei Konráth rádió d. d. vezérigazgatóját, akinek Kornél nevű nyolcéves kislánya csütörtökön éjszaka hosszas szenvedés után meghalt. A szegény kisfiu halálát influenza következtében beállott gennyes középfülfő-gyulladás okozta és a kis Konráth Kornél sem a legönfeláldozóbb ápolás, sem pedig az orvosi beavatkozás nem mentette meg az életnek, mert a betegség az agyára huzódott. A gyermek halála nagy részvétet keltett Szubotican és a család tisztelői és ismerősei közül igen sokan keresték fel a megtört szülőket, hogy részvétükkel fájdalmukat enyhítsék. Az elhunytat az evangélikus egyház szertartása szerint szombaton délután két órakor temették el a Vukovicseva uca 32. szám alatti gyászszobából a Bajai temetőben levő családi sírboltba.

— Kinevezések a szuboticei vasutigazgatóságnál. A szuboticei vasutigazgató helyettesévé Markovics Lázárt, zágrebi vasutigazgatósági mozdonyosztályának főnökét, a közlekedési-kereskedelmi osztály főnökévé Nedeljkovic Milorádot, ennek helyébe pedig Szedlák Sztipán, a Szubotica-kórház állomás vezetőjét nevezték ki.

— Beiktatták kanonoki stallumába Grösz József segédpüspököt. Győrből jelentik: Fetser Antal győri megyéspüspök, a halálozások, illetve fokozatos előléptések folytán megüresedett kanonoki stallumba Grösz József segédpüspökkel töltötte be, akét pénteken délelőtt iktattak be javadalmába a szokásos szertartások között.

Gimnáziumi tanulók felruházása Szentán. A szentai gimnázium igazgatósága és tanári kara a diákalapból több ezer dinárt tizenkilenc szegénysorsu diák felruházására fordított. A diákok még a karácsonyi szünet előtt megkapták az ajándék cipőket és ruhákat.

— Ki nyerte meg az ujévi malacot? A polgári magyar daloskör szilveszteri szerepmalacát a 248-as sorsjeggyel, Anika Valy nyerte meg.

— Fehér és fekete hosszú bálí keztyűk bálí virágok. Fischer J. és Fia, Noviszád.

Indiában hatvanezer férfit és nőt börtönöztek be politikai cselekedetek miatt

Az indiai szónokot a brit delegátusok is melegen üdvözlötték az alkotmányozó konferencián

Londonból jelentik: Az indiai alkotmányreform ügyében tárgyaló értekezlet albizottságában Sapou indiai delegátus beszédet mondott, amelyben rámutatott arra, hogy szó sem lehet kompromisszumról. India olyan kormányt akar látni az ország ügyeinek élén, amely a törvényhozótestület

többségének tagjaiból áll és amely teljes mértékben felelős a törvényhozó testületnek.

Indiában ma 50—60.000 férfi és nő van politikai cselekedetek miatt elzárva, közöttük sok olyan, akinek itt a tárgyalóasztal mellett lenne a helye.

— Hivatali szabálytalanságok miatt felfüggesztették állásától az esztergomi polgármestert. Esztergomból jelentik: Antoni Béla polgármestert tegnap állásától felfüggesztették. A felfüggesztő határozat indokolása szerint Antoni a várostól házelket vett és annak árát évek óta csak részletben kezdte fizetni. Azonkívül kölesönöket vett fel a város terhére, a képviselőtestület tudta és beleegyezése nélkül. Ezenkívül évek óta különváltan élő felesége után felvette a családi pótlékot, a várost olyan terhekbe vitte, amelyek nélkülözlik a pénzügyi megalapozást és a fizetőképességet.

Megjelent!

170

Megjelent!

Napoleon jóskönyve

Ha akarja tudni, hogy kivánsága teljesül-e? Vállalkozása sikerül-e? Elutaznia kell-e? A beteg, akire gondolt felgyógyul-e? A fogoly, akire gondolt kiszabadul-e? Fia vagy leánya fog-e születni? Hogyan telik majd el a mai napja? Mit jelent álma? és más sok kérdésre válaszol meglepő hűen

NAPOLEON JÓSKÖNYVE

Küldjön postautalványon 12 dinárt, pontos címének feltüntetésével (szíza olvashatóan) „Promet” trg. zastupstvo Novisad, Željeznicka 26.

— A szuboticei ipartestület tanfolyama. A szuboticei ipartestület az államnyelv elsajátítására magyar, szerb nyelvtanfolyamot nyit a tagjai számára. Az ipartestület titkársága felkéri az érdeklődőket, hogy minél előbb jelentkezzenek a tanfolyamra.

Szuboticei Városi színház a noviszádi szinpadmúzeum: Vasárnap délután Lukács „Vörös hajú”, szereplők Haritonovicsné, Jovánovicsné, Ilišené, Formanekné, Birticsné, Orlovics, Sztárcsics, Dobrics stb. Vasárnap este Nusics Branislav híres vígjátéka „Utazás a föld körül”.

— Kara Mihály két hatalmas freskot fest a noviszádi munkáskamara dísztermében. A noviszádi munkáskamara megbízta Kara Mihály művészt, hogy dísztermében a szinpad két oldalán 6—6 négyzetméter nagyságú freskot fessen. Az egyik az ipari, a másik az építőmunkát szimbolizálja, teljesen modern stílusban. Ezenkívül a szinpad felett hatalmas kubista stílusú maszkot készített Kara Mihály.

— Szentai anyakönyvi hírek. A szentai anyakönyvi hivatal jelentése szerint az elmúlt esztendőben 381 újszülöttet jelentettek be, Házasságot 300 pár kötött. Meghalt 582.

Első osztály huzása január 16-án

Több jutalom! - Számos nagyobb nyeremény!
Összesen 65 millió dinár összegben.

Vásároljon vagy rendeljen sorsjegyet a legrégibb noviszádi FŐELÁRUSÍTÓNÁL **LUSTIG LAJOS**
6706 banküzletében, Kr. Aleksandra ul. 13.

— Vrbászon tartják meg a bácskai tüzoltószövetség ez évi közgyűlését. A sztariurbási önkéntes tüzoltóegylet az idén ünnepli meg fennállásának 25 éves jubileumát. Az egylet vezetősége már megkezdte az előkészületeket a pünkösdre tervezett ünnepségek programjának megállapítására. A jubileummal egyidőben tartják meg Vrbászon a bácskai és baranyai tüzoltóegyletek szövetségének ezévi rendes közgyűlését is, mely alkalommal nagyarányú tüzoltóversenyt rendeznek Sztariurbászon.

— Petrovoszelói statisztika. A római katolikus plébánia hivatal közlése szerint Bácskopetrovoszelón 1930. évben született 217, meghalt 162 s így az évi szaporulat 55, a katolikus hívek között. Házasságot kötött 86 pár.

— Pravoszláv gyermekek megajándékozása Noviszádon. Tegnap délután négy órakor osztotta ki karácsonyi ajándékát a noviszádi Ingenkenyer egyesület a pravoszláv gyermekeknek. Az egészségügyi palota épületében Mátics Sztomirné banné, Nikolics Milanné helyettesbanné, továbbá Vueskovics városi tanácsnok és az Ingenkenyer vezetősége jelenlétében ötven szegény pravoszláv gyermeket ruháztak fel teljesen. Előzőleg szegények között osztottak ki lisztet, füstölt húst, kenyeret és szelvényeket, amelyeknek tulajdonosai egy kg húst kapnak Martin Róbert és Fia Kralja Petra uccai hárszaru üzletében.

— Athelyezések. Dr. Vukovic Mihajlo panesevoei helyettes államügyészt Kovara helyezték át járásbíróvá, Szimics Boriszlav járásbíró Novakanizsáról Sztáribecsejre, Radovics Riszta prelogi járásbíró Banatszki Karlovacra, Manojlovics Jovan perlezi te-lekkönyvvezetőt pedig Szentára helyezték át. A pénzügyminiszter Vujicsics Bogoljubot és Grabovics Markot a noviszádi pénzügyigazgatóságtól a zágrebi pénzügyigazgatósághoz helyezte át.

BUTOR NAGY VÁLASZTÉKBAN, OLCSO ÁRBAN, KEDVEZŐ RÉSZLETRE IS, Noviszád, Safarikova ucca 30.

TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 10.02—10.10, Bécs 12.49—12.55, Prága 59.10—59.50, Berlin 7.35—7.37, London 274.3.

Zürich. Beograd 9.1270, Budapest 90.25, Páris 2025.50, London 2505 egynyelcad, Newyork 515.90, Brüsszel 72.03, Milanó 27.01, Madrid 54, Amsterdam 207.725, Berlin 122.84, Bécs 72.60, Szófia 3.73, Prága 15.30, Varsó 57.85, Bukarest 3.06.

Noviszád. Buza 79—80 kgos bácskai Noviszád környéki 145—150, Szombor vidéki 137.50—142.50, középbácskai 147.50—152.50, felsőbácskai 150—155, tiszai uszályrakomány 150—155, felsőbánáti 145—147.50, délbánáti 140—142.50, 78 kg szerémi 132.50—135, szerémi India környéki 137.50—140, szlavóniai 130—135, 77—78 kgos szlavóniai 127.50—130, árpa 107.50—112.50, zab 140—145, tengeri bácskai öreg 95—100, garantált minőség 72.50—77.50, tulkorán szárított dunai vagy szávai uszályrakomány 82—84, bácskai januárra 77.50—80, bácskai március-május 90—92.50, május 92.50—97.50, szerémi öreg 95—100, garantált minőség 72.50—77.50, január 77.50—80, március-május 90—92.50, szárított 90—92.50, szárított uszályrakomány 90—92.50. Export malmok irányirai december-március 30 nap kassza vagy egy és fél százalék skontó, nullás gg és 290, kettes 265, ötös 230, hatos 190, hetes 125, nyolcas 85. Egyéb malmok effektív kötési bácskai nullás gg és g 240—260, kettes 210—230, ötös 185—195, hatos 155—165, hetes 107.50—115, nyolcas 92.50—95, buzakorpa bácskai 85—90, szerémi és bánáti 80—85.

Irányzat: Tartott.

Forgalom: Buzában 10, tengeriben 35 és lisztben 4 vagon.

Budapest. (Határidős). Irányzat: Barátságosabb. Forgalom: Csendes. Buza március 14.53—14.54, május 14.95—14.96. Rozs március 9.82—9.85. Tengeri május 12.38—12.40, transit május 10.10—10.12.

Sulyok - fest - tisztít

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!

Minta szerint pontosan festi! Noviszád. Futaki ut 12.

— Házasság. Dr. Lampel Béla és Biermann Kató házasságot kötöttek.

— Három embert megölt Bécsben a világhírű. Bécsből jelentik: Thieberger Róbert 42 éves ügynököt és feleségét tegnap délelőtt világítógázzal télt lakásukon holtan találták. Eddig még nem lehetett megállapítani, hogy szerencsétlenség, vagy kettes öngyilkosság történt-e. Ugyancsak tegnap délelőtt holtan találták lakásán Skotopoli Viktor vasúti alkalmazottat is, aki kétségtelenül öngyilkosságot követett el, mert a nyitott gázvezeték összekötőcsapját a szájában találták.

— Tél és tavasz Romániában. Bukarestből jelentik: Mig Bukarestben és környékén a hőmérő tíz fokot mutat a fagyponthoz és szinte tavaszi az időjárás, Moldvában és Bukovinában hatalmas hóviharak dühöngnek. A hóviharak nagy közlekedési akadályokat okoznak, a vonatok a havazás végét sok helyen nem tudnak továbbjutni és a nyílt pályán vesztegelnek.

— Panama washingtoni követe lett Panama elnöke. Londonból jelentik: Washingtoni híradás szerint Herrara, Panama főbírája az elnöki tisztet felajánlotta Albaronak, Panama washingtoni követének. Albaro az elnöki tisztet elfogadta.

— Rogaska Slatina. A kiváló Tempel forrás ásványvize már a legrégebb időtől fogva elismert gyógyhatású vese- és epehólyagbántalmaknál. A Styria forrásvíz gyógyítja az összes gyomor- és bélmebetegedéseket, míg a Donat ásványvíz a legeredményesebben gyógyít epekö, elhízás, cukorbetegség, máj és csuszos- valamint aranyeres megbetegedéseknél. Kérje ásványvizünket minden üzletben. Vezérképviselőt és lerakat a volt Szerémség és Vajdaság részére Braća Csehlíkovic, Novisad.

— A szentai Hadirokkant Egyesület felhívása. A szentai Hadirokkant Egyesület vezetősége felhívja Pisztorovic Emiliát, Könyves Mihályt és Márkus Gergelyt, hogy egy igen fontos ügyben sürgősen jelenjenek meg az Egyesület helyiségében.

— Három berlini turista halálos szerencsétlensége a Glári Alpeseiben. Glarus Elmből jelentik: A Glári Alpesek itteni szakaszán súlyos szerencsétlenség történt, amelynek három berlini turista lett a halálos áldozata. Ezidőszereint mintegy negyven turista tartózkodik Elmben, ahol kitűnnek a sportviszonyok. A kirándulók közül mintegy tizenötök tegnap délután az Eiehlen csúcsra indultak sűrűre. Utközben egy patak hóval borított jégén akartak áthaladni. A jég réteg hirtelen beszakadt és a kirándulók a patak medrébe estek. Tizenketten nagynehezen a partra vergődtek, de hárman közülük, két nő és egy férfi eltűnt a hullámokban. Az esti órákban utnak indított mentőcsapat márcsak holttestüket találta meg.

— Leütötte tolvajtárását egy németországi legény, mert nem volt hajlandó közös öngyilkosságot elkövetni. A Hafel melletti Brandenburgból jelentik, hogy Staage gazda birtokán Trieb Pál 19 éves fiatal legény kalapáccsal leütötte Jakob Frida 17 éves szolgálóleányt, azután a közeli erdőben egy fenyőfára felakasztotta magát. A tett oka az volt, hogy a leány, miután Staage pénzszerényéből együtt kivett 800 márkát és a lopás kiderült, vonakodott Triebssel együtt öngyilkosságot elkövetni. A súlyosan sebesült Jakob Frieda felépülése kétséges.

ROBBANÁS A ZAGREBI BANI PALOTÁBAN

Zagrebból jelenti az Avala ügynökség: Szombaton délután két órakor a számai bányásági palota földszinti folyosóján robbanás történt, ami néhány ajtót megrongált, néhány ablakot bezuzott. Más áldozata a robbanásnak nem volt. Szombaton fogadó nap volt a bányágon és feltehető, hogy a megjelentek közül helyezte el valaki a folyosón a robbanó anyagot.

BIROSÁGI KINEVEZÉSEK ÉS ELŐLEPTETÉSEK

Beográdból jelentik: A noviszádi semmitőszék fegyelmi tanácsát a következőkből alakították meg: Elnök dr. Dimsics Alekszandar, a semmitőszék elnöke, helyettese: Putnik Vászta, tagok: Dr. Bogoszlavjevic Emilijan, dr. Petrovics Vászta, dr. Povolni Milan és dr. Sarkovics Jovan, helyettesek: Dr. Popovics Milivoj, Marics Rafo, Trajanovics Bozsidar és Gyukics Bogdan semmitőszéki bírák. A felelbiteli bíróság fegyelmi tanácsa: Elnök: Dr. Ignjatovics Nikola a felelbiteli bíróság elnöke, helyettese dr. Gyurgyev Bosko alelnök, tagjai: Dr. Grginsevics, dr. Kiss, Todorovics Mihajlo és Gimirac Vojislav, helyettesek: Zorics Milan, Sztepanovics Vasziljko, dr. Petrovics, dr. Katurics Jovan felelbiteli bírósági bírák.

Előleptetések

Spalatin Dusan noviszádi felelbiteli bírósági bírót a III. csoport I. osztályába, Tászics Alekszandar szubotikai bírót a IV. csoport első osztályába léptették elő. Az V. csoport I. osztályába a következők léptek elő: Dr. Antonijevics Dusan és Radulovics Száva noviszádi, dr. Perkovics Joszif csakoveci államügyészek, Mácovics Dusan novaknizsai, Mihajlovics Ciril bácska-palánkai, Jurics József szubotikai és Pejakovics Mitó becei járásbírák.

— Betörők jártak egy becskerekeli mehanikai üzletben. Beeskerekéről jelentik: A péntekről szombatra virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a Princesa Jelena parton levő Francuski-féle mehanikai üzletbe. Az üzletből négy gramofont, revolvereket, töltényeket raboltak el, azonkívül 250 dinárt a készpénztárból. Megkísérelték a Wertheim szekrény felnyitását is, de sikertelenül. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Szerelmi bánatában disznóölökéssel kísérelt meg öngyilkosságot. Beeskerekéről jelentik: Tegnap délelőtt 11 órakor Oszto János vendéglős 20 esztendő János fia disznóölökéssel mellbeszurta magát. Életveszélyes állapotban szállították kórházba. Tetét szerelmi bánatában követte el.

— Elütötte az autót. Pénteken délután egy noviszádi autó a báni hivatal előtt elütötte Misics Olga bányászi tisztviselőnőt, Misics Zsárkó noviszádi detektív nővérét. Az autó nagy sebességgel robogott, amikor Misics Olga a hivatalos órák végeztével kilépett a báni palota árkádjai alá. A leány az utolsó pillanatban visszaugrott, úgy hogy csak jelentéktelen sérüléseket szenvedett.

Keresztretjvény megfajtések. December 25-iki számunkban közölt Karácsonyfa-rejtjvényünk megfajtái közül könyvjutalmat nyertek: Nemeth Margit Noviszád, Kölesey ucca 20-22, Kapás Mancsi Noviszád, Usztavszka ucca 35 és Bódi I. Noviszád, Szlovaeska ucca 33. Vasárnapi keresztretjvényünk helyes megfajtása: Vizszintes sorok: 1. Ah, 3. Clio, 8. Stár, 11. Jó, 13. Lep, 15. Venezuela, 16. Pók, 17. Árok, 19. To, 20. Do, 21. Fakó, 22. Ha, 23. Oa, 25. NK, 27. Po, 28. Ta, 29. As, 30. Uk, 31. Pi, 33. Ara, 35. II, 36. Iá, 37. ZL, 38. Mit, 39. Pál, 40. Rol, 42. Mn, 43. Eros, 45. Japán, 47. Háló, 49. Esés, 50. La, 51. Al, 53. Báró, 55. Bika, 56. Avar, 57. Tnem, 60. Ma, 61. It, 62. Bora, 64. Esel, 66. Boros, 70. Róma, 71. Ak, 72. Dió, 74. Bis, 75. Tál, 76. Jó, 78. Le aile, 79. Eve, 80. Orient, 81. Am, 82. Na, 83. Sn, 84. Es, 86. Ov, 87. AA, 88. Ló, 89. Ti, 91. Mon, 94. Rembrandt, 99. Ara, 101. Keresztsháboru. A helyesen megfajtott közül könyvjutalmat nyertek: Lukács Tibor Szubotica, Paja Kujundzsicsseva 49 és Kemper Anna és Böske Velika Kikinda. Itt említjük meg, hogy a keresztretjvényt a lapból kivágva és a megfajtest lehetőséggel tintával kitöltve kell beküldeni.

A legszebb ajándék egy doboz egészség

Ha rokonai vagy barátai közül valaki nem volna a legjobb egészségben, ajándékozzon neki egy doboz

OVOMALTINE

s ezzel a legnagyobb figyelmességet tanúsította iránta.

Kapható mindenütt.

Nagy doboz 56 — dinár, közép doboz 32 — dinár, kis doboz 16 — dinár.

A szubotikai törvényszék elrendelte a kényszeregyezséget Glied Vilmos malomtulajdonos ellen

Stieglitz Elek, a Felsőbácskai malom igazgatója lett a vagyónfelügyelő

Glied Vilmos szubotikai malomtulajdonos, mint tegnap jelentettük, kérvényt intézett a szubotikai törvényszékhez, amelytől a kényszeregyezési eljárás megindítását kérte. Glied kényszeregyezési nagy feltűnést keltett Szuboticián, miután Glied évtizedes vállalatoknak tulajdonosa, akinek két malma és ingatlanai vannak és a város egyik leggazdagabb kereskedőjének a hírében állott. A törvényszék el is rendelte a kényszeregyezési eljárás megindítását és vagyónfelügyelővé Stieglitz Eleket, a Felsőbácskai Gözmalom igazgatóját nevezte ki. Egyeztető bíró Tászics Alekszandar. Glied Vilmos egy év alatt fizetendő negyven százalékot ajánl fel hitelezőinek.

—o—

Malesics István, szobafestő, néhány hetre külföldi tanulmányuttra ment.

— Vadászpuskával agyonlőtte haragosát egy bányai gazdálkodó. A bányai Szeleus községben Petru Lajos gazdálkodó az uccán összeszólkkozott régi haragosával, Samuel Juonnal. A szóváltás verekedéssé fajult, Petru berohant a lakásába, ahonnan vadászpuskával tért vissza és közvetlenül közelről rálőtt Samuelre. A golyó szívet járta át a szerencsétlen embernek és azonnal megölte. A gyilkos gazdát letartóztatták.

— Szegednél éri el Jugoszláviát a london—konstantinápolyi országot. Londonból jelentik: Véglegesen megállapították a london—konstantinápolyi országot irányát. Az országot Magyarországon Győrön, Komáromon, Budapesten és Szegeden vezet keresztül, ahol az utat már ki is építették. A jugoszláv kormányának a beograd—szófiai utat kell kiépítenie.

*— Aki sovány és ideges, vagy álmatlanságban szenved, igyon GERBER-féle DUP LA MALATA „GOLIAT” fekete sör.

Rosszul kezdődik az ujesztendő az amerikai bankokra. Newyorkból jelentik: Az ujesztendő első két napján további tizenkét bank zárta be pénztárát az Egyesült Államokban. Az elmúlt évben összesen 740 amerikai bank omlott össze.

— Princessfüzők, melltartók, haskötők raktáron és mérték után Barth L. Noviszád, Petra Zrinjszokog 17.

Ma premier az APOLLOBAN

Bemutatásra kerül a 100%-os német tonifilm

Barcarola

(Brand in der Oper)

Főszereplők:

Gustav Fröhlich, Aleksa Englström és Gustav Gründgens

Kivonat a „Tannhäuser” operából, éneklő a német állami opera együttese.

JERMILA NOVOTU a berlini állami opera tagja éneklő az ártákat „Hoffmann meséből

Kezdet 5, 7 és 9 1/4 órakor

Ma két sláger az ODEONBAN

Tengerészek kedvence

Bohózat 8 felvonásban. Főszerepben

CLARA BOW

Halálszakadék

Vadnyugati nagy kalanddráma 8 felv. Főszerepben

Fred Thomson

— Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való béltürelést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A noviszádi „Wizo” zsidó asszonyok világszervezete f. hó 7-én, szerdán délután 4 órakor a Szloboda téli kertjében első teadélutánját rendezi, mely alkalommal dr. Steindlerné Beograd, a Wizo jelentőségéről előadást tart. A hölgyek kéretnek, minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Belépti díj teával 10 dinár.

— Nikolics Maca nyerte a NAK szépségversenyének első díját. A Noviszádi Atlétikai Klub szilveszter estélyén a szépségverseny győztese lett: 1. Nikolics Maca 324 szavazattal (Jakovljevićs és Kessler cég selyem ruha anyag). 2. Baumgartner Anni 256 szavazattal (Márer Testvérek illatszergarnitúra). 3. Lerer Ottóné 249 szavazattal (Rotstein Adám selyem harisnyája).

SZEREMI TŰZIFA, SZÉN és KOKSZ
legjobb minőségben, legjutányosabb áron kapható
LESZMEISTER FATELEPEN, NOVISAD
Kemeneci ut végén (Vasúti átjárótól balra). Telefon 24-78.

— A „Do X” új teljesítmények előtt. Az angol óriásrepülő „R 101” tragikus pusztulása után a modern technika mesterművének, a Do X-nek startja kettőzött érdeklődést kelt az egész világon. Az a szerencsétlen tűz, amely nemrég kiütött a Do X-en, még csak fokozta a türelmetlenséget, amellyel ennek a repülőgépnél új, szenzációs teljesítményeire lé tekintenek. A repülőgép személyzete, amely technikailag képzett emberekből állt, a tűz oltásánál igen nagy erőpróbát esett át. Ilyen erőpróbákat csak akkor állunk ki sikeresen, ha jó egészségben és jó testi kondícióban vagyunk. Mint a motor táplálásánál is a legjobb üzemanyagokat kell használni, úgy a személyzet táplálkozásánál is a legnagyobb gondossággal kell eljárni. Ezért nincs mit csodálni azon, hogy dr. Tilgenkamp, a Do X összekötőtisztje és sajtófőnöke ezt mondja: „Az Ovomaltine jó itala, mit minőség szívesen veszünk magunkhoz”. Megint egy újabb bizonyíték arra, hogy Ovomaltinet használnak mindenütt, ahol nagy teljesítmények kívánatosak.

Rádió és beszélőgépek, varrógépek, kerékpárok
a legjobb gyártmányokban kedvező részletfizetésre beszerezhetők
EXPRESS J. Horváth, Novisad
Pašičeva ul. 19 6912

— Ismét rablótámadás Bačkogradistén. Kiss József bačkogradistei lakos felesége és leánya csomagokkal megrakodva gyalog indultak a sztari-beceai hetipiacra. Amint a községből kiértek s a Szmić féle tanyát elhagyták, két cigány kocsin jött szembe velük. Amint találkoztak a cigányok megröhbenték a nőket, a csomagokat elszedték tőlük, azután fojtogatni kezdték őket, hogy adjanak pénzt. A nők sikoltozni kezdtek és birokra keltek támadóikkal. A segélykiáltásokat meghallotta a béres, aki éppen lovakat készült befogni. Az országutra kitekintve rögtön felismerte a helyzetet. Revolvert véve magához, lőrapapott s vágatott a dulakodók felé. A cigányok meglátva a közeledő lovast, kocsira ugrottak s visszafordulva Bece felé menekültek. A béres azonban hamarosan utolérte őket, utjokat állta s lovaik lelövésével fenyegetve, kényszerítette őket, hogy forduljanak vissza. A cigányok belátták, hogy nincs menekvés, megadták magukat s a béres bekísérte őket kocsistól, lovastól Gradistère s átadta a csendőrségnek.

HIHETETLEN OLCSÓN KÉSZIT
„FEMINA” FÜZÖT, MELLTARTÓT, különféle beteg-készítet. Mérték után vidékre is szállít.
WOLLNER ILONKA, Novisad, Željeznička u. 20.

Nemes táncintézet hírei: — Január 4-én vasárnap Saxofon-jazz d. u. fél 4 órakor. — Január 8-án esütörtök, nagy zárófűzérke este fél 9 órakor.

Joffre marsall halálhírére a francia köztársaság előkelőségei sorban felkeresik a klinikai halálos ágyon fekvő hadvezért. Képünk azt mutatja, amint Guillaumat vezérkari főnök, a volt rajnai megszállócsapatok parancsnoka távozik a klinika épületéből.

A szuboticaei egyházi hatóság hozzájárulása nélkül nem lehet megszüntetni a városi zene és énekkart

A Szent Teréz templomnak szerzett joga van a százhuszonhét éves zenekarhoz, amelynek a megszüntetésével egyébként is jelentéktelen összeget takarítana meg a város

Szubotica város lakossága részéről — mint az előrelátható volt — nagy ellenkezést váltott ki a város vezetőségének az a szándéka, hogy március végén megszünteti a városi zenekart és az énekkart. A városi tanács erre vonatkozó javaslata felett

nem hozott végleges döntést a legutóbbi városi közgyűlés, amely úgy határozott, hogy kikéri Budánovics Lajos biskapi püspök véleményét.

illetőleg hozzájárulását a százhuszonhétéves egyházi intézmény megszüntetésére. Ertesüléseink szerint

az egyházi vezetőség nem fog hozzájárulni ahhoz,

hogy megkérdése és hozzájárulása nélkül megfosszák százhuszonhét év óta élvezett jogától. A város annakidején minden bizonnyal nem ok nélkül vállalta magára azt a terhet, amelyet a Szent Teréz templom zenekarának és énekkarának a fentartása, továbbá a kántornak és a karmesternek a fizetése jelentett. A Szent Teréz templomban ugyanis mindenkor a város fizette a kántort, akinek 1782-ben négyszázötven forint évi fizetése volt. A zenekart 1803-ban szervezte meg a város és ugyanakkor a kántor mellé külön énekkart szervezett, amelyhez viszont fizetéses karmestert alkalmazott. Hogy miért tette ezt a város annakidején, arra nincsenek feljegyzések. Tény az, hogy

a városi zenekar már százhuszonhét éve működik a Szent Teréz templomban, amelynek eszerint szerzett jogai vannak a városi zenekarhoz.

A városi zenekar és az énekkar alkalmazásáról és fizetéséről ugy a városi levéltárban, mint az egyháznál megvannak az írásbeli dokumentumok. A városi zenekar 1803-ban egy karmesterrel és öt zenésszel

— **Egyházi látogatás.** Bácsból jelentik: Szilveszter napján a bácsi ferencendi zárának érdekes vendégei voltak dr. Gralics Péter dalmáciai provinciális Splítből és P. Novákovic Leonandó bródi házfőnök személyében, akik hivatalos úgyben egy napot töltöttek az ösrégi záróban.

— **Beteges emberek legbiztosabb házi-szere a Sibalics-féle kítűnő minőségű rozskenyér.**

működött, akik évi harminc—harminc forint fizetést kaptak a várostól és mentesítve voltak a közterhek viselésétől. A zenekar és az énekkar eleinte kizárólag egyházi célokat szolgált és csak a templomban működött, míg később az énekkart másra is felhasználta a város, még pedig először 1850-ben a színházban, utóbb pedig Palicsan a nyaraló közönség szórakoztatására, továbbá koncerteken és ünnepi alkalmakon. Az erre vonatkozó tanácsi határozatok megtalálhatók az 1856, 1857 és 1891. évek jegyzőkönyveiben. 1852-ben a város tizenkilencere emelte fel a templomi zenekar tagjainak a számát.

Általános vélemény az, hogy egyoldalúan a város nem vonhatja meg a templomi énekkart a Szent Teréz székesegyháztól, az egyházi vezetőség pedig nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy megfosszák a százhuszonhét éve élvezett jogától.

A zenekar megszüntetése egyébként sem jelentene lényeges megtakarítást a város költségvetésének.

A zenekar tagjai közül ugyanis hétnek meg van a nyugdíj jogosultsága, négy ideiglenesen alkalmazott külföldi állampolgár, akiket elbocsáthat a város, három pedig csak végkielégítésre tarthat igényt, miután nem teljesen tíz éve van a város szolgálatában. A nyugdíj jogosult zenekari tagok valamilyen fiatal és munkaképes emberek, akik évtizedeken át huzatnák a várostól a nyugdíjat. A külföldi állampolgárságu zenekari tagok nem végleges alkalmazottjai a zenekarnak és így csak három zenész fizetését takarítaná meg a város annak a zenekarnak a megszüntetésével, amely százhuszonhét éves működése alatt sok dícsőséget szerzett multban Szubotica városnak és valamikor országos hírnevű volt. A zenekarra egyébként is szüksége lehet még a városnak, ha ismét állandó színháza lesz Szuboticanak.

— **Statisztika.** Bácsból jelentik: Bács község népesedési statisztikája a bácsi plébánia adatai szerint az 1930. évben a következők: Házasságkötés 26 volt, halálozás 61 és születés, illetve keresztelés 93 esetben.

Pakraci Slaveks tűzifa
detailban legolcsóbban csak
Ludwig Hubert i Sin cégnél, Veliki Liman, Tel. 25-47

Sport

Ma délután 2 órakor: Makkabi-PAK, serlegmérkőzés

NAK pálya.

Az eddigiektől eltérően, az idei karácsonyi serlegmérkőzéseket a program szerint előre megállapított sorrendben játszották le és így a második osztályú serlegmérkőzések ma már az elődöntőig jutottak el. A második osztályban eddig három mérkőzést játszottak a karácsonyi serlegért. December 25-én a Makkabi 2:1 arányban legyőzte a noviszádi Szláviát, december 26-án a PAK 3:0 arányban a petrovaradini Gradjanszkit, végül december 28-án a petrovaradini Hajduk 6:1 arányban a noviszádi Trgovacski együttesét.

Mínt hogy a másodosztályú serlegért kiesési rendszer szerint küzdenek a csapatok, az eddigi három mérkőzés során a petrovaradini Hajduk jogot nyert a döntőben való részvételre. Ellenfele a döntőben a Makkabi-PAK mérkőzés győztese lesz.

Ezt a mérkőzést ma délután 2 órakor játsszák le, a NAK pályán. A Makkabi az első serlegmérkőzésen nem szerepeltette első csapatát, a HASK ellen Zagrebben lejátszott mérkőzés miatt. Ma délutánra azonban a komplett Makkabi áll ki, ami lényegesen növeli a kétfelhérek győzelmi esélyeit. A HASK legyőzése után a Makkabi papirforma szerint aligha találhat legyőzőre nemcsak a második, de az első osztályban is, viszont nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a Postások éppen a Makkabi ellen játszották ki legjobb formájukat a multban.

A PAK formája most is emelkedőben van, de alig hisszük, hogy a mai Makkabi ellen sikerrel operálhat. Két-három gólos Makkabi-győzelmet tipelünk.

Ma délelőtt tartja közgyűlését a szubotikai Szand sportegylet

Nagyobb változások várhatók a Szand tisztikarában — Mozgalom indult meg a szubotikai sportbéke helyreállítására

A Szand szubotikai sportegylet ma délelőtt kilenc órakor a Bárány szálloda különtermében tartja meg rendes évi közgyűlését. A szubotikai egyesület közgyűlése rendes körülmények között nem lenne nagyobb fontosságú sportesemény, a ma reggeli közgyűlésnek azonban kihatása lehet Szubotica egész sportéletére. A Szand tagjai körében ugyanis üdvös akció indult meg, amelynek az a főterve, hogy a szubotikai futballsportból kiküszöbölje azokat az ellentéteket, amelyek különösen az utóbbi hónapokban országos sportbotrányokká fejlődtek.

A Szand közgyűlését hetek óta tartó tárgyalások előzték meg. A sportegylet tagjainak higgadtabb gondolkodású csoportja Gyorgyevics Jovan ügyvédnek, a Szand és a szubotikai labdarugó alszövetség elnökének a vezetésével üdvös mozgalmat indított, annak érdekében, hogy közeledést létesítsenek a két rivális futballcsapat, a Szand és a Bácska között és ezzel jó példát szolgáltató a kisebb csapatoknak, helyreállítsák a sportbékét a szubotikai alszövetség egész területén. A mozgalom kezdeményezői lelkiismeretes tagjai ugyan a Szandnak, de belátták, hogy az egyesületek sportszerűtlen versengése magát a mérkőzéseket látogató közönséget is elriasztotta a sporttól és ez a körülmény az összes szubotikai klubok anyagi válságát idézte elő. Ugy a Szand mint a Bácska higgadtabb gondolkodású tagjai már a multban sem találták helyesnek az egyes fanatikus egyesületi tagok szélsőséges sportpolitikáját, eddig azonban nem tudták érvényesíteni álláspontjukat, miután vagy az egyik, vagy a másik csapatnál találkozott rideg visszatasíttással a kezdeményezők.

A sportbéke megteremtésére a Szand és a Bácska között legutóbb történt súlyos incidens végleges eliminálásának a szükségessége készítette a Szand egyik csoportját. Értesüléseink szerint a csoport nevében Gyorgyevics Jovan az alszövetség és a Szand elnöke már fel is kereste Malagurszki Babijánt, a Bácska elnökét és irányítóját, aki a szubotikai alszövetségnek éveken át elnöke volt. Gyorgyevics és Malagurszki megbeszéléseik során megállapították, hogy nem áthidalhatatlanok az ellentétek a két rivális csapat között, ha eltávolítják azokat, akik klubfanatizmusukkal nem a sportbéke megteremtésén, hanem az ellentétek kimélyítésén munkálkodtak.

Ertesüléseink szerint a két csapat megegyezésének egyik legnagyobb akadálya Szegedinszki Nesztornak, az alszövetség főtitkárának és a Szand titkárának a személye, aki évek óta vezetője volt a szélsőséges sportpolitikuskoknak a Szand és az alszövetség körében. Szegedinszki Nesztort egyébként a bírák szövetségének december 29-én hozott

határozata is kinos helyzetbe juttatta egy a klubja mint az alszövetséggel szemben és valószínűnek tartják, hogy Szegedinszki le fogja vonni a konzekvenciákat az esetből és maga fogja benyújtani a lemondását eddigi tisztségeiről.

Ezzel szemben viszont Szegedinszki Nesztornak az elmúlt hetek eseményei dacára is igen sok híve van és úgy a Szandban, mint az alszövetségben igen sok szavazat áll mögötte. Ezeknek az álláspontja viszont az, hogy Szegedinszkinak továbbra is ki kell tartani a helyén, mert esetleges visszavonulása súlyosan veszélyeztetné a Szand érdekeit az alszövetségben.

A másik csoportnak az a szándéka, hogy Szegedinszki helyett Kraguljevics Bogdánt, a villanytelepi Sportklub választmányi tagját juttassák a

Szand első főtitkári tisztségébe. Gyorgyevics Jovan viszont mint az alszövetség elnöke összeférhetetlennek tartja, hogy egy időben úgy a Szandban, mint az alszövetségben a legmagasabb tisztséget töltsse be ezért elhatározta, hogy lemond a Szand elnökségéről. A mostani vezetőség sportbékére törekvő híveinek az a tervük, hogy Gyorgyevics helyébe dr. Magarasevics Alekszandar ügyvédet válasszák meg elnöké, akinek a személye elegendő garancia lenne arra, hogy nem ujulnak ki ismét a klubközi áldatlan versengések.

Ilyen előzmények után természetes, hogy Szubotica egész sporttársadalma a legfeszültebb várakozással tekint a Szand ma délelőtti közgyűlése elé, amelyen minden valószínűség szerint erős küzdelmek után dől el, hogy lesz-e teljes sportbéke Szuboticán, vagy tovább tartanak az állandó harcok a klubok között.

—o—

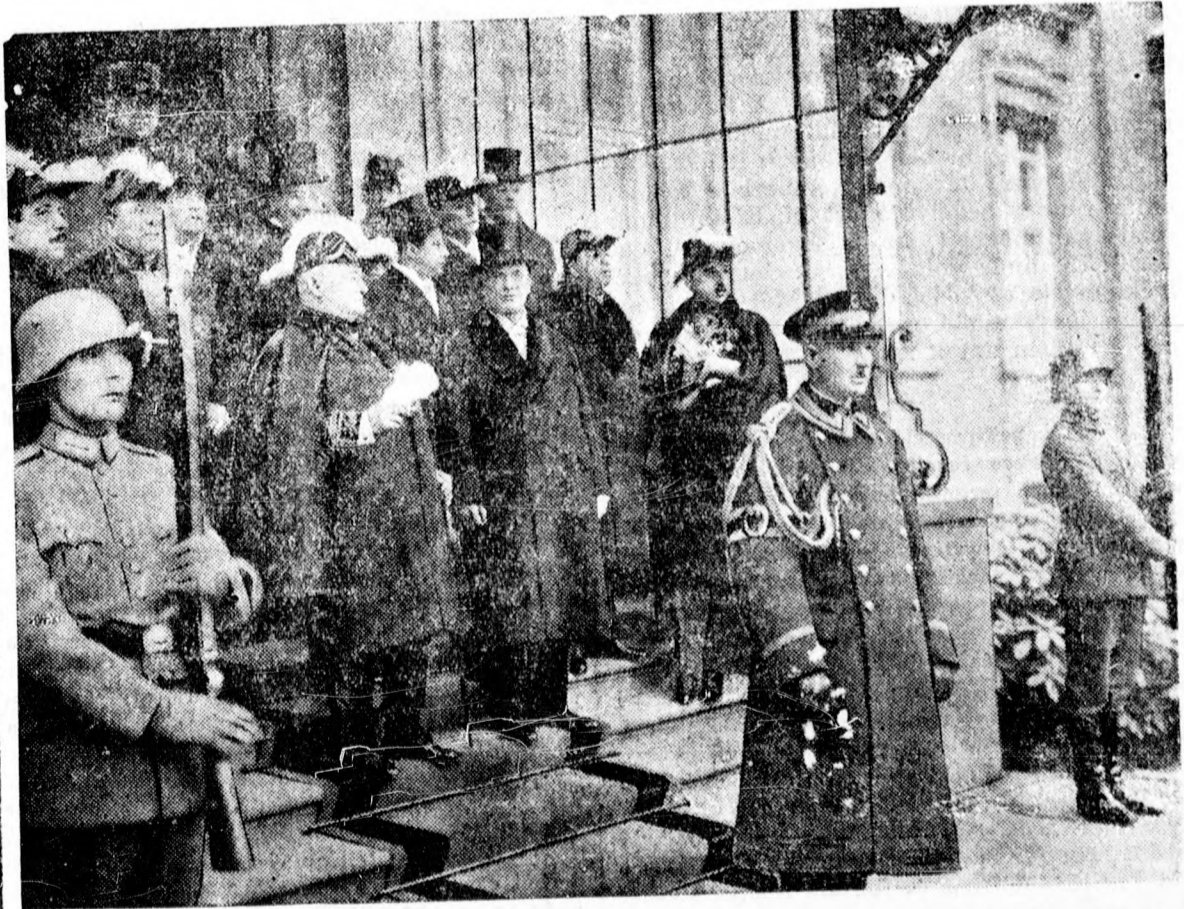
PAK hírek. Ma a Juda Makkabi sportklubbal serlegmérkőzést tartunk. Felállítás: Nikolics, Balla, Vlaskalics, Burai, Matak, Gutwein, Barta, Kiss, Pastyan, Gregec, Paluska, Mikus, Mátics, Babin, Nagy. A játékosok délután fél kettőig a NAK pályán pontosan jelenjenek meg. — Intéző.

A Makkabi szerda-esti társasvacsorája. A Juda Makkabi sportegylet pravoszláv karácsonyi első napján, szerdán este nyolc órakor az Elite kávéház különtermében a Zagrebben az ottani bajnokcsapattal, a HASK-kal való mérkőzésen nagyszerűen szerepelt Makkabi csapat tiszteletére társasvacsorát rendez, amelyhez a Makkabi tagjai ezután meghívottak. Jelentkezéseket kedd délig fogad a Makkabi titkársága.

Noviszádi Dusan Szilni—Albus barátságos mérkőzés lesz ma délután 2 órakor a Rádnicski pályán. A csapatok a következők: Dusan Szilni: Vlaskalics, Stefánovics, Marjanovics, Zsarkov, Momcsilovics, Medár, Pastyán, Kolember, Dugajlics, Bogdanovics, Muntyán, tartalék: Vlaovics. Albusz: Andricsek, Novacsek, Pavlovics, Kasovszki, Dunay, Risztics, Báthory I, Vukskovics I, Báthory II, Maksics, Molnár, tartalék: Fancevics, Mészáros.

Sztaribecsej—Senta. Ping-pong mérkőzés. Városközi ping-pong mérkőzés kerül lebonyolításra ma, vasárnap este az Eugen szállóban. A mérkőzés revánsszerű, amennyiben a közelmultban a sentaiak Becsén 7:2 arányban győzték le az ottani ping-pong versenyzőket.

— **A szubotikai Hakoah sportegylet** bálja. A szubotikai Hakoah sportegylet január 10-én táncmulatságot rendez a Bárány szálló termeiben. A mulatság iránt érdeklődés nyilvánul meg.

Ujévkor minden fővárosban a diplomáciai kar üdvözölni szokta az államfőket. Képünk azt mutatja, amint Berlinben a diplomáciai kar távozik a köztársasági elnök palotájából, ahol üdvözölték Hindenburg elnököt.

KÖZGAZDASÁG

Január 15-én kezdődik a forgalmiadó törvényjavaslat ügyében az utolsó értekezlet

Az ülésen a pénzügyminiszter is résztvesz

Január tizenötödikén kezdődik meg a pénzügyminisztériumban azoknak a szakembereknek az értekezlete, akik a forgalmiadó törvényjavaslatra vonatkozó utolsó szövegezést megadják. Az üléseken dr. Svrljuga Sztanko pénzügyminiszter fog elnökölni, mint szakreferens pedig Letica miniszterelnökhelyettes szerepel.

A pénzügyminisztérium felhívta az ösz-

szes gazdasági szervezeteket, hogy az értekezlet napjait terjesszék be javaslataikat és véleményeiket a törvényjavaslatról.

Utólagos előterjesztéseket nem vesznek figyelembe. Valószínű, hogy az értekezleten minden egyes gazdasági szervezet egy-egy tagja is résztvehet.

Ezerkilencszázharminc első tizenegy hónapjában 151 millió dinár passziva volt a küikereskedelmi mérlegben

Ezerkilencszázharminc novemberében Jugoszláviából 397.574 tonna árut szállítottak külföldre 619.7 millió dinár értékben (az előző év novemberében 194.4 millió dinárral több). 1930 első tizenegy hónapjában a kivitel 44 millió tonna volt, 6286.6 millió dinár értékben (1929 első tizenegy hónapjában 435.195 tonnával értékben pedig 356.45 millió dinárral több volt). A behozatal szintén csökkent. 1930 első tizenegy hónapjában a behozatal 1.392.425 tonna volt 6437.6 millió dinár értékben, míg az előző

évben a behozatal 557.5 millió dinárral volt több. A kivitel értéke 1930 első tizenegy hónapjában tizenkét százalékkal volt kevesebb, mint az előző évnek ugyanebben az idejében, míg a megfelelő behozatal értéke csak nyolc százalékkal csökkent. Az 1929 esztendő első tizenegy hónapjának kereskedelmi mérlege 147.9 millió dinár aktívummal, míg az 1930 év első tizenegy hónapjának kereskedelmi mérlege 151 millió dinár passzívummal zárult.

A szociálpolitikai minisztérium statisztikája a novemberi munkanélküliségről

A szociálpolitikai minisztérium most adta ki statisztikáját a novemberi munkanélküliségről. A statisztika szerint októberből maradt 4887 bejelentett férfi és 1722 női munkanélküli, összesen 6609. Novemberben bejelentettek 3604 férfi és 1688 női munkanélkülit, összesen 10.292. Munkakinálat férfiak részére maradt októberből 752 férfi és 215 női, összesen 967, novemberben férfiak részére 2322, nők részére 919 munkakinálat történt, összesen 2901. A hónap végén 6693 férfi és 1526 női munkaerő maradt munka nélkül, összesen 7219. A bejelentett munkanélküliek és felkínált munkaalkalom viszonya százalékban kifejezve 25.92 százalék. A minisztérium novemberben 208.337 dinár rendes segélyt adott ki, 67.327 dinár rendkívüli segélyt, az utiségeik összege 16.567.75 dinár volt, a természetbeni segélyek értéke 22.345 dinár. Mérsékelt áru vasúti jegyet 4538 esetben és 256.347.60 dinár értékben adtak ki.

A bácskoprovozelői Kisgazdakör tisztújító közgyűlése. Pece Sándor elnöklése mellett Szilveszter estjén tartotta meg a petrovozelői Kisgazdakör évi rendes közgyűlését, melyen az elnök, pénztáros és könyvtáros jelentésének tudomásul vétele után Korponai Mátyás nyugalmazott tanító korelnök vezetésével az új tisztikart a következőképpen választották meg: Pece Sándor József elnök, Kiss Imre Mátyás alelnök, Elvai Mihály Imre jegyző, Pece Pál István pénztáros, Király Ferenc Mihály könyvtáros, Kocsis Mihály és Takács Mihály ellenőrök, Pece Mihály Mihály háznagy. A választmány tagjai lettek: Mester Mihály Mihály, Pece Mihály István, Németh Péter, Balassa István István, Pece Imre Mihály, Horváth Imre Balázs, Mikula András, Horváth István János, Gömöri József, Pece Pál Pál, Kristóf Lajos és Horváth András Mihály. A vigalmi bizottságba a következőket választották meg: Horváth Márton, Buzogány Lajos, Mikula József, Varga Sándor, Deli Ágoston és Takács Mihály.

Ujévi cselédszerződés Temerinben

A változott, leromlott gazdasági viszonyok erősen éreztették hatásukat a temerini ujévi cselédszerződésen is. Évtizedes szokás volt Temerinben, hogy munkaadók és munkások, cselédpartók és cselédek nagyszámban gyűltek össze ujév napján a Katolikus Kör helyiségei előtt, ahol ujév egész napján folyt az alku gazdák és cselédek közt, s estig sok cseléd cserélt gazdát és sok gazda szerződött cselédet vagy alkalmazott egyéb mezőgazdasági munkást a gazdaságban. Sokan jöttek el erre a munkás vagy cseléd szerződés vásárra a környékbeli tanyai gazdák közül is. Noviszád, Turia, Nádaly, Jarak, Goszpozycinci tanyai gazdái tömegesen álltak el kocsistól, lovasztól az uccát vagy ülték el a helyet bent a vendéglő helyiségeiben, s ilyenkor még a Kör helyiségeit se lehetett elzárni a különben oda nem tartozó elemektől.

Az idei új esztendő azonban a cselédszerződésben is fordulatot jelent, s

s dacára, hogy sok volt a cseléd, cselédszerződés kevés akadt.

Nem jöttek el a gazdák. Alig volt néhány vidéki kocsi az uccán úgy hogy nagyon kevés cselédet szerződtek, pedig a cseléd, béres fizetése most sem túlságosan sok, de a gazdáknak sok más terheik vannak, amit a katasztrófális lezuhan gabonaárakból nem tudnak fizetni, s ahol csak lehet redukálják a kiadásait. Súlyos csapást jelentenek a mai leromlott gazdasági viszonyok a szegénységre is, amely nem talál munkaadót, alkalmazót. A béres javadalma az idén így alakult: Egy tizenhárom éves fiu évi három métermázsá buzára, ugyanannyi kukoricára, ezeröttszáz dinár készpénzfizetésre, egy kocsi szalmára, egy pár bocskorra és néhány kilogram gyapjura tart igényt, a kosztot, ellátáson kívül, de azt se igen kapja meg. Kevés cseléd cserélt gazdát, de még kevesebb kapott, s a szolgálatban állók közül sokat elbocsátottak újévkor a szolgálatból.

— Béres van itt elég, — mondotta az egyik, — de hol vannak a gazdák. Lehet, hogy a rossz időjárás erősen közrejátszott a gazdasági viszonyok mellett a cselédszerződés meddőségében, de csak a súlyos gazdasági viszonyoknak tudható be, hogy egy harminc holdas gazda, aki eddig állandóan tartott cselédet, újévkor lemondott a cselédpartásról.

A tűzörségi és vízvezetési illetek megállapítása végett kiszámítják a noviszádi épületek köbtartalmát

A város és a kereskedelmi kamara közös konferencián állapodnak meg az illetekben

A noviszádi városi tanács már néhány hét óta számításokat végez az épületek köbtartalmának megállapítására, még pedig abból a célból, hogy

a köbtartalom szerint megállapíthassa a csatornázási és tűzörségi illeteket.

Ezek a kiszámítási munkálatok most befejezést nyertek és a városi tanács felterjesztéssel fordult a noviszádi kereskedelmi és iparkamarához, amelyet felkért arra, hogy

tartsanak közös konferenciát a városi mérnöki hivatal közgeivel, amelyen véglegesen megállapodhatnának a csatornázási és tűzörségi illetekben.

Az így megállapított illetektervezetet a városi bizottság legközelebbi közgyűlése elé terjesztik.

— Szombor város népmozgalmi adatai az 1930. évről. A szombori állami anyakönyvi hivatal a Reggeli Ujság munkatársának rendelkezésére bocsátotta az elmúlt év népmozgalmi adatait, melyek alapján a következő kép alakul ki: Született élve az elmúlt évben 698, halva 23, meghalt 600 egyén, tehát a természetes szaporulat 98 fő. Vallás szerint született 330 görög-keleti, 326 római-katolikus, 10 izraelita, 8 református és 1 görög-katolikus, míg meghalt 312 görög-keleti, 274 katolikus, 11 izraelita, 3 református. A görög-keletiek természetes szaporodása 18, a katolikusoké 52, a reformátusoké 5, a görög-katolikusoké 1 lélek, míg az izraeliták vesztése 1. Nem szerint az élve ujszülöttek megoszlása a következő: fiu 335 (ebből 19 törvénytelen), leány 340 (ebből 29 törvénytelen); a halva szülöttek közül fiu volt 15 (3 törvénytelen) és leány 8. A 600 elhunyt közül 318 volt férfi és 282 nő. Az elhunytak kor szerinti megoszlása azt mutatja, hogy első életévét az ujszülöttek több mint 20 százaléka nem tölti be, ami arra mutat, hogy a csecsemővédelem terén még igen sok a tenni való. Érdekes, hogy noha a leány ujszülöttek száma meghaladta a fiukét, mégis több fiu halt meg 0—1 év között, mint leány, ami a fiuk nagyobb halálozási arányszámára mutat. Legkevesebb halálozás volt az 5—9 évek között (mindössze 15), míg a 10—19 évesekből 31, a 20—29 évesekből 41, a 30—39 évesekből 46, a 40—49 évesekből 91, a 50—59 évesekből 136 (itt a nők száma jóval meghaladta a férfiakét), míg a 60 éven felüliekből 54 (27 férfi és 27 nő) egyén hunyt el. — Az 1930. évben kötött házasságok száma 258 volt. Mindkét fél görög-keleti volt 117, római katolikus 97, izraelita 7 és református 1 esetben, míg vegyes házasságot 36 pár kötött. Érdekes a házasságok számát a természetes szaporodással egybevetni. Noha a katolikusok kevesebb házasságot kötöttek, természetes szaporodásuk mégis a legnagyobb, ami alacsonyabb halálozási arányszámmal magyarázható. Ennek meg oka abban keresendő, hogy a katolikus népesség nagyobb részben lakik a városban, ahol jó ivóvíz, orvosok, kórház áll a közönség rendelkezésére, nem mint a meglehetősen távollévő tanya csoportokon, melyek lakossága az egészségügyi intézményeket nélkülözni kénytelen. Sajnos a belső és külső vándorlásra adatok nem állanak rendelkezésre s így nem állapítható meg, hogy a város lakossága nőtt-e, avagy fogyott, ami sok tisztviselő család távozása folytán nem is oly lehetetlen. Epp így az elhunytaknak s az ujszülöttek szüleinek anyanyelvére sem adtak ki adatokat, így az anyanyelv szerinti osztályozás sem lehetséges.

Országos vásárok. Szentáról jelentik: Ma vasárnap Szanadon országos vásárt tartanak. Január 11-én Csókán tartják meg az országos vásárt. A vásárokról vészmentes helyekről szabályszerű levéllel ellátott állatok felhajthatók.

A vrsaci Zoffmann Sándor sörfözde

m. t. fogyasztóinak szives tudomására hozza, hogy barátságos megegyezés folytán megszüntette Noviszádon **FRIGYESI BÉLA** urral az összeköttetést.

Arról, hogy új képviselője mikor kezdi meg munkáját, ezen az úton később fog értesítést adni.

Kiváló tisztelettel
Zoffmann Sándor

Tisztelettel értesitem a n.é. közönséget, hogy a Lovacski Dom vendéglőt átvettem

és minden szombaton, vasár- és ünnepnapon **társas vacsorát rendezek** a Hubert-féle közismert zenekar közreműködésével. Jó ételkről és italokról gondoskodva van.

Szíves pártfogást kér 6919

PETŐ ISIVÁN vendéglős, Noviszád, Futoski put 132

Vasárnaptól kezdve minden szombaton, vasár és ünnepnapon **táncmu.atság!**

Alkalmi vétel!

Noviszád élénkpirogalmu kereskedelmi pontján kitünő karban levő lakóház gyönyörű üzlet- és raktárhelyiségekkel, üzlet-csoportosítás miatt kedvezőben eladó. Bővebbet Löwenberger, Trg Knjeginje Zorka 15. 198

Philips, Telefunken és Standard rádiók

a legjobb kivitelben és a legolcsóbb árak mellett csakis

KRAUSZ SAMU

rádió-cégnél, Noviszád, Pašičeva ul. 32. alatt 12 havi részletre kapható. Komplet **TELEFUNKEN 12 W.** rádió **BEEPITETT HANGSZÓRÓVAL**, leszállított ára **2200 dinár**. Régi anódos rádiókat átépíték modern villamos rádiókra

Drágább rádiót kaphat, de jobbat nem tehát ne vegyen rádiót saját érdekében, míg a 2514-es

PHILIPS RADIOT 2007-es HANGSZÓRÓVAL

nem hallotta.

Egy kapcsolás és Európa összes rádió állomásaival összeköttetésbe jut!

CSODÁLKOZNI FOG CSODÁS TELJESÍTMENYÉN!

Hallgassa meg VÉTELKÉNYSZER NÉLKÜL a különleges Philips gyártmányok gyári lerakatában

BRAĆA HIRSCH NOVISAD
KNJEGINA ZORKA
(ezelőtt Buzapiac)
20

A szuboticaí adóhivatal ujonnan kinevezett vezetője megkönnyítette az adóbizonylatok beszerzését és külön ügyosztályt létesített a régi panaszok elintézésére

Kájics Josip adófőnök nyilatkozata

A pénzügyminiszterium néhány nappal ezelőtt Kájics Josip volt szremszka karloveci adófőnököt delegálta a szuboticaí állami adóhivatal élére. Kájics Josip a felfüggesztett Grabovác Sztepan adófőnök hatáskörét tölti be. Az új szuboticaí adófőnök elismert adóügyi tekintély és kitünő szervező, akinek a feladata, hogy véglegesen rendet teremtsen a szuboticaia dóhivatalnál.

Kájics Josip néhány nappal ezelőtt foglalta el hivatalát és már nagyfontosságú újításokat eszközölt a szuboticaí állami adóhivatalban.

A Reggeli Ujság munkatársa beszélgetést folytatott az adófőnökkel, aki kijelentette, hogy

az adófizetők érdekeinek a szemmel tartásával fogja vezetni hivatalát és már is hozzájárult, hogy az adóhivatalt a szükségnek megfelelően átszervezzék.

Az adófőnök lényegesen megkönnyítette az adóbizonylatok beszerzését azzal, hogy most már egy nap alatt hozzá lehet jutni az adóbizonylathoz, amelynek a megszerzése eddig sok fáradságot és hosszabb időt igényelt.

Kájics Josip adófőnök ezenkívül új ügyosztályt szervezett, az adóhivatalnál kizárólag az előző években benyújtott felebezéseket és panaszokat intézi. A szuboticaí adófizetők rövidesen végzést kapnak kérelmeik sorsáról

Négy középiskolát végzett
értelmes, jól fejlődött, egészséges fiút

tanulónak felvesszünk

„URÁNIA” nyomdai műintézet
Ustavska ulica 14

A szuboticaí rendőrség nyomában van a péntek éjszakai vagonfosztogatóknak

A vakmerő tolvajok a robogó vonatból dobták le bűntársaiknak a kiszemelt bálákat

Pénteken éjszaka vakmerő vonatfosztogatás történt Szuboticán. A Szombor felé haladó személyvonat gyűjtőkocsijáról ismeretlen tettesek elloptak két bála bőrátut. A lopást a sebesicsi állomáson fedezték fel és azonnal értesítették róla a szuboticaí vasuti rendőrséget, amely teljes apparátussal megindította a nyomozást. A nyomozás során megállapították, hogy a vagonfosztogatók fellopóztak a tehervonat gyűjtőkocsijába és az egyik külvárosi utcánál ledobták a bálákat lesben álló bűntársaiknak. A rendőrség már nyomukban van a vagonfosztogatóknak, kiknek az éjszaka sötétsége védelme alatt sikerült elmenekülniük.

Szerkesztői üzenetek

D. J. Ha ön már bejelentette, hogy mennyi követelése van, akkor értesítést fog kapni, mikor fizetik ki az összeget. A visszafizetés 4:1 arányban fog történni. Ha nem jelentette még be, hogy mennyi a követelése, akkor február 1-ig jelentse be a beográdi postatakarékpénztár igazgatóságánál. A bejelentéshez „Domovnicát” kell mellékelni.

T. I. F. Az egyesület címe: Amika Rondo Esperantiste. Felvilágosítást ad: Dr. Salamon Frigyes ügyvéd, Noviszád, Zseljeznicska uca 26.

J. L. Miletics. Magántermészetű dolgot nem közölhetünk.

Fellázadtak a kommunisták egy romániai fegyházban

A lázadás leverése után a kommunisták éhségstrájkba kezdtek

Bukarestből jelentik: A doftanai állami fegyházban negyvenhat kommunista fogoly lázadást kísérelt meg. A kommunista foglyok órákon át hatalmas lármát csaptak, miközben kettőnek sikerült cellájuk ajtaját kifeszíteni.

Ez a két fogoly aztán a többi negyvennégyet is kiszabadította, mire mindnyájan fahusángokkal fegyverkez-

tek fel, nekiestek az őröknek és agybafoéberték őket.

A fegház őrszemélyzete közül többen megsebesültek.

A zendülő foglyokat csak akkor tudták lecsendesíteni, amikor a fegházőrség riasztó sortűzvet adott le. A kommunista foglyok, akiket visszakisértek cellájukba, éhségstrájkba léptek.

Városi Mozi Subotica

1931. január 3-5-ig
Kis terem! Kis terem!
Dupla műsor Néma film
Az isteni „Betsi“ szerelme
Dráma 7 felvonásban. Főszerepben
Konrad Nagel és Dolores Costello
Lövés az Operában
Dráma 6 felvonásban. Főszereplők Marcela Albani,
Ita Rina, Heinrich Georg és Sigfried Arno
Helyárak 4, 6, 8 és 10 dinár
Előadások kezdete 4, 6 és fél 9 óra

URANIA MOZI, Csantavir
(Bazsó vendéglő)

Vasárnap délután 4 és este 8 óra

Fehér Páva táncosnő

Főszerepben MAE MURAY
Azonkívül
CHAPLIN vigjáték

NYILTTÉR***KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS**

Hálattal szívvel mondunk köszönetet
mindazoknak, akik felejtethetetlen gyerme-
künk

LINKE FRIDA

elhalálása alkalmával részvénytulajdonosai-
saikkal felkerestek, virágokat és koszoru-
kat helyeztek el drága gyermekünk rava-
talára, valamint, akik a temetésen való
megjelenéssel igyekeztek fájdalmunkat eny-
híteni.

Külön köszönetet mondunk a noviszádi
Polgári Magyar Daloskörnek, ugymint a
Micies és Kammler gyár alkalmazottjainak,
akik testületileg jelentek meg a temetésen.
Noviszád, 1931. január 2.

LINKE EMIL és családja.

SAVET OPŠTINE GRADA NOVOG SADA

Broj 56069
29. decembra 1930. god. Novisad.

OGLAS

Grad Novi Sad će izdavati u peto godišnji zakup
pravo lova na teritoriji gr. Novog Sada putem usmene
javne prodaje, koja će se održati 21. I. 1931. g. u 10
s. pr. p. u kancelariji gr. ek. odeljka (Jevrejska br. 4.
I sprat) gde se i poblizi uslovi mogu za vreme zva-
ničnih časova viditi.

Dr. BOROTA
gradski načelnik

Kirakatüvegek leg-
olcsóbban Vitrin tü-
kőgyárban, Noviszád,
Futoski put 134.
2222

Tanonc

jobb házból, azonnal
felvétetik
IRSAY puskaművesnél
Fetrovaradin, Fő-ucca

**Jókarban levő
teherkocsi**

megvételre kerestetik
Hramer Testvérek, Matt Liman

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap
Egy szó 1 dinár, NAGY BETŐS 2 dinár
a legkisebb apróhirdetés 10 dinár

URANIA TON-KINO KULA

Jan. 1-től 4-ig Csütörtöktől-vasárnapig
Az új nagy szenzációja!

Az éneklő bolond

(The Singing Fool)

Nagyhatású, még sohasem látott szépségű hangosfilm!
A főszerepben
AL JOLSON, a kis SONNY BOY és Betty Bronson
Rendező helyárak! Kezdeté esteként 8 óra

**RADIO
TALAS
GRAMOFON
NOVI-SAD**

ELEGÁNSAN burtozott
szoba fürdőszoba használat-
tal a Kis Limánon január
15-re kiadó. Cim a novis-
zádi kiadóban. 218

SZÉP nagy irodahelyiség
nagy előszobával a város
központjában kiadó. Cim
a noviszádi kiadóban. 222

KERESLET

Jó vasárnapi ebéd után 1 kanál
ANO porral nyugodtan szundikál-
hat. Főlerakat Grossinger gyógy-
szertár, Noviszád. 6180-3

KIADO

KIADO egy szoba, kony-
hás lakás Masarikova 13.
alatt. Bővebbet ugyanott
a házmesternél. 321

KIADO egy szoba, kony-
hás lakás. Noviszád, Fu-
taki ut 70. 220

KIADO egy üzlethelyi-
ség egy szobával, külön
egy háromszobás lakás
összes mellékhelyiségekkel
emeleten. Bővebbet az
udvarban Hedviceknél,
Zseljeznicska 74. 219

MODERN RÖLCSON KÖNYVTÁR

állandóan új könyvek
Kardos, Wilson tér 7

UCCAI elárúsitók délután megjelenő beográdi
lap részére azonnalra felvétetnek. „Pravda“ novi-
szádi szerkesztősége Jevrejszka ucca 12. I. em.

NAGY SAROKHAZ, üzletnek is alkalmas, sza-
badkézből örök áron eladó. Bővebbet a tulajdonos-
nál, Fehér János, Temerini ut 708.

LICSNO PRAVO-val rendelkező gyermektelen
házaspár rögtön belépésre icsésnek ajánlkozik. Cim:
Jurisics Manojlo, Bacski Bresztovac.

UJONNAN EPULT sarokház forgalmas helyen
bármilyen üzletnek alkalmas eladó. Noviszád, Kame-
nisko naszelye, Gyorgye Szervieskog 12.

GIMNAZISTA alsóbb osztályu, teljes ellátást
nyerhet, esetleg oktatással. Cim a kiadóban.

Egy jókarban levő CIMBALOM és egy cselló
olcsón eladó. Cim a noviszádi kiadóban. 211

SZOBA, KONYHA, éléskamra új házban kiadó.
General Bige ucca 18. Vrágkert. 210

Művirágkészítésben jártas MUNKASLANYOK,
tanulólányok és egy kifutófiu felvétetik, Szőke Kál-
mánnál, Futoski put 107. 209

MINDENESNEK 40 év körüli nőt keres uri
család. Cim a kiadóban.

HIVATALNOKNŐ, gyakorlatlaltal, magyar-szerb
nyelvtudással, gépirónő, komoly munkaerő Novi-
szádra kerestetik. Fizetési igények megjelölendők.
Sürgős ajánlatok „Schmolka“ hirdetőirodába „Meg-
bizható munkaerő“ címre küldendők.

LIFKATONKINO

Hétfő-kedd-szerdán Nagy ünnepi műsor
Kimagasló esemény!

IFJUSÁG — SZERELEM

(Rheinlandmüdel) Csodálatosan zengő játék a szerelemről
énekekkel és táncokkal. 100% németül beszélő toaifilm

Főszereplők:

A bécsi leány . . . . . LUCY ENGLISH
A rajnai leány . . . . . GRETEL BRENDT
A kölni diák . . . . . WERNER FUTTERER

— PAN film —

Fülünk hallatára

Szenzációs tonburleszk, előadják a Rantamplan
gyerekek

KORZO MOZI, Csantavir
(Kövecsnél)

Vasárnap délután 4 és este 8 óra

KÉT MŰSOR!

Házasság akadályokkal

Vigjáték 6 felv. Főszerepben: RAYMOND GRIFFITH

A szálloda őrangyala

Dráma 6 felv.-ban. Főszerepben ADOLPH MENJOU
JÖN : KÖNIGSMARK JÖN !

HALLÓ!

A m. t. közönségnek és barátimnak szives tudomására
hozom, hogy 1931. január 1-én Noviszád, Wilsonov trg 2. alatt. a
Financsijsk Direkcija mellett megnyitottam

büffémet

Egy pár tormás-virslti kevérrrel és 3 dl sörrel 5 dinár. Sandwich
1-től 4 dinárig. Elsőrangú karlvocci borok lite enként 10 dinárral.
Boldog újévet kíván és szives pártfogást kér teljes tisztelettel!

MRÁZ KÁROLY

Az új esztendőben
minden lépését fény-
képezőgépe is kísérfje
hogy kellemes élményeit a nap ml-
den szakában megörökíthesse !

BARTHA I DRUG, FOTOSZAKÜZLETE
NOVISZÁD, DUNAVSKA ULICA 22. SZ.

KOLONFŐLE

Karácsonyi ünnepekre
FEHÉR BOR illerentként
6 dinár, kapható BERGER
JOSIFNÁL, Ustavska ul. 32.
189

SZUBOTICÁN PAPLA-
NOKAT pehely, gyapjú és
vattából, valamint új és
régli paplanok feldolgozá-
sát, mindennemű kárpitos-
munkát legolcsóbban vállal
Bulyovcsics Béláné, Szubo-
tica, Pasicseva ul. 8. 5707

NAGYENYEDI KOVACS-
féle arckenőcs és borak-
szappan kiválóságának leg-
jobb bizonyítéka a kérde-
melt évtizedes világhir-
eltünteti a szeplőket és
mindennemű arctisztítlan-
ságokat, májfoltot, az arco-
kat fiatallá és üdévé vára-
szolja. Kapható mindenütt.
Jugoszláviai főlerakat Herci
drogéria, Subotica. 5501-4
KARÁCSONYRA legszebb
ajándék a Molnár és Moser
kölni viz. Kapható öt illat-
ban. Jugodiana, Szubotica.
5676

A külföld humora

— Halló, fiatalember, nem mehetne egy
kissé odább? A feleségem szeretné látni,
hogy knokautolják vejét.

(Il Travasol)

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMAN SANDOR

Hajnali szél

Irta: HORVATOVICH ISTVAN

Buda felől tompán kettőt ütött az egyik templom órája. Csend volt a Duna körül. A szürke folyam titokzatosan hömpölygött tova a csendes éjszakában. A Lánchídon egy lélek sem volt s csak az álmos lámpák pislogtak rajta idegesen.

Valahonnan a Bazilika felől erős kocsi-zörgés hallatszott. Óreg konfliskocsis hajtott elkeseredetten fehér, vak lovát. Dübör gesükre bizonytalán felébredt pár Fürdő uccai házmeister káromkodva megzavart álma miatt, s a kocsihaj miatt fordult másik oldalára idegesen selyem ágában egy felzavart bankvezér. Más zavart nem igen szokott okozni a kopott konflis ilyenkor éjszaka.

Bent a kocsi viaszkosvászon ülésén blazirt arcú, sápadt férfi szunnyadozott. Igye kezett a lópaták és a kocsi kerekének ritmikus zenéjére elaludni, de egy-egy villanylámpa fénye, avagy a hiányos kövezeten bukdaesolás miatt ez sehogy sem sikerült neki.

Az alagút mászengező zenéje végre álomba ringatta. Feje lecsüngött, plasztronja behorpadt, lábait pedig a kislülés kopott bársonyára helyezve kinyújtotta. Két karját szétterjesztve a kocsi karfáira támasztotta. Ugy ült ott mint a városligeti Anonymus. Kellemeset álmodhatott, mert mikor már a Krisztina tér kövezetét verte a vak ló patája, felnyitva szemeit nevetve döngette meg az öreg kocsis hátát.

Hajtson a Vérmező felé — mormogta. — Es ha hazafelé bandukoló muzikusokat lát, vegye fel őket oda a bakra.

Bajosan akad eféle nép errefelé Nagyságos uram — dünnyögte az öreg s kémlélően nézett széjjel az éjszakában.

A lombos fák árnyékában szerényen sorakoztak a kis budai házak. Üresek, kihaltak voltak az uccák. Buda aludt, békés, zavartalan csendben.

A kocsis fékezett s György gyalog folytatta útját a földszintes kis házak között. A csillagos eget ilyen tisztának, tündöklőnek még sohse látta, szívét még ilyen szerelemmel dobogva sohasem érezte, mint ezuttal. Igaz ugyan, hogy ennyire mámoros fővel még nem bandukolt éjszaka idején ezen a tájon... Csak Erzsire gondolt s alig várta már, hogy az ablakai alá érkezzen és csak nézhesse, bámulhassa azt a fehér függönyös sötét ablakot, amely mögött angyali módon alszik, álmodik tiszta, ártatlan szerelmé...

Nem látott, nem hallott s alvajáróként ballagott az éjszakában szerelmes szívvel, ittas fővel. A hajnali uccaseprés porán keresztül a falusi mezők friss szénaszagát érezte és azokra a tavaszi estékre gondolt vissza, mikor Erzsire gyerekes örömmel mezei virágokat szedett neki falusi birtokukon...

György boldog volt. A kaszinóban egymásután kihörpintett nehéz borok, pezsgők most éreztették rajta igazában mámorító hatásukat.

Erzsi szeret — ujongott magában s szerelmes emberek naiv örömeivel, meghatódottságával megállott a fehér függönyös ablak előtt. Neki öröm volt az is már, ha tiz lépésre lehetett tőle és a közelében őrizhette álmát.

Mily kevés a boldog ember és én az vagyok! — beszélt belőle a bor bűvös ereje. Behunyta szemét és Erzsi szüzi meleg testét érezte maga mellett egy pillanatig.

A hegyek felől hűvös hajnali szellő szállt tova... s a szomszédos földszintes kis ház homályos árnyéka megmozdult...

Sötét, szürke alak szegődött György mellé.

Ijedt szivveréssel ocsudott fel álmodozásából.

Mit akar? — kérdezte az idegentől erőltetett erővel.

Semmit! Semmi különösét — válaszolt a szürke, homályos hang — csupán bolondságaidból akarlak kigyógyítani, te szerencsétlen!

— Mi jogon?

— Azt kérded, mi jogon? Együgyű ember! Az élet és a természet jogán, mint ahogy mindig éjjelre reggel s a mámorra keserűség jön.

Bolondos, zavart teórija! — hagyta rá György.

Az idegen hangosan felkacagott s a csendes uccán széjjelteltekintve Györgyhez közelebb lépett.

Naiv gimnázista gyerkőc! Velem vitakozol?!... Drága Erzsire álmát őrzöd? De ugyan minek, ha szabad érdeklődnöm? — gunyolódott az idegen s György menyasszonya nevének hallatára mereven maga elé nézve meglepetően szótlanul állott mellette. Kezei ökölbe szorultak.

Az idegen sötét köpenyébe burkolva hideg, fagyos gunnyal tekintett reá. Arcából semmit sem lehetett látni a fekete árnyékban.

Kis ideig némán nézte György sápadt arcát, majd újból megszólalt:

Vak, együgyű, szerelmes bolond vagy mint a többi!... Délibábról, tiszavirág-ból éltek! Bearanyozzátok, felvirágozzátok érzésetek, szenvedélyetek tárgyát, ha az még oly talmi is! Mert Erzsire talmi kincs, művirág csupán, s rózsaszín ágában nem rólad álmodik! Ne hidd!

Tompa, monoton hangon beszélt s kejesen nézte a homályban György vergődő arcát.

György minden tagjában reszkedve a dühtől halálápadtan rá akarta vetni magát, de képtelen volt megmozdulni. Erőtlen nek, gyengének érezte magát. A titokzatos alak pedig most már rikácsolva folytatta maró szavait:

Néz odda a fehér függönyökre! — szólt Györgyhez. — Mögöttem most álmában rég elmúlt napok gyönyöreit éli át újból. Elvesztett ártatlanságáról tőprengve gyötörök és ilyenkor idegen férfi lehetét érzi ajkán rózsaszín álmában tiszta ártatlan ideálad...

Kacagott, röhögött és az erdei manók vihogásával s a sátánfajzat kárörömeivel szemlélte György fáradt ábrázatát.

Nem éreztél, nem láttad, hogy sohasem szeretted téged? — gyötörte tovább az ifjút, ki kővé meredve állott előtte. — Csak a pénzec, csak a birtokod kell neki s a pusztán csak ezért lett arád. Allj csak tovább ablaka alatt, lessed álmát, maradj boldog bolond, együgyű ábrándjaiddal, te hitvány lélek!

Hazudsz! — lihegte György elfuló,

rekedt hangon. — Nem igazak undok vádjaid! Nem lehetnek valóak!

Arcát tenyereibe temetve keservesen zokogni kezdett. Majd megtörten, fáradtan fordult az idegenhez.

Ki vagy te sötét árnyék? — kérdezte kimerülten. — Miért vagyok erőtlén veled szemben, miért veszem komolyan borzasztó szavaidat? Ki vagy?

Az árnyék azonban eltűnt s csak vad nevetése hallatszott a budai hegyek felől a hajnali derengésben. A hűvös hajnali szél a távolból elmosódott hangfoszlányokat hozott magával...

A Valóság, a Realizmus, a Kijózanodás vagyok — hangzott a messzeségből s a gunyos kacagást csakhamar elnyelte a friss, hűvös szellő.

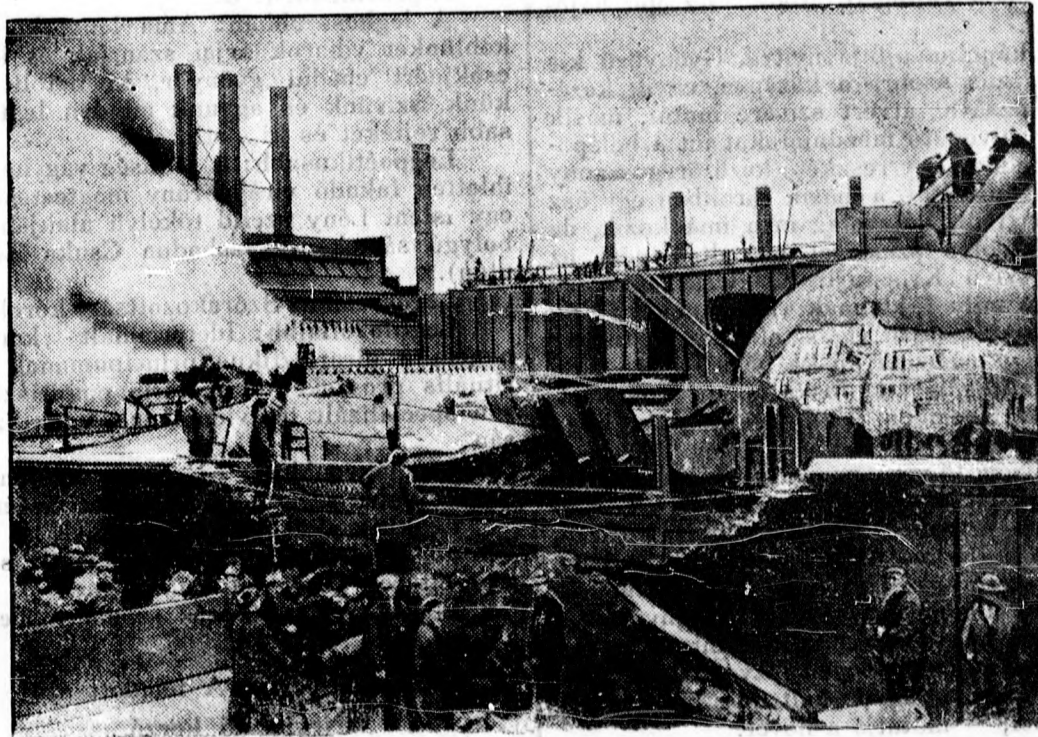
Lenyelte a csempészett gyémántokat

Eppel Márkus gyémántcsempészéssel vádolva állott a délafrikai pretoriai törvényszék előtt. Védője bevallotta, hogy az inkriminált bűnselekményt, de enyhítő körülményű felhozta, hogy védené már eleget bűnhődött, mert letartóztatásakor — állítólag öngyilkossági szempontból — lenyelt huszonegy gyémántot. Az „adag” nem bizonyult ugyan halálosnak, de az öngyilkosjelöl tet súlyos fájdalmak fogták el, mert a csiszolatlan drágakövek éles sarkai súlyosan megsebeztek a gyomrát. Kórházba szállították és az orvosok véleménye szerint másfél évig is eltarthat, amíg a gyémántgyomru életunt teljesen felgyógyul. A bíróság tekintetbe is vette a védő megjegyzését és az enyhítő körülmény figyelembevételével csupán 200 font pénzbírságra ítélte.

LENKEY IMRE ÉS FIA GOLGOTA

TEMETKEZÉSI VALLALATA
Noviszdád, Uszpenszka utca 12. szám.
Telefon 26-90

Temetések rendezését a legolcsóbbtól a legnagyobb igényeknek is megfelelően, dísz és modern villanyvilágítással, vállalkunk, exhumálást, szállítást a legolcsóbb árban. Nagy raktár saját készítésű koporsókban, koszorúk és szemledelekben. • Azonkívül raktáron tartunk butort, vállalkunk mindennemű asztalos munkát kedvező fizetési feltételek mellett.

Amerikában, Brooklynban felrobbant a Standard Oil művek egy tartálya amiből nagy tűz keletkezett. A kár 200 millió dinár.

A szeretet háza

Képek a sztáribecseji Freund József és neje Böhm Irén által alapított szegényházból

A legboldogabb ember Becsén — A poéta és herecsósz — A 28 kg. súlyu paradés kocsis — A hajdani földesur

Ez évben jubilál ünnepségek nélkül, Sztáribecsej legeredményesebben működő humánus intézménye: a szegényház.

A hatalmas területen épített szegényházat a vendégszobában a rámba foglalt hatalmas alapító oklevél tanúsága szerint

Freund József és neje Böhm Irén alapították 1905-ben és ez évben szentelte meg a Jordán vizével a kalocsai érsek. Az alapítólevél e szavakkal kezdődik: Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Freund József nemes szíve tetté változtatta az ígét, szerette felebarátait és azóta nincs hajléktalan ember Becsén, minden hitű minden nemzetiségű sorsüldözött számára nyitva áll a szegényház kapuja.

S a nép, melyért a nemes szeretet ez épülete emeltetett?

Az isteni nép 1918. november 2-án halálra kereste önzetlen jötevőjét és Freund Józsefnek menekülnie kellett. De nemes szíve bizonyonnyal megbocsájtott, mert az igazán nemes szívek nemcsak szeretni, de megbocsájtani is tudnak...

Freund után a szegényház legnemesebb jötevői azok a végtelen türelmü, áldott szívű apácák, akik az intézmény fennállása óta gondozzák a szegényház lakóit.

„Az isteni Üdvözítőről” nevezett nővérek ezek, kiknek Jugoszláviában ez az egyetlen házuk. Mayer Fridolina, a jelenlegi főnöknő immár 20 éve áll az intézmény élén. Agilitása kifogyhatatlan, türelme, jósága végtelen, máskülönben nem is bírná ki ezen a sokszor valóban krisztusi szeretetet, jóságot igénylő helyen. De ő megelégedett, semmi panasza nincs, sőt különös szeretettel említi Gyorgyevics Szvetiszlav főjegyzőt, Zsikics Mirko bírót és a városgazdát, akik szerinte igen dícséretes megértéssel viselkednek a szegényház ügyei iránt. Vele együtt négy nővér gondozza a szegényeket.

Jelenleg hetven lakója van a szegényháznak. Ebből 38 férfi, 32 nő. A férfiak mindig többen voltak. Jellemző a mai viszonyokra, hogy az idén ezen felül még tizenkét gyermek is a szegényházba került.

Hat nagy terem áll rendelkezésükre. egymás mellett sorakoznak a szegényes, tiszta ágyak.

Egynémelyik ágyban betegek fektésznek, amott öreg nénikék ülnek és suttogva beszélgetnek, emitt görbehátú öreg paraszt topog a szobán keresztül. Mindenütt öreges csoszogás, köhécselés, szomoru, titkolt fájdalmakat rejtgető arcok... Az élet hajótöröttjei.

A kápolna ajtaja nyitva. Gyönyörű kis oltár. Jézus szobra a közepén, egyik kezével lándzsával átvért szívére mutat, másik kezével hívogató mozdulatokat int a belépőre. A padban egy reszkető kezű öregasszony pergeti olvasóját, a másik sarokban egy ősz hajú férfi ül. Látszólag nem imádkozik, de könnyfátyolos szemével meredten nézi az átvért szívű Krisztust. Ki tudja egyszerű lelkében mily fájdalmak viharzanak? Talán panaszkodik, talán vigasztalódik... ki tudja?

Nagykomáromi Jóska bácsi, a szegényház őslakója, a vak Jóska dohog valamiért, a másik teremben. Vallatóra fogjuk, hogy mi a baj.

— Nem tő távé, nem tő — kiabálja mérgesen, sejpítve.

Nem értem. A nővér megmagyarázza, hogy Jóska bácsi utálja a kávé és a kávé említésével végkép ki lehet hozni a sodrából. Valaki felheccelte. Sietve megnyugtattja az öreget, hogy intézkedni fog, miszerint reggelre rántott leves legyen főzve.

— Ezen az ágyon halt meg nemrégiben G. József, — mutatja a nővér.

— Jobb napokat látott, helybeli földesur volt valaha. Rabiátus természete, a bor stb.

idejuttatta. Mindennel és mindenkiel megbékélve halt meg.

Emitt egy ráncos képű öreg, de alig egy méter magas gnómszerű emberke köszönt alázattal.

Sólymosi János bácsi, összsúlya 28 kiló. Paradés kocsis volt valaha, izmos volt, most ő is olyan, mint a többi: fáradt, öreg, szomoru.

Az egyik nővér kezén sebforradást látok. Szurt seb. Az egyik ápolt szurta meg a mult évben hirtelen dühében.

Mert vannak és voltak tragédiái, sőt napjai a csendes szegényháznak is! Volt már, amikor egy vak kalapáccsal halálra sujtotta másik rokkant társát, sőt évekket ezeltört volt egy öngyilkosság is — mondja borzongva a nővér.

Mosolyogva, suta mozdulatokkal lép elénk a városkának minden bizonyonnyal legboldogabb lakója: M. Laci.

Régi, előkelő család sarja. Négylovas hintón vitték keresztelőre valamikor, most itt van. Ő a szegényház legrégibb lakója. A kedvenc.

Mindennek örül. A legértéktelemből csekélységgel is boldoggá lehet tenni, de ki-

váltképen örül a színes papírnak. Pertu mindenkiel.

Adok neki egy cigarettát és egy piros plakátot. A cigarettát a szájába teszi, a plakáttal pedig le nem írható örömmel szalad a főnöknőhöz:

— Ne, tedd el!

Nemrégiben halt meg a szegényház legeredetibb lakója: Kovács Bálint. Sajat elnevezése szerint bubulcus et custos trifolii. Igen! A bukovinai bus csángó magyar — mint magyarul nevezte magát — diákos műveltségű, magyar, német és latin nyelven beszélő öreg volt. De nem, hogy beszélt, de írt költött is mindhárom nyelven!

Ki tudja mi szél, milyen tragikus körülmények hajtották erre a vidékre a bus csángót.

Egyik helybeli földbirtokosunk szállásán pásztorkodott sokáig s a földbirtokosnak egyszer egy eredeti Flavius-kötetet ajánl dékozott féltve őrzött lim-lomai közül. Honnan szerezte, ki tudja?

Vegyes érzésekkel, de sok meghatottsággal hagyom el a szegényházat.

Az épület előtt kocsi áll. Nagy lisztes zsákot emel le egy legény a kocsiról.

— A Jóska bácsi küldte — mondja.

A főnöknő mosolyogva sugja:

— Látja, vannak még jó lelkek!

Laci műértelemmel tapogatja meg a zsákot s vigyorogva ad örömeinek kifejezést. Örül a zsáknak, a lovaknak, a kocsinak, nekem, az életnek.

Szerencsétlen, de mégis boldog életének...

—o—

Keresztretjvénykészítők becses figyelmébe:

hogy minél jobban törhessék a fejüket a megfejtők avagy hogyan definiálhatunk egyes szavakat,

Az „aki keresztretjvényeket készít, sokszor törí a fejét, hogyan lehetne egy szót a legjobban definiálni. (Hadd törjék a fejüket a megfejtők is). Minél agyafurtabb valamelyik definíció, annál nehezebb a megoldása. Miután a mostani keresztretjvényeknél ugyancsak divattá vált a minél furdangosabb definíciók feltevése, ezennel pályázatot hirdetek annak a megállapítására, hogyan lehet sokféleképpen definiálni ugyanazt a szót. Ime egy minta:

A feladott szó: Ideál.

Hogyan definiáljuk az „Ideál” a leg-
rövidebben, leghosszabban, legpoétikusabban, legklasszikusabban stb?

Ime:

Legrövidebben: Ő.

A leghosszabban: Ama lény, ki iránt keblünket viharok árjai szántják és kinek csókjaért epedni gyönyör, ki betölti lelkünk, szívünk és agyunk minden legtítkosabb rejtekét és ki... stb. stb.

Legpoétikusabb: A lelkiség vágyhevetől ihletten fakadó virágábrány megtestesülten egy isteni Lény szelid tökélyű alakjában e bolygó sárteken. (Szabadon Csuka Zoltán után).

Legorvosibb: Szórakozottsági kórokozó.

Legfilozófiaibb: Ideterminált konszonnancia a pirarisztikus principumának spirituális prosekciója materia empirisztikusan specializált individumának formalizmusán.

Legdiákosabban: Kiért egy délutánt el-
lőgni minden szekundát és pofont megér.

Legklasszikusabb: Lény, kinek hő keblén az Olimpusunak mámorai rejtvek s kit tenn-oltárod görög isteneihez emel.

Legokosabb: Itt száz szónál többet ér a tett.

Második példa. A feladott szó:

Noviszádi korzó.

Legokosabb: Nem járok rajta.

Legbutább: Járnak rajta.

Legszarvasabb: Férjek buja.

Legideálisabb: Hely, hova esztétikai vágy vezet, hogy a szépséget tanulmányozzuk.

Legnaivabb: Azért megyünk oda anyukám, hogy friss levegőt szívjunk.

Legcinikusabb: Jól-rosszul megrendezett kirakat.

Legszinkritikusabb: Ahol majdnem olyan rosszul színészkednek, mint a színpadon.

Legfestőibb: Itt legüdebben piros a hölgyek arca.

Legegészségügyibb: Ahol számos ballépés és ennek folytán még több elcsuszás történik.

Legnemlétezőbb: Ahol senki sem szólja meg a másikat.

Legszellemesebb: (Ezt töltsé ki mindenki maga).

Sonja Henie, a világ legjobb gyorskorcsolyázónője.

Larsson, a mongol herceg

Larsson svéd paraszt, igen fiatal korában került misszionáriusnak Kinába. Egy mongol hercegnek megtetszett és a segítségével igen sok hasznos ismeretségre tett szert. Egy évvel rá Kalgánban telepedett le, ahová a boxerlázadás idején vagy ezer „sérthetetlen” kínai harcos tört be, hogy kúpusztítsa a fehéreket. Larssen egy csomó pénzt kínált egyiküknek ha a puskája élme állani és bebizonyítja sérthetetlen voltát. A sérthetetlen gyáván kitért, mire Larssen tekintélye megnövekedett. Miután megadósult, — egy angol misszionáriusért vett el — egy angol biblia társaságnak ügynőke lett. 1913-ban a mongolok fellázdak a kínai kormány ellen, amely csakhamar békealkudozásba kezdett. Békeközvetítőként a mongolok Larssen is elküldték Pekingbe, ahol annyira kitett magáért, hogy Juansikkhaitól magas kínai rendjelet, az élő Buddhától pedig az északi Mongolország hercege címét kapta. Ma a volt misszionárius egyike a legnagyobb üzlettulajdonosoknak. Ő volt az, aki Sven Hedinek is megszerezte az összes felszerelést, amelyre legújabb kútútján szüksége volt.

Uj csodagejzir

Az Old Faithful óriásgejzer mellett, amely már évtizedek óta működik a Yellowstone parkban, most újabb, még hatalmasabb gejzer fakadt, amelyet a köznép csodagejzerek kereszttel el. A csodagejzer naponta vagy ötödfél óra hosszat működik. Kilenc méter átmérőjű sugarát huszonhét méter magasságra is feldobja. A csodagejzert, amelynek hőmérséklete 65 fok Celsius, a világ legnagyobb gejzerének tartják.

Mi a legrágább kincsük a filmsztároknak.

Egy filmujság Hollywood néhány sztárjához azt a kérdést intézte, hogy mit tartanak legrágább tulajdonuknak. Erre a kérdésre többek között a következő feleletek érkeztek. Clara Bow: Egy tört, amelyet Valentinótól kapott ajándékba. Richard Arlen: Egy pár boxkesztyűt, amit Dempseytől kapott. Richard Dix: Egy türkizgyűrűt, amelyet Chee Dodge, a Navajo indiánusok törzsfőnöke adott neki. Jannings: A papagáját, amely egyben üdvöskéje is. Bebe Daniels: Edison fényképét, amelyet a nagy feltalálótól kapott, autogrammjával ellátva.

A duda mint az idegenforgalom zavarója.

Largs skót városnak a polgármestere megtiltotta a dudázást. Tiltó rendeletének a megokolásában kijelentette, hogy a duda hangjai az erős autóforgalom lármaival egyetemben elriasztják az idegeneket. Egész Skóciában nagy a felháborodás Largs polgármestere ellen, aki a skótok nemzeti hangszere ellen „ilyen merényletet” követett el.

A bakter öröksége.

Saddington, Leicester angol város éjjeli őre, aki nagyon szegényes viszonyok közt élt, egy hajnalban kifáradva a megerőltető munkától, leült egy park padjára, ahol egy ottfelejtett londoni újságot talált. Ahogy végigfutotta, megakadt a szeme egy hirdetésen, amellyel egy Ausztráliában meghalt Saddington nevű angol örökösét hívták fel a jelentkezésre. A bakter emlékezett rá, hogy valamelyik nagybátyja, mint munkás kivándorolt Ausztráliába. Kiderült, hogy a bakter egyetlen örököse az elhalt vagyónának, amely ötvenezer fontot tett ki. Érdekes, hogy a nagybácsi már husz évvel ezelőtt halt meg és a hatóságok hosszas ku-

tatás után az utolsó hirdetést tették éppen közzé az újságban, amelyet a véletlen juttatott csak a szegény bakter kezébe.

Furesa ceremónia.

Az év bizonyos napján Leighton Buzárd egész ifjúsága tótágast áll. Régi szokás ez, amely egy történelmi eseményből keletkezett. I. Károly király uralkodása idején ugyanis egy londoni kereskedő, a városkának néhány telket adományozott, azzal a kikötéssel, hogy az ajándék átvételét évente bizonyos napon ünnepélyvel üljék meg. Ezt a kikötést már évszázadok óta pontosan teljesítik. Egyik pontja abból áll, hogy egy fiú tótágast áll és egy tartós ceremónia egész ideje alatt ebben a helyzetben vesztegel. Az ünnep napja előtt a városka mögött a szabadban az egész ifjúság felett szemlét tartanak, annak megállapítására, hogy ki tud legjobban tótágast állani. A nyertes képviseli a városkát az ünnep napján. A nyertes ezért a teljesítményéért egy shillinget kap, a többi fiú pedig a versenyben való részvételért fejé-
ként hat penct.

Gyermekszínház Chilében

Santiago városának tanácsa elhatározta, hogy nagy színházat építtet a gyermekek számára. A polgármester ezt a határozatot plakátokon azzal okolta meg, hogy dacára annak a cenzurának, amelynek a szindarabokat és filmeket alávetik, a szülők mégse lehetnek bizonyosak arról, hogy gyermekeik a számukra rendezett előadásokat látogathatják. Különös gonddal akarják chilei szerzőknek olyan darabjait kiválogatni, amelyek alkalmassak arra, hogy a gyermekekben minden jó és szép dolog iránt rajongást felébresszék. Szegény gyermekek számára gyakran tartanak majd ingyenes előadásokat.

A segélydíjas balesete.

Delannoy apó Lille egyik külvárosában él nagyon szűkös viszonyok közt. A városkáról segélydíjat kapott, amelyet minden hónap elsején pontosan felvett. A napokban villamoson utazott. Amikor kiszállt, ottfelejtette a pénztárcáját. A kalauz ezt rögtön észrevette, megállította a kocsit és utána szaladt az öregnek, aki nagy örömmel konstata, hogy a tárcá tartalmából semmi se hiányzik. Igen ám, de időközben a kalauz is észrevette, hogy a tárcában sok ezer fran kvan. Ahogy az öreg utánaszámálta: kilencvenezer frank. Későn eszmélt rá a segélydíjas, hogy a dolog rosszul végződhetik és ezért két frank borralalóval hallgatásra akarta a kalauzt bírni. Ez azonban a dolgot nyomban jelentette a rendőrségnek amely megállapította, hogy Delannoy töképenzes, gyerekei is nagyon jó viszonyok között élnek és hogy ennek ellenére kapzsiságból a segélydíjat is felvette. Ezt természetesen rögtön megvonták tőle, azonfelül pedig a zadófelügyelés is eljár ellene.

Magyarázat.

Amikor Gigli a Városi Színházban hangversenyt adott, az egyes dalok után felugó tapsviharba bis-bis kiáltások vegyültek.

Egy zenével kapcsolatos vállalkozásnak az egyik igazgatósági tagja odafordult egy zenekritikushoz és megkérdezte:

— Mit jelent az, hogy bis?

A zenekritikus komoly és szakszerű felvilágosítást adott:

— A bis: rövidítés, annyit jelent, hogy — bis Gromoboj.

Sakkjáték Timur sirján.

Samarkandban, ahol Timur, a nagy hódító hadisákmányát halomra gyűjtötte, még ma is áll híres sirboltja, amelyet azért építtetett föl, hogy mindig gondoljon a halálra. Egy öreg sejk őrzi a sirt és ápolja a mauzoleum bejáratánál levő virágokat. Ebben a mauzoleumban minden pénteken a város legjobb sakkjátékosai ülnek össze, hogy a nagy Timur tiszteletére egy sakkpartit játszanak.

Mihály.

Az öregedő házaspár négyszobás csinos lakásban lakott. Nem volt se fiuk, se lányuk csak néhány ismerősük, akiket minden második csütörtökön meghívtak zsurra. Ilyenkor megtárgyalták a lepergett két hét eseményeit, sorra kerültek a legfrissebb pletykák és a legújabb adomák, de a zsur fénypontja mégis az a derűs pillanat volt, amikor ónagysága, a ház asszonya előhozta a hálószobából kedvencét: Mihályt.

Mihály nem volt örökbefogadott gyermek, nem volt kis kutya sem. Se macska, se papagáj, se kakadu, se kanári, se stiglio, se mókus, még csak nem is aranyhal. Mihály egyszerű, zöldes-szürke színű tavi teknősbéka volt és a gyermektelen öreg pár úgy dédelgette, mint a szemefényét. Nyáron gyöngyfüvet szereztek neki és legyet fogdostak számára, ősszel és télen egy bársonypárnán a szekrény alatt tartották, hogy r áne lépjen senki, Mert ilyenkor a teknősbéka alszik. És szigorúan meghagyták a szobalánynak, hogy naponta porolja le Mihályt, aztán óvatosan és gyöngéden tegye vissza a bársonypárnára.

A kérdéses csütörtökön is büszkélkedni akart az öreg pár a vendégei előtt a kedvencével. Az öregasszony bement a hálószobába, kivette a szekrény alól Mihályt és behozta a szalónba.

De kellemetlen meglepetés várt rá: Mihály hátán legalább tíz centiméteres porréteg feküdt. Nyilván egy hete nem porolták le. Mióta új szobalányuk volt.

Az öregasszony megvárta, míg a vendégei távoznak, aztán becsöngette Mariskát, a szobalányt:

— Mariska, itt a kétheti bére; nyomban elmehet.

— Miért? — kérdezte riadtan a szobalány.

— Mert elfelejtette leporolni Mihályt. Megmondtam, hogy tisztán kell tartani.

A szobalány dühösen nézett a teknősbékára, amely a pamlagon az igazak álmát aludta. Aztán gunyosan mondta:

— No iszen, inkább macskát tartanának a nagyságáék, az legalább maga mosdik...

URANIA

NYOMDAI MŰINTÉZET
ÉS
KIADÓVÁLLALAT
NOVI SAD

USTAVSKA 14

TELEFON

20-58

Kereskedelmi
nyomtatványok
Könyvek
Plakátok
Újságok

A regemencpáter

Hetek óta dörgött az ágyu szüntelenül az asiago-i fensikon. Szegény fáradt bakák se élők, se holtak nem voltak már. Csak egyet tudtak, nem szabad egy tapodtat sem engedniük. Tartották hát az állásokat hegyen-völgyön, tűzön-vízen, minden poklokon keresztül. Mert tiszta pokol volt az csakugyan, amit ott a dolomitok és a kövek, égnek fohászoló sziklái közt az olasz kis és nagykaliberű ágyúk vegyesen megrendeztek. A fiúk a végén, már egymást se ismerték föl a testvér nem a testvért, a barát a barátot — úgy kivették a nagy tűzben, füstben, porban, köcsőben emberi formájukból. Nagy volt hát a megkönnyebbülés, mikor megjött a híre: Az ezred visszavonul kis pihenőre a front mögé.

Micsoda felrisszálás volt aztán ott pár kilométerre a tűzvonal mögött az a piszkos kis olasz falú, ahol a fehérszép — hogy a férfiak össze ne téveszthessék őket — úgy különböztették meg egymástól, hogy a lányféle arasznyi széles rózsaszín piros csikot hordott a hosszú szoknyája alján köröskörül, a fiatal asszonyfajta bikavádító vöröset, — az idősebb asszonyságok irigysárgát, — az egész öreg tottyadt anyókák meg semilyet. Ők végig feketében tipegtek az utcán. Ha oda merészkedtek.

A mieink biz' ugyan hamar kiismerték magukat a helyi szokás ráncos rejtelmek között s riszálhatta aztán nekik hátának lefelé való folytatását az a sárgacsíkos szoknyájú dáma, hátulról is, messziről is megismerték, hogy jó eleve elhullajtotta már ökelme a csikófogait.

Hát még éjjel felé, mikor a falú toronyórái egymásután megszólaltak s veregették lassan, ütemesen a tizet, tizenegyet, tizenkettőt — se vége, se hossza nem volt a sok harangkongásnak. No mert az órák nem igen kvadráltak. Egyik előbb járt, a másik később. Félóra is beletellett, amíg mindegyik elvégezte a maga penzumát, — lekocogtatta a maga tizet, tizenegyet, tizenkettőt. No de aztán úgy egy óra felé beállott a nagy csend és a mindent elborító langyos nyugalom. A bakák is jól kialhatták magukat. Még nappalonta se igen csináltak mást, mint hogy megbujtak valami szurdékban s szunyókálgattak.

A végén, hogy hetekig húzódtott már a pihenő, — szinte-szinte megsokallották egyes hadfiak a rájuk feledkezett nyugodalmat, de azért hallgattak, mint tetű a var alatt, mert tudták, hogy előbb-utóbb csak megkezdődik megint a tánc, a végnélkülinek tetsző haláltánc.

Az azonban, aki nem állhatta meg szó nélkül az elnyúlt pihenőt, furesán érdekes módon maga a regemencpáter volt. Igen ő volt az, aki egyszer, fényes nappal s nagyhangosan kijelentette az egész tisztikar — tetszik tudni tartalékos tisztikar — előtt, hogy:

„Megpeshed az ember ebben az örökös nyugalomban, ebben a nagy tétlenségben... S hozzá micsoda fanyar képet vágott, mint-ha legalább is citromlevet csöppentettek volna a nyelve hegyére.

A tiszték meg voltak botránkozva. Hogy ép a páter sokallotta meg ezt a kis jól megérdemelt, mert jól megdolgozott csendet! Azaz hogy hát csendnek épen nem is igen lehetett ezt nevezni, mert hiszen az ágyúdörgés, gránáthajító pukkanása csakúgy idehallatszott, mint akár oda a lövészárkba. Csak ép hogy magja nem volt a nagy fene durranásoknak. Megállj páter, ezt megkeserülöd! Jön még a kutyára dér! Majd adunk mi neked „peshedés“-t... sügtak össze a fiatalok.

Az ezredet bizony megint beparancsolták a régi jól ismert s megátkozott állásokba. S újra kezdődött a viaskodás kövel, tűzzel, vassal, porral, füsttel, gázzal. Mert itt nem emberrel küzdött az ember, hanem az elemekkel.

Fogytak, pusztultak a jó bakák, kidültek a legerősebbek is. De azért csak megint felvezeti a szentatyát oly rejtett ösvényeken. Az alkalom nem is váratott sokáig magára.

összeszedték magukat, csak nem engedtek a negyvennyolcból. Egyet, nagyot fohászkoztak — ima volt-e vagy káromkodás? ki tudná megmondani — s újra meg újra megvették a lábukat.

De azért jó volt ez a zenebona a tréfacsináló huncut tisztéknek. Egy napon csak megy le az ezredtörzshöz a telefonüzenet: „Rettenetes ez a pokol... a legénység már alig bírja állani a tüzet... lelki vigasz kellene... egy pár erősítő, szivverható szó... az agyutánus küldje fel az első vonalba a regemencpátert!“

Az agyutánus elejtette a kagylót. Mit akarnak ezek? Tán meglondultak! Nem hitt a füleinek, újra felhívta a tűzvonalat: „Mit akartok ti? kit küldjék fel hozzátok?“

Mikor ezek megerősítették, hogy igenis a papra van szükség, mert ők már nem bírnak a frontban tartani az embereket, a segédtsízt kijelentette, hogy ez lehetetlen, ilyen kívánságot ő még életében nem hallott, ...de ha az urak ott elül ragaszkodnak hozzá ám legyen, majd jelentést tesz az ezredesnek s ha ez kiküldi a papot, Isten neki... ő mossa kezeit.

Félóra múlva megvolt az engedély, illetve parancs: „A páter azonnal menjen az első vonalba az elcsüggedt hadfiakat lelkesíteni.“ Azok onnan a hegy tetejéről leküldték pár emberes patrulyt is, amely majd amerre golyó nem jár. Csak jöjjön bátran.

nem lesz semmi baja.

A pap nehéz szívvél bár de bizony neki-kászálódott, mit is csináljon: parancs-parancs, fegyelem-fegyelem. Ő is katona volt.

A terepet ismerő s az ösvényt mutató legények tényleg oly úttalan utakon, dugott szakadékokon, vizmosta meredek zerge csapásain át vezették tisztelendő szent atyánkat fel az állásba, hogy bár a golyók ott füttyörésztek, süvítettek, sziszegtek körülötük, nekik bajuk még sem lehetett. Nem is lett.

Hanem azért, amire nagyszuszogva fölértek, ugyancsak gyöngyözött ám a páter homlokáról le az arcára s innen a dolomiták köveire az u. n. hideg verejték. De úgy, hogy a gyöngyök kis surranó patakokká váltak s nagyokat pottyantva fröccsentek szét a rendetlen kőhalmazok tetején. Mikor fölért, elő a nagy fene tarka zsebkendővel! S nehéz sóhaj fújva végig törölte vele izadtságos homlokát, amelyen mint kisebb-nagyobb harmatcsöppek ültek gyöngyözve a veríték apró katonái.

Előbújtak most már fedezeteikből a mi kacagó tisztjeink is s invitálták befelé ökelmét az egyik gránátbiztos köpincébe, ahol pohárszámra döntötték beléje a jó féle hazai sligovicát s hahotázva mesélték el neki, hogy nincs itt a legénységgel semmi baj, tartja az magát emberül... Csak ép hogy a tisztelendő atyát akarták egy kicsit fölfrissíteni, kiragadni, kiemelni abból a front mögötti, utálatos, rothadt... peshedségből...
Batta Péter.

Éjszakai látogatás Thália, Musica, Fortuna, Bachus, és a muzsák birodalmában

A hold mosolyogva tekintett le a Trg Oszlobodjenjera ahol a Duna felől fuvó hideg decemberi szél kergetősdít jalszott az itt-ott még lehulló biborvörös falevelekkel. Kilenec mély, kristálytisza harangütés haggott el a beltéri katolikus templom tornyából, hogy a szél szárnyain körülrepülje a várost és beharangozza az éj közeledtét...

Az ucca kihalt. A villamosok álmos lassúsággal igyekeznek a remiz felé. Csak az a kevés halkan tovasuhanó autó, gummi-kerekes fogat és ember dacol a végtelennel tetsző csenddel, melyet a zárt helyiségekbe szorított jókedv, pajzán éjjeli élet szakít meg. A muzik bejáratánál fényreklámok, világosra kivilágított kávéházak, mulatók csábítóan hívogatnak Musica istennő és Bachus isten birodalmába.

A Szloboda szálló a szórakozni akaró emberek kicsiny Eldorádója. Az udvar legvégén a filmgyártás néma remekeit mutatja be az Odeon mozi.

A szálló nagytermében a noviszádi színház együttese működik és örömmel állapíthatjuk meg, hogy az a szilárdnak látszó közöny, mellyel a színház az idei évad elején szemben találta magát, lassan-lassan megtört és a noviszádi műértő közönség az óriási pénz és gazdasági válság ellenére mind nagyobb számban látogatja az előadásokat, mintha ilyen módon szeretné méltányolni Vesznics igazgató és a társulat minden egyes tagjának sok igyekezetét, törekvését és Thália iránti szeretetét.

A színházból egy összekötő folyosó a teliertbe vezet. Kökény Dezső és cigányzene-kara muzsikál. Sir a hegedű. Siratja a gazdag gavallérokat és a mulatók embereket, akiket a válság, rossz spekulációk élve eltemettek. Mély érzéseket lehelő szláv daltémákat, szomorú magyar nótákat játszik a cigány és aztán szarkasztikus gesztussal hirtelen valamilyen édes-gyöngye tonfilmslágerba kezd. Az emberek az asztaloknál izgni mozogni kezdenek, minden mozdulatuk a szinkopált zenét utánozza és ime az asztalok között már is táncolni kezdenek...

Kinyilik az elválasztó ajtó és a kávéházban vagyunk. Vastag füstfelhő nyugszik a termen, melyet nagy embertömeg tölt meg. Sír csend van. Még a bohémok asztalánál is hallgatnak. Mi az? Gyászol a sok ember valakit? — Dehogy! Mindenki feszült figye-

lemmel várja, hogy Fortuna asszony a kegyeibe fogadja. Ugyanis itt nap-nap után tomló la van pénzsereményekkel és mindenki abban a reményben jön le, hátha ez egyszer sikerül megnyernie a tombolát.

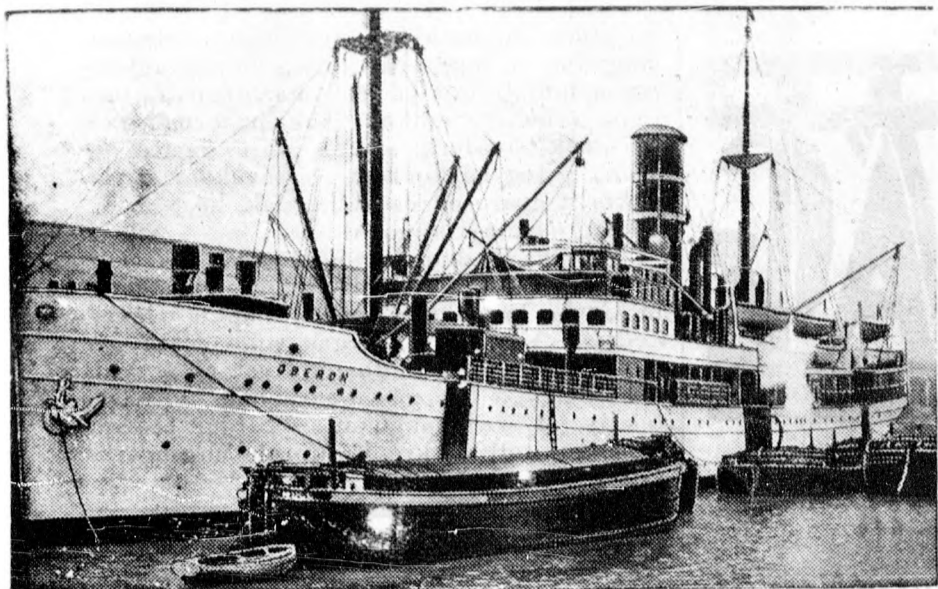
A „Kraljica Marijában“ a Russian Jazz hangversenyez és a táncolni akaró előkelőség itt szórakozik. Itt még hallható néha a pezsgőpalackok durranása és folyik a pénz. A zöld asztal körül igen élénk az élet és naponta nem egy bankó változtat gazdát.

A romantikát kereső emberek a „Tiszti Otthont“ és a Park szállót látogatják. Az első a Dunaparton emelkedik a magasba és kokettál a Duna hullámaiban fürdő hold és csillagok tükörképével. A teremben feszese egyenruhába öltözött tiszték udvarolnak, táncolnak, mulatnak... A fürdő parkjában mint valamilyen elvarázsolt kastély áll az imponzáns kivilágított épület... Mindenből van itt, amit a romantika megkíván. A szálló előtt sima pázsit, a háttérben égbenyuló fák. Az étteremben frakkos pincérek sürögnek forognak, vérbeli muzsikusok zenélnék, finom szeszillat árasztja el a levegőt és érzélgős tánczene vallomásokra ösztökél.

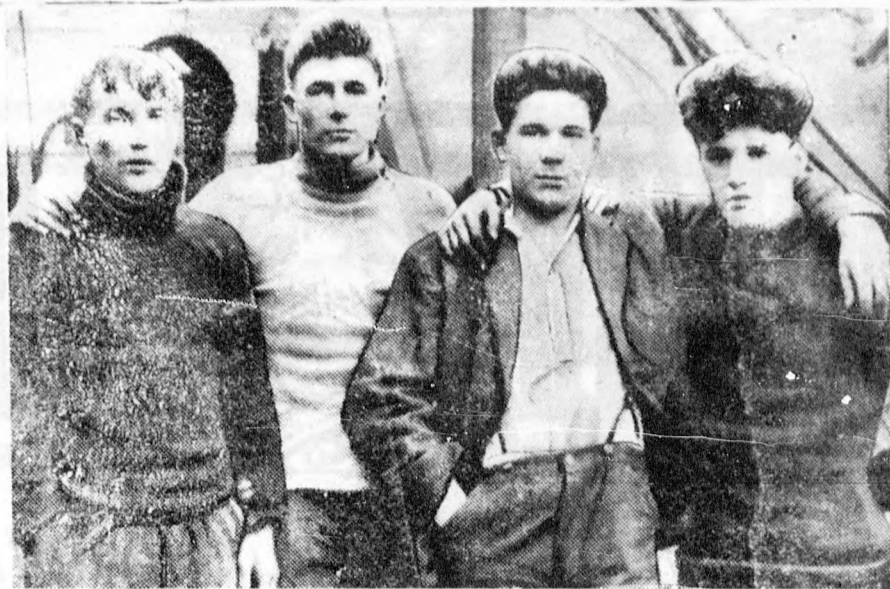
Formás lábu görlok, ügyes táncosnók, szemképrázató produkciókat bemutató akrobaták váltakoznak a noviszádi Olimpia színpadán. A közönség soraiban pedig ott ül a Bachusz, hogy jókedvre, gondatlanságra tanítsa a savanyu arcu embereket és elfelejttesse velük a létet kitöltő nehézségeket, a holnapot.

Ha elmegy a noviszádi sportpályák tribünjeire avagy abba a kávéházba melyet általában „Sport“-nak hívnak, az teljesen mindegy. A kávéillattal és szivarfüsttel süritett levegőt hangos tippelések, ügyesen sikerült sakjátszásokat követő frenetikus tet-szésnyilvánítás, a „druckerok“, „kibicek“ izgatott felkiáltásai cikázzák át és ahogy a helyzet megkívánja, úgy huzza a cigány a lassu, gyors, szenvedélyes, örömtelt nótákat.

Petrovaradin irányában már vékony fénycsík jelentkezt az égbolton midőn éjjeli sétánkat befejeztük és a fagy elől meleg otthonunkba menekültünk. Tolveth Oszkár

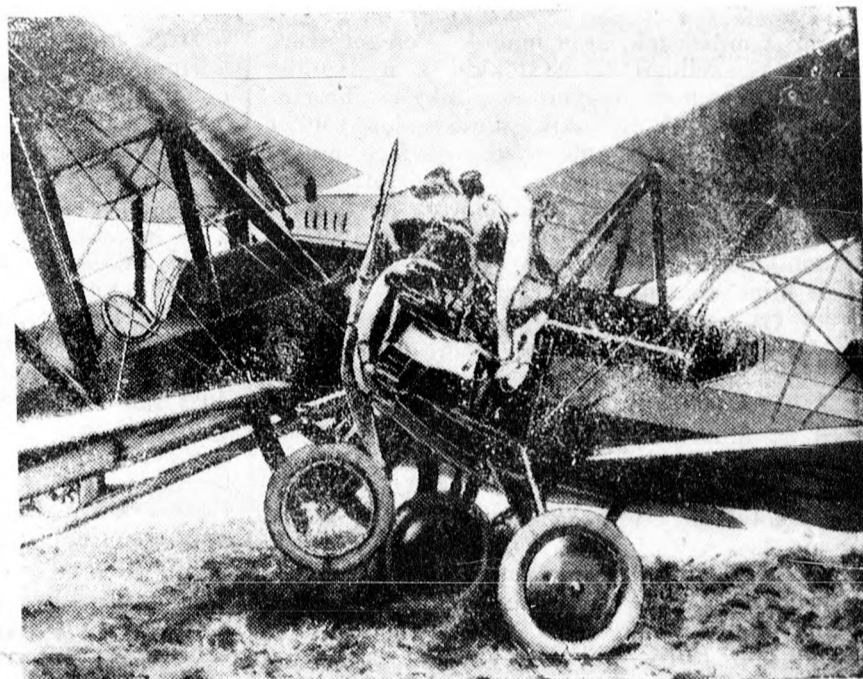
Az „Oberon” nevű finn gőzös a Kattegottban a súlyos ködben összeütközött egy másik hajóval és elsüllyedt. A hajó

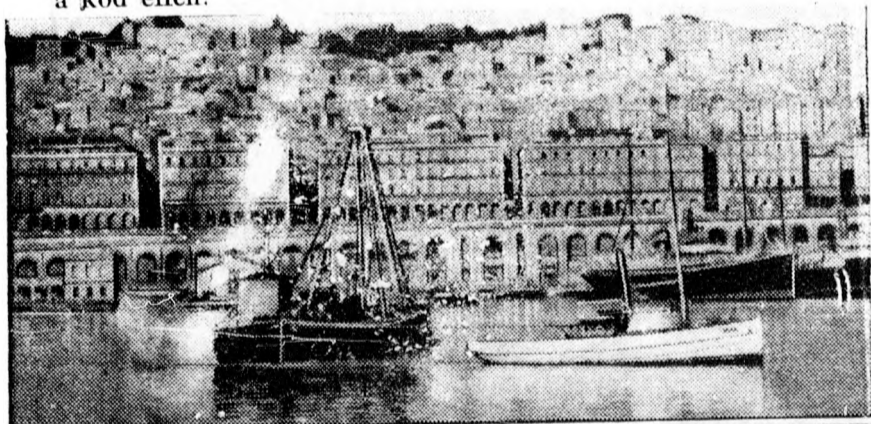
negyven főnyi személyzete — a jobboldalt látható négy matrózt kivéve — a hullámok közt lelta a halálát.

Sinclair Lewis, a Nobel-díj nyertes amerikai író és felesége. Londonban az uccán felállított fáklyákkal védekeznek a köd ellen.

A newyorki repülőtéren különös szerencsétlenség történt. Két leszálló gép a földön összeütközött egymással.

Algirban földesuzamlás következtében két ház bedőlt és hatvan ember meghalt. Felső képünk Algir óvárosát, az alsó kép pedig a benszülött negyed egy uccáját mutatja.

A nemzetközi repülőtársaságok minden eszközzel arra törekcszenek, hogy kellemesebbé tegyék vendégeik részére a légi utazást. Ezért a legtöbb vonalon rádióval és hangos filmmel szorakoztatják a közönséget. Felső képünk azt mutatja amint egy repülőgép utasai rádió előadást hallgatnak. Az alsó kép egy berlini tonkinóban készült a közönség nagyothalló részét fejhallgatókkal látják el, hogy ők is hallhassák a beszélőfilmet.

Strausz Oszkár nyilatkozik Hollywoodi munkáiról, legközelebbi operettjeiről és a beszélő filmről

A művészek, akik maguk is eleget szerepelnek szellemi termékeikkel a nyilvánosság előtt, nem nagyon szeretik az interjúvoló újságírókat, akik rendszerint többet mondanak, mint amennyit maguk a művészek mondani akarnak. A gyakorlott világ-nagyságok már jobb diplomáták, mint a hivatasosak, mert ők minden szót, amelyet ki-monddanak, mérlegelnek és tőbbit hallgatnak el, mint amennyit cárulnak.

Oszkár Strausz, a Varázskeringő és más operettek világhírű szerzője, aki most Hollywoodban dolgozott több, mint háromnegyed évig, Newyorkon keresztül utazott hazafelé, és az amerikai metropolis forgatagában sikerült öt munkatársunknak néhány pernyi beszélgetésre elesipnie. A Fifth Avenuen álló Hotel St. Regis halljában találkoztunk vele.

— Nem — tiltakozott, amint megszólítottuk — nem tudok elmondani semmit. En többet nem állok szóba újságíróval. Amikor legutóbb Európából Newyorkba érkeztem, órák hosszat állottam az újságírók kereszt-tüzében. Amikor már elfáradtam, következett még egy kérdés: Mi a véleménye a jazz-ről? — Fáródt voltam, dühöngtem, tehát ezt válaszoltam: A jazzt bizonyára olyan valaki találta ki, aki az oceánon utazott, amikor vihar volt. ... Ezzel elintéztnek gondoltam az újságírókat, pedig alig mult el egy óra, a táviró drótján szerteszállt a világban az, hogy Oszkár Strausz szerint a jazzt egy tengeribeteg találta ki. ... Megenge-di, hogy ez nagyon kellemetlen, különösen akkor, amikor nem is ez az álláspontom. Soha nem vitattam a jazz jogosultságát. ... Csak jónak kell a jazznak lennie. ... De ha már interjú kell adnom, legjobban szeretném, ha olyan rövid lenne, mint amelyet Paul Morgannak adok a „War schalten um auf Hollywood“ című német-amerikai kabaré-filmben, amelyet a kitérő német komikus rendez és játszik. Paul Morgan mint újság-író felkeres engem és én a következő inter-jút adom neki: Jó napot! Én nem vagyok Johann Strauss fia és nem vagyok rokonságban Richard Strauss urral; egy s-sel írom a nevemet, az íróasztalnál komponálok, nem a zongoránál és egyébként is jól érzem magam. Azt hiszem, ez minden, amit mondhatok Önnek. Isten Önnel! — És Paul Morgan, mint interjúvoló újságíró, távozott is.

Mi ilyen rövid interjúval természetesen nem elégedhettünk meg, különösen mikor tudtuk, hogy Strausz Oszkár Hollywoodban három hangosfilmet készített el. Az egyik a Jenny Lind-film, amelyben Lawrence Tibbet és Grace Moore, a Metropolitan Opera két starja lép fel, a másik pedig Arthur Sschnitzler Spiel im Morgengrauen című elbeszélésének a feldolgozása, amely Ramon Novarro főszereplésével készül. Ezt a két filmet a Metro Goldwynnak csinálta a nagynevű zeneszerző, a harmadikat pedig Warner Brothers gyárnak. Ezenkívül Kaliforniában írta meg Strausz Oszkár legjobb operettjét, a Bauerngeneralt, amelynek világpremiérje március 1-én lesz a Theater an der Wienben Bécsben. Amikor megkér-

deztük, hogy miképen lehet ennyit dolgozni háromnegyed év alatt, Strausz Oszkár ragyogó arccal felelt:

Oh, Hollywoodban minden lehetséges. Képzeld el, reggelenként ha felébred az ember, ragyogó napsütés fogadja és friss, kék ég. Ejjel pedig kellemesen hűvös a levegő. Ugy látszik, ott mindenkinek jól megy, akivel találkozunk mosolyog. És ez a legnagyobb különbség Bécs Berlin és Hollywood között. Ha Európában kérdezek valakit arról hogy miképen érzi magát, az a válasz: Nna, megvagyunk! Hollywoodban ezt válaszolják: Just fine! (Nagyszerűen). És ez a jókedv rányomja a bélyegét mindenre Hollywoodban. Aki Hollywoodból esalódottan, rosszkedvűen távozik bizonyára megbukott ott. Hollywood valóságos paradicsomkert! Ott mindenki úgy dolgozik, hogy mindenre jut ideje. Ott nem kerget semmi és senki a munkához, de mindenki szívesen dolgozik. ...

Még a hangosfilmről akartunk szakértői véleményt Strausz Oszkártól.

Véleményem szerint még nem találták meg a hangosfilm igazi témakörét — mondotta komolyan. A hangosfilm még mindig az operett hatása alatt áll, pedig ez nem megoldás, hogy néhány dalbetétet hoz. A hangosfilmnek egyéni kifejezésmódot kell találnia és nem szabad kompromisszumokat csinálnia a színpaddal. Legelső sorban még a hangosfilmbe is az optikai és nem az a-

kusztikai hatásokra kell főszínyt fektetni. Nagy baj az, hogy a közönség miadig ugyanazt a műfajt találja fel sokszorosítva. Van egy periódus, amikor csak háborusfilmek kerülnek vászonra, azután jön az apacs-korszak, a fegyházkorszak, a revükorszak és akkor a gyárosok esodálkoznak, hogy a közönség megunja a mozit.

Strausz Oszkár boldogan emlékszik vissza Hollywoodra és Hollywood lakóira. Greta Garbó ragyogó, Charlie Chaplin nagyon kedves. A színészek legnagyobb része nemetül tanul, köztük Buster Keaton és Wallace Berry a legszorgalmasabbak. A németek is jól érzik magukat és Strausz Oszkár sem szakított örökre Kalifornia napsugaras égboltjával. ... K. G.

Chaplin áma: Napoleont játszani a filmen

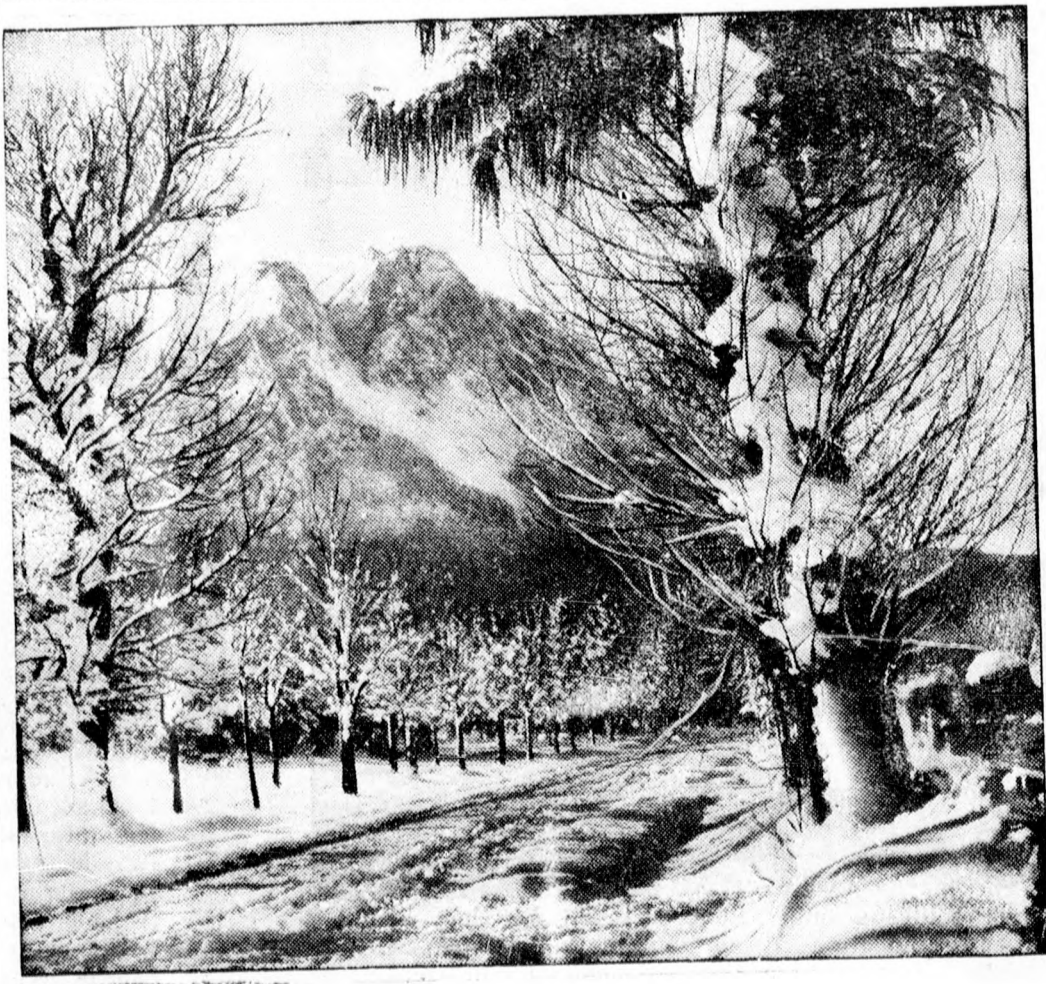
Chaplin, a néma film felülmulhatatlan művésze elhatározta, hogy legközelebb új filmet készít, amely Napoleon életéből meríti témáját és magát Napoleont ő fogja kreálni. Kijelentette, hogy ezen nincs semmi esodálkozni való, hiszen Napoleon személye igen groteszk módon él a köztudatban. Én úgy akarom eljátszani Napoleont, — mondotta — hogy ezzel véget vessek a Napoleonról elterjedt hazug legendáknak. Nem hatalmas hadvezért játszánék, hanem hallgató, gyenge testalkatú, csaknem beteges embert, aki mindig csak a közeli hozzátartozóinak javával törődik. Valóságos könyvet írtam össze ötletekből, amelyek mind mint magánembert állítanak be Napoleont. A film világában különösen nagy érdeklődéssel tekintenek Chaplin különös és tőle szokatlan kísérlete elé.

Nőkézimunkák

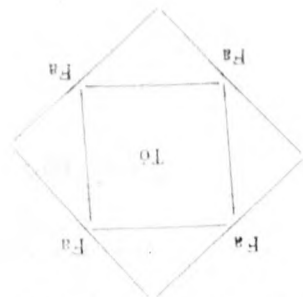
kész diszszebkendők, monogram, azsurozás, aplikálás. **Etönyomda, kézi és gép himzés, plissé gombáthuzás**, csipke, pamut és mindennemű kézimunka kellek olcsó árban

NAGYFEJEŐ

kézimunkaüzletében
NOVISZAD, KRALJICA MARIJA UT 2
(az új hídhöz vezető ut)

Téli kép Szlovéniából

A számrejtvény megfejtése. — Az alakrejtvény megfejtése.

2	7	6	4	5	3	9	1	8
9	3	8	6	2	1	7	5	4
6	1	5	9	8	4	3	7	2
1	9	3	8	4	2	5	6	7
4	5	7	3	9	8	1	2	6
5	8	2	1	6	7	4	9	3
8	2	4	7	1	9	6	3	5
3	6	1	2	7	5	8	4	9
7	4	9	5	3	6	2	8	1

1. Megfejtés a december 21-iki számból: Keresztrejtvény: Vizsmites: 3. Apó, 5. Pár, 6. Kalap, 8. Kakuk, 12. Rót, 13. Ma, 14. At, 15. Bal. — Függőleges: 1. Kapa, 2. Bora, 4. Pál, 6. Kék, 7. Pék, 9. Arab, 10. Kó, 11. Utál. — Mi ez? (Kint is van bent is van mégis egy helyen van = Ajtó). — Pódrejtvény = Viruljon a Tünderország. — Betűrejtvények: Legy istentéltő — Szántó — Sötét — Kineses Benedek — Esperes. 2. Megfejtések a december 25-iki számból: Betűrejtvények: Markoni — Partipa — Egyetem — Kantor — Pápaszem — Ahány ház, annyi szokás — Szinpad — Opera — Kongó. Találos kérdés: (Melyik a legszebb szín = A szegycsíp az artadannak arca). Mi ez? (Gyáros, Karos, Páros, Sáros. Város). „Bujdoska” megfejtés (Napoleon, Arany János. — Telfesen vagy részben megfejtettek: Józsa Mani, Aranyosi Aranka, Gombár Bözsi, Józsa Mani, Imrike, Pistike, Vagner Irénke, Sipos Manika és Ilonka, Csauth Kati, Vengrin Ági és Mariska, Dobos Katica, Tóth Erzs, Stark Dezső, Dincs Géni, Sebők Gyula. — A számrejtvény és alakrejtvény megfejtői: Józsa Ilus, Örkész Magduska, Szigeti Margit, Sebők Gyula, Steinbach Lya, Dosztál József, Kenyeres Peter, Bogduska kapta a könyvjutalmat. — A sorsolásnál Örkész Magduska kapta a könyvjutalmat.

MEGFEJTÉSEK A MULT HETI SZÁMOKBÓL: REJTVÉNYEK, JÁTEKOK, MÓKAK és egyéb huncutságok

Rovatvezető: Ali bácsi

23

TÜNDERORSZÁG

26

TÜNDERORSZÁG

ALI BÁCSI PÓSTÁJA

— Boldog új évet kívánok összes kis olvasóimnak. —

Varga Bözsi. A beküldött rejtvény nagyon jó, de sajnos nem közölhetjük, mert ábrákhoz külön kliséket kellene csináltatni. Küldjétek be inkább betűrejtvényeket. — Aranyosi Aranka. Köszönöm jókívánságaidat az újév alkalmából. Rejtvényeid rövidesen sorra kerülnek. Ali bácsi igen jól töltötte a karácsonyi ünnepeket és szívből örül, hogy Jézuska rólad is megemlékezett. A finom csokoládét fogyaszd el jókedvvel, magamnak már alig jut belőle, mert azóta bizonyára már te is gondoskodtál róla, hogy semmi sem maradjon belőle. Isten éltesen, Arankám! — Vengrin Ági. A rejtvények jók, már közöltünk is kettőt belőle. Remélem, a könyvek megtetszettek. Irjál csak szorgalmasan. — Welsch Olga. A számrejtvényt pompásan megfejtetted. Várom további soraidat. — Szigeti Margit. Az alakrejtvényt te is megfejtetted, a beküldött rejtvények rövidesen sorra kerülnek. — Schoblocher Ilonka. Egyik rejtvényedet közöljük, látom, ügyesen dolgozol. Csak folytasd Ilonkám. — Butor Magdus. Örülök, hogy a „Tünderország” neked is megtetszett. Szívesen fogadlak be olvasóink táborába. Rejtvényeid sorra kerülnek. — Balcár Gini. A találos kérdések pompásan sikerültek. Ne haragudj, hogy eddig még nem kerültél sorra, de nap-nap után annyi levelet és rejtvényt kapok, hogy nem tudok azonnal mindenkinek helyet szorítani. Egyik rejtvényed már megjelent. — Sebők Gyula. Küldj továbbra is minél több betűrejtvényt, látom, igen ügyesen dolgozol. — Dobos Katica. Neked is szól Balcár Ginihez intézett üzenetem. Ne türelmetlenkedj Klárikám, nem feledkeztem meg rólad. Ebben a számban már le is közöltem egyik rejtvényedet. — Halbédli Lujzika. A beküldött rejtvények igen jók, legközelebb ismét leközlünk egynéhányat. Irjál továbbra is. — Steinbach Lya. A beküldött rejtvény sikerült, irjál megelőbb. — Dosztál József. Amint látod, leközlöttük a november 30-ára ígert számrejtvényedet. Tőled is kis türelmet kérek. — Józsa Ilus. A „Tünderország” karácsonyi száma tehnikai okokból volt csak nyolc oldalas, ezuttal azonban pótoljuk a mulasztást. Beküldött rejtvényeid pompásan sikerültek. Szívesen köszönöm jókívánságaidat az ujesztendő alkalmából. — A többi levelekre legközelebbi számunkban válaszolok. —

Raszalt az álmos madarka a kőra és így szolt: — Edes kőro, ringass el engem! Olyan álmos vagyok. — Nem ringatlak én, — felelte a kőro. — Hess kis madar! — Repült a madar le a kőrot! — Kecske, rágd le a kőrot! — De a kecske nem ment kőrot ragni s a kőro nem ringatta el a kis madarat. — Repült a madarka a farkashoz: — Farkas, edd meg a kecskét! — Farkas bizony nem ment kecskét enni, kecske nem ment kőrot ragni s a kőro nem ringatta el a kis madarat. — Szomoruan szallt tovább a madarka. Amint szallt, talalt kozott a farkasbottal. — Farkasbot, verd meg a farkast! — Farkasbot nem ment farkast verni, farkas nem ment kecskét enni, kecske nem ment kőrot ragni s a kőro nem ringatta el a kis madarat. — Repült, repült a kis madar tovább. Meglátja a ferget: — Ferget, furd ki a farkot! — De a ferget nem ment farkot furdni, a farkasbot nem ment farkast verni, farkas nem ment kecskét enni, kecske nem ment kőrot ragni s a kőro nem ringatta el a kis madarat. — Szall, szall a kis madar s találkozik a kakassal: — Edes kakas pajtas, csipd fel a ferget! — Szalad a kakas, csipd a ferget, szalad a ferget, furja a farkot, szalad a farko, uti a farkast, szalad a farkas, eszi a kecskét, szalad a kecske, ragja a kőrot es a kőro edes alomba ringatja az álmos kis madarat.

A kőro es a kis madar

Es ott elnek azota lerhatatlan nagy boldogsagban a szépséges Allakertben. Így van ez jól gyerekek, mert a tündérek nem hiányozhatnak sehonnan, hol szépség, boldogság és gyönyörűség van a földön.

TÜNDERORSZÁG

22

A Reggeli Ujság vasárnapi ingyen melléklete

Vasárnap, 1931 január hó 4

Hó lepte be, sűrű hó a téli tájat
Most lehet csak huzogálni, a szánkákat
Régi kapu oszlopos is hóstüveg
S a levegő átlátszó, mint az üveg.

Badacsony! Tünder királysága felcsigul a Fenyőke tündérek...
és a kedves nap óta nem mult el három éjjel, három nap s a
látott gyönyörűségekről tündérkirálylányok, királylányok...
A nap eltelével dícsereket számlolt be a két tünder a
együtt énekel, daltól a kert sok-sok dalos madarával.
örömmel huncuriztak a szépséges kertben... Szivességekük
nem látta tovább, hogy a tündérek egész nap milyen nagy
mint bujkáló remete kicsikét írta is. Hátra repült odajába és
tünder s nem is érti, nem is érzi azok örömet, boldogságát és
Uhu csak tovább huncuriztatott nagy szemével. Ő nem
szerepő tündérestestvéri csókkal.
is perdittek boldogságukban és meg is csókolták egymást
összetalálkozónak... Tündérszokás szerint mindjárt táncra
Ő is azért jött, amiert Fenyőke, hat hogyan örültek volna az
der volt. A badacsonyi tündérek legkisebbike, legkedvesebbje.
Volt nagy öröm, hogy összejármekedtek. A fucska is ün-
— Ki vagy? — azt kérdezte a fű tekintete is.
— Ki vagy? — nézte szép tengerké szemével kérdőleg.
ket, mosolygó fucska látott.
Fenyőke visszanezett és egy hozzá hasonló tündérestest-
Uhu huncurított. Kerek fejét arra fordította.
Egy fucska. Olyan iskolásnak látszó.
a bástya elé meg valaki érkezett.
Sokáig néztek egymást és Fenyőke észre sem vette, hogy
— Szőzke tünder ismerlek! Hogy kerültél ide?
mintha azt mondta volna:
Nagy kerek szemével csak ráhuncurított Fenyőkére s
erdei bagoly kedves ismerős. Ő is éjjel szokott kószálni.
— Ismerős hang, — örvendezett Fenyőke. — Uhu, az
— Hu — hu — hangzott a bástya sötét belsőjéből.
A kerekek mellett öreg bástya állt.
egy öreg farkas mordult meg a legközelebbi kerekekben.
Bizony nagyon jó lett volna már most is a kísértő, mert
kor elhívom legabba Hühöt, a láthatatlan tündérszokást.
gyönyörködtemek! — dobogta vágyal szivessége. — Más-
Oriasok s illiúti kicsi állatok gyönyörködtek.
másik csunya... Egyiknek nagy fej, másiknak nagy orra.
Sorbá vette a tömennyelen sok állatot... Egyik szép volt,
hiszték, akár nem, szépséges aranyhajú kis lánnya változott.
monda azért varázsított, átbukkengett a fején és akár
mint tünder, nem várhatta be az első napugarat sem. El-
A kakasok kukorékolni kezdtek. Hajnalodott. Fenyőke
unatmas a jatekhoz szokott tündérek.
s mégis volt egy nagy baj! Egyedül bolyongni szép kertben is

Tündéerkert

Fenyőke a bálványosvári tündérek között a legtáncosabb volt. Ő megunta a tündérek örökös mulatozását, azért egyszerűen bekopogtatott Ilike tündérkirálylányhoz és így szólt:
— Szép tündérkirálynőnknek legszebb tündérlánya, ur-nőm, parancsolóm, hallgasd meg legkisebb tündérekéd alá-zatos kérését.
— Eltáncoltad cipőcskéidet és ujakat akarsz, édes Fenyő-kém? — kérdezte a tündérkirálylány.
Fenyőke mosolyogva rázta szőzke fejcskéjét.
— Rózsaszíromból magam készítem cipőimet, nincs hát arra szükségem, jószágos tündérkirálylány.
— Mivel szerezhettek tehát örömet az én drága Fenyő-kémnek?
— Engedd el nekem a mai mulatozást és engedj ki az emberek közé egy nap szabadságra.
No, magasra huzta szemöldökét Ilike tündérkirálylány. Nyent sem kért tőle sok-sok alattvalója közül egy sem. Ez volt az első eset, hogy az örökös táncból, mulatozásból az emberek közé készülődött valaki. Csodálkozással ingatta arany hajától ragyogó fejét, de teljesítette Fenyőke kérését.
— Szabad vagy egy napra, ha visszajössz, számolj be utadról.
Fenyőke nagy örömmel huzta be maga után Tündéror-szág gyémánt kapuját. Nyomban ráugrott a legragyogóbb csillag sugarára és a következő percben ott volt ahol gondol-ta: az állatkertnek kellős közepében...
Sok szépet suttoztak erről a kertről az emberek. Ugy mondták, valóságos „tündéerkert”. Fenyőke hallotta a sok dícséretet s azért jött el, hogy saját szemével lássa, igaz-e, hogy olyan nagyon gyönyörű.
Mikor megérkezett épen éjjel volt. A kert közepén lévő tóban ragyogott az éjnek millió csillaga. Hattyuk s más vízi madarak uszkáltak a hátán. Rászállt egy hattyura. Onnan gyönyörködött.
A tó mellett magas sziklás hegy is emelkedett, akáresak a Bálványosvár vidékén... Sok fa és virág borította be a ker-tet és közöttük megtalálható a földnek minden állata...
A pálmaházba surrant, azok levelein is hintázva gyö-nyörködött...
— Igazat mondtak az emberek — suttozta boldog gyö-nyörrel — olyan szép, mint Tündérország...
Szép, gyönyörűsége volt tünder szemnek is az állatkert

WO
A
Közli: Bator Magdus

TA
T
Közli: Szicsák Iaci

JO Y MOT
L
Közli: Schobloher Ilonka

REND X
T
Közli: Vengrin Ági

SULY
I
Közli: Sebők Gyula

DÁN
X
Közli: Pap Inci

A
P T L !!! A
Közli: Vengrin Ági

AT AT
L A
Közli: Dobos Katia

Minden ember pontos szöveg
Bensőkben van a helye.
De a hangja rikacsolás.
Buszke madar szép söt csodás
Közli: Bator Gini

MI EZ?
A számokat 1-9-ig úgy kell el-
helyezni, hogy minden felé meg-
kereszen 15 legyen az összeg

Közli: Doszán József (Pállos)

Számrejtvény

- alázs
- iló
- iba
- a a
- rkan
- omb
- szály
- ordán
- ber
- eréb
- de
- ökió

Közli: Csauth Katió (Noviszád)

Pótlórejtvény

„TUNDEORSZAG“ KERESZTREJTVENY

Közli: Ali bácsi fia.

- Vízszintes:**
- Kerek
  - Elem
  - A. S.
  - Rag
  - Hangszer
  - Ilyen cipő is van
  - A címzés rövi-dítése
  - Kerget
  - Lóeledel
  - Ami a noviszádi uccán van
  - Az erdőben van.

1	2	3	D	4	5	6
7		N	9	É	8	
	Ü	10		12	R	
T	11					O
14	G	13			R	16
15	17	A		S	20	
16			Z	18		

- Függőleges:**
- Him
  - Kor
  - Nem olvas
  - Védekezünk vele
  - Nem száraz
  - A nap
  - Visszafelé a pi-pázó ember teszi
  - Pusztit
  - Visszafelé névelő
  - Testrészt
  - F. O

BUJÓCSKA

Megkeresendők az elbujtatott szavak a következő mondatok-ban: (Közli: Józsa Ilus).

- A kányaró Bertuska egészségében nagy kárt tett.
- Manci lusta kislány.
- A sütőben hurka sül.

MI EZ?

Közli: Schobloher Ilonka.

L-vel kezdődik (Főváros).
G-vel kezdődik (Nagyon szépen szól).

TALALÓS KÉRDEÉS

Közli: Dobos Katia.

Esze egy csöp, sínesen
Nyelve sínes, mákszemnyi
Mégis igazságot szokott hirdetni
Az igazságnak ő bátor hirdetője
Pedig nincs fegyvere
Csak két serpenyője

Heti rádióműsor

Vasárnap, január 4.

Beograd. 9: Istentiszteletátvitel a pravoszláv székesegyházból. 10.30: Mezőgazdasági előadás. 11: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népdalok. 17: Egészségügyi előadás. 17.30: Harmonikahangverseny. 18: Népdalok gitárkísérettel. 19.30: Mozielőadás. 20: Népdalok. 20.30: Vigjáték a stúdióból. 21: Deutsch László hegedű hangversenye. 22: Hírek. 22.20: Gramofon. 22.50: A rádiózenekar hangversenye.

Budapest. 9: Ujsághírek. 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik Gere Lola, a m. kir. Operaház művésznője. E hangverseny szünetében „Népszámlálás” örádió-krónika. Elmondja Papp Jenő. 2: Gramofonhangverseny. 3: A Rádióélet gyermekjátékszórója. 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadássorozata. Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos: „Időszertű gazdasági tanácsadó. 4.10: Rádió Szabad Egyetem. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye. 6.15: „Legérdekesebb külföldi újságíró élményeim”. Benda Jenő előadása. 6.35: Békeffy-est. 7.50: Sport- és ügetőversenyeredmények. 8: Részletek a „Fehér orchidea” című keszely-K. Halász operettből. 9.30: Hangverseny. Közreműködik Thomán István, a Zene-művészeti Főiskola ny. tanára (zongora) és Thomán Mária (hegedű). Utána: A Fejes szalonzenekar, az Ostende tangó- és jazz-band és Toll Árpád cigányzenekarának hangversenye az Ostende kávéházból Kalmár Pál (ének) közreműködésével.

Praha: 8: Gramofon. 10: Gramofon. 12.04: Déli hangverseny. 13.05: Gramofon. 18: Német leadás: Szakmáry Magda és Sommer Pál, a prágai német színház művészei duetteket és áriákat adnak elő. Szünetben német hírek.

Wien. 10.30: Orgonaverseny. 11.05: A bécsi szimfonikus zenekar hangversenye. 13.05: Zongoraverseny. 15.05: Römisch-zenekar játéka. 17.30: Kamarazene. 20.10: Maeterlinck: A két madár című mesejátéka. 22.40: Wacek-zenekar.

Hétfő, január 5.

Beograd. 11.25: Gramofon. 12.45: Hangverseny. 13.30: Hírek. 15.30: Gyermekóra. 16: Gramofon. 17: Kettenbach hangversenye. 17.30: Előadás. 18: Atvitel a Moszkva kávéházból. 19.30: Francia nyelvlecke. 20: A rádiózenekar hangversenye. 20.50: Vedral Lida ljubljana énekesnő hangversenye. 21.20: Butakov Alekszije zongorahangversenye. 22: Hírek. 22.20: Népdalok.

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizállásjelentés. 12: Déli harangszó. 12.05: Szalonzenekari hangverseny. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Asszonyok tanácsadója. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5.10: „Shackleton élete és halála” Halász Gyula előadása. 5.45: Orgonahangverseny a szegedi fogadalmi templomból. 7.15: Német nyelvoktatás. 7.45: A Malcsiner-jazz hangversenye Varsányi Rudolf (ének) közreműködésével. 8.45: Csajkovszky-hangverseny a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar előadásában közreműködik Raphael Lannes gordonkaművész. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye a Metropole-szállóból.

Praha. 11.15: Gramofon. 18: A prágai nemzeti színházról közvetítés.

Wien. 11: Pataky Kálmán gramofonlemezei. 12: A Buchbinder-zenekar hangversenye. 13.10: A déli hangverseny folytatása. 15.25: Macho-zenekar játéka. 17: Zenés gyermekóra. 19.30: Bittner: A pokoli arany és Leoncavallo: Bajazzók című operája a bécsi állami operából. Utána kb.: 22.10: Gaudriot-jazz játéka.

Kedd, január 6.

Beograd. 10: Atvitel a katolikus templomból. 11.30: Gramofon. 13.30: Hírek. 20:

Felolvasás. 20.30: A Nikola Tesla énekar hangversenye. 21: Karácsonyi előadás. 21.30: Hírek. 21.50: Pravoszláv liturgia.

Budapest. 9: Ujsághírek. 10: Énekes nagymise alipótvárosi Szent István bazilikából. 11.15: Görög-katolikus istentisztelet a Szegényház-téri gör. kat. magyar plébániatemplomból. 2: Gramofonhangverseny. 4: Pista bácsi mesél a gyermekeknek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5: „Királyok és pásztorok zarándokhelye. Hédervary Klára előadása. 5.15: Komlóssy Emma magyar nótákat énekel Farkas Jenő cigányzenekarának kíséretével. 6.15: „Nyugat-tibeti utam, Körösi Csoma Sándor nyomdokain.” Baktay Ervin előadása. 6.40: Hangverseny. Közreműködik: Kresz Gézáné (zongora) és Zipernovszky Fülöpke (hegedű). 7.45: Színműelőadás a Stúdióból. „Szegény gazdagok” (Fatia Negra). Regényes színjáték 3 felvonásban (7 képben) Jókai Mór regénye után Irta Hevesi Sándor. 11–30-tól éjjel 1-ig Pertis Jenő és cigányzenekarának hangverseny.

Praha. 8.30: Gramofon. 9: Vallásos zene közvetítése a Smetana-teremből. 10.45: Gramofon. 19.45: Fuvószene. 20: Rádiózenekar. Hrszimali vezénylettel, a karmester saját művei. 21: Hangverseny a Smetana-teremből.

Wien. 10.30: Orgonaművek. 11.05: Holzer-zenekar népies hangversenye. 15.05: Haupt-zenekar játéka. 17.10: Kamarazene. 22.15: Hírek. Utána a Pauscher-zenekar játéka.

Szerda, január 7.

Beograd. 9. Atvitel a pravoszláv püspöki templomból. 10.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népdalok. 16.30: Karácsonyi felolvasás. 17: Népdalok. 17.30: Gramofon. 18: Népdalok. 19.30: Felolvasás. 20: Atvitel a beogradi Nemzeti Színházból. 22.40: Hírek. 22.50: Balalajka hangversenye.

Budapest. 9.15: Hangverseny. Közreműködik Sebeők Márta (ének), Szende Magda (hegedű) és Gregor Vilmos (ének). 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjélszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak. 3.30: Morse-tanfolyam. 4.15: Molnár Endre: „A régi erdélyi időkélet”. Felolvassa Haraszthy Lajos. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5: A m. kir. folyamórség zenekarának hangversenye a Király kávéházból. 6: Olasz nyelvlecke. 6: Gramofonhangverseny. 7: Rádióamatörposta. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Trubadur”. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye az EMKE-kávéházból.

Praha. 11.15: Gramofon. 19.20: Albu Sandu hegedűhangversenye.

Wien. 11: Cerdá zenekar. 13.40: Hangosfilmekből, gramofonon. 15.20: Grieger-zenekar játéka. 19 és 35: Ballada-est. 21: Pirandello: Cecc című műve. 22: Gangelberger-zenekar játéka.

Csütörtök, január 8.

Beograd. 11.25: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 15.30: Gyermekóra. 16: Jazz zenekar. 17: Mikolics Éva operettáriákat énekel. 17.30: Harmonika hangverseny. 18: Atvitel a Moszkva kávéházból. 16.30: Felolvasás. 20: Vigjáték előadás a stúdióból. 20.30: Nemzetközi közvetítés Berlinből. 22: Hírek. 22.20: A rádiózenekar hangversenye.

Budapest. 9.15: A 2. honvégyalozred zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjélszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny. Közreműködik Rácz Tilda (ének) és Weichherz Irén (hegedű). 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Az iskolán kívüli népművelés rádió-előadása (Rádió Szabad Egyetem). Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 5.10: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata, Német József, gazdasági tanácsos, ny. kertészeti tanár: „A szobanövények ápolása”. 5.54: Magyar népdalok és csárdások. Zongorán előadja Morvay Akos. 6.25: „Dániel” Ybl Ervin dr. előadása.

6.55: Gramofonhangverseny. 7.25: Angol nyelvoktatás. 8: Novellák. 1. A szép özvegy becsülete. 2. A temetés. Irta és felolvassa Orbók Atilla. 8.30: A közép-európai műsorcsere sorozatban, a hamburgi rádióállomás műsorának közvetítése. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota-szállóból.

Praha. 11.15: Gramofon. 20: Nemzetközi műsorátvitel Hamburgból, közreműködik a hamburgi szimfonikus zenekar Muck Károly dr. vezénylettel és Kulenkampf hegedűművész. (Brahms-művek).

Wien. 11: Völker Ferenc tenorénekés énekel gramofonon. 11.20: Szórakoztató zene gramofonon. 12: Csóka-zenekar. 13.10: Déli zene folytatása. 15.20: Külföldi virtuózok és Tuber Richárd gramofonon. 19.35: Az első bécsi mandolinzenekar hangversenye. 20.30: Nemzetközi műsorcsere keretében Hamburg műsora. 22.25: Macho-zenekar játéka.

Péntek, január 9.

Beograd. 9. Atvitel a pravoszláv püspöki templomból. 10.30: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Népdalok. 17: Felolvasás. 17.30: Román népdalok. 18: Népdalok gitárkísérettel. 19.30: Felolvasás. 20: A rádió szeptett hangversenye. 20.30: Atvitel Zagrebből. 22.30: Jazz zene.

Budapest. 9.15: Gramofonhangverseny. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjélszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A m. kir. államrendőrség zenekara fuvóegyüttesének hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Molnár Aladár meséi. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5: Szlovák-magyar nyelvoktatás. 5.25: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 6.40: Dr. Ernst Haecckl németnyelvű előadása: „Emil Ertl, ein deutscher Dichter”. 7: Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 7.30: Kertész R. Róbert előadása: „A műemlékvédelem”. 8: A bécsi Singakademie énekarának hangversenye a bécsi Grosses Konzerthausból. 10: Hoen Alfréd zongraművész hangversenye. 10.35: A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata. Schandl Károly ny. államtitkár előadása: „A magyar mezőgazdaság szerepe Európa talpraállításában. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Szabó Guy László jazz-zenekarának hangversenye a Geller-szállóból. Vig Miklós (ének) közreműködésével.

Wien. 11: Gramofon. 12: Winternitz-zenekar játéka. 13.10: Déli zene folytatása. 15.25: Silving-zenekar. 17.30: Bruckner mint szimfonikus, gramofonpéldákkal. 20: Strauss Richard-est. Utána, körülbelül 21.50: Hírek, majd: Recktenwald-zenekar játéka.

Szombat, január 10.

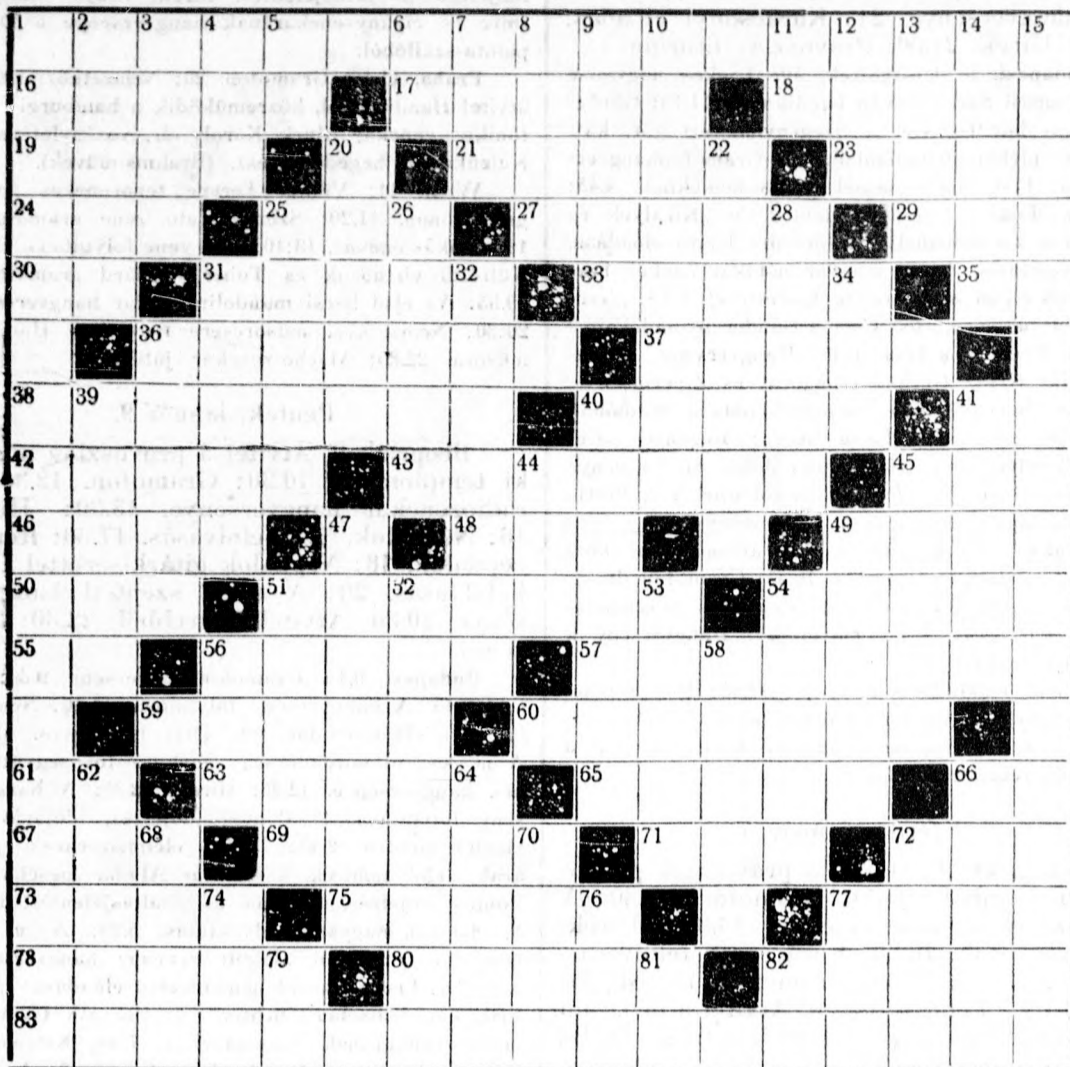
Beograd. 11.25: Gramofon. 12.30: A rádiózenekar hangversenye. 13.30: Hírek. 16: Gramofon. 17: Zenekari hangverseny. 18: Jazz zene. 19.30: Egészségügyi előadás. 20: Jugoszláv népdalok. 20.30: Kabaréest. 21.30: Hírek. 21.50: Körséta Európán át.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vizjélszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A Mándits szalon zenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Lőrinczy Lajos novellái: 1. Két idegen testvér. 2. Szegény kies imadár. 3. Az utolsó nemes. Felolvassa a szerző. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés, hírek. 5: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 6: „Régi pesti alakok”. Faragó Jenő előadása. 6.25: Az 1. honvégyalozred zenekarának hangversenye. 7.30: „Mit üzen a rádió”. 8.15: Előadás a Stúdióból. „Gyuri urfi”. Bohózat három felvonásban. Irta Boros László. Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Rácz Béla és cigányzenekarának hangversenye a Pannonia-szállóból.

Wien. 11: Geiger-zenekar. 12: Déli zene. 13.10: Baritonének gramofonon. 13.25: Operarészletek. 17 és 15: Az etűd, mint mestermű. 19.40: Hárfaverseny. 20: Farkas Károly egy hangosfilmet forgat. Közreműködnek: Holzschuh Lizzi, Farkas Károly, Ziegler Károly kamaranékes, Holzer József karnagy, Klapper karnagy, Vogelhut saxofonművész, Drahozal hegedűművész. Csatlakozóan hírek. Majd a Konrgold-jazz játéka.

Keresztrejtvény

(Közlő: Szaientay Zoltán Noviszád)

A megfejtő neve és címe:

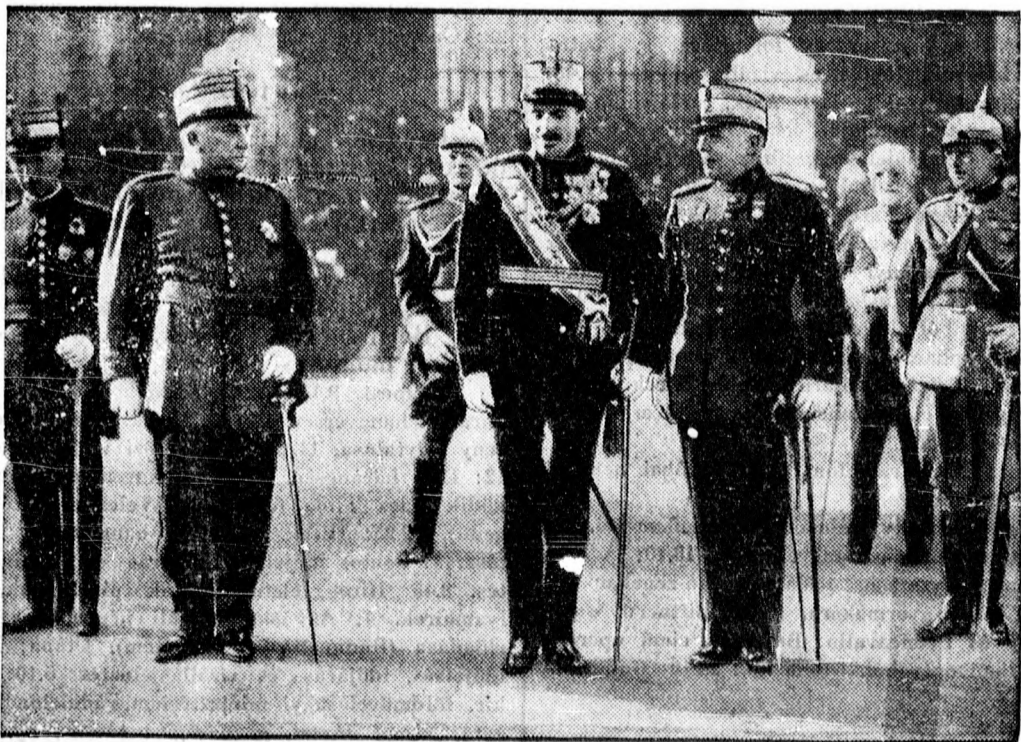
Vízszintes sorok:

1. Annyi mint, érc (görögül) és elefántcsontbólvaló (latinul). 16. Római diktátor és hadvezér. 17. A monda szerint a britek utolsó királya, az angolszászok elleni harcban esett el. 18. Illat, de iz is lehet közkeletű idegen szóval. 19. Heregei család, melyből II. Luvius is ered... Odescalchi. 21. Vulkanus fia. 23. Férfi név becézve. 24. Király idegen nyelven (fonetikusan). 25. Holland folyadékmérték. 27. Minden emberből ez lesz. 29. R. R. N. 30. S. N. 31. Város a Szeret egyik jobboldali mellékfolyója mellett. 33. Ez a selyem híres. 35. Igeközt, ékezet pótlásával. 36. A korál másik neve. 37. Au-val a végén, kerületi kapitányság Szászországban. 38. .... brevis est (A harag rövid örültség). 40. Szigetek az Északi Jegestengerben. 41. Francia birtokos névmás. 42. ....ok, nép az Alpok délkeleti oldalán. 43. Píszmog. 45. R. C. U. 46. V. J. E. S. 48. Salzkammerguti fürdő (fon.). 49. Fekete, franciául. 50. Festő, szobrász csinálja. 51. Egy régi népfaj neve a Terek folyó mentén laktak. 54. Háziasszony teszi, ékezet hibával. 55. Ugyanaz mint 41 vízszintes. 56. Szigetcsoport Polinéziában. 57. Volt királyi nyaraló, Trieszt mellett. 59. Vissza: liba teszi. 60. Osztrák tábornagy. Novarránál döntő győzelmet aratott (fon.). 61. Ifjúsági Kör. 63. Indiai Isten. 65. Átvitt értelemben egyenlő színvonalu (fon.). 66. Latin prepozíció. 67. ....ta, az emberi szervezetben is előfordul. 69. Apage ....nas (fon.). 71. Kettő más szóval. 72. Jónév is lehet, de moslékban is előfordul. 73. Éppen, idegen nyelven. 75. Vissza: alul régies magyarsággal. 77. Férfi név. 78. Hipokratés volt az első. 80. Középkorban „Isar” neve. 82. Elkerülni idegen nyelven (part. pass-ban). 83. Sirköveken található felírás, (latinul).

Függőleges sorok:

1. Magyar költő álneve. 2. Észak Amerikai tó. 3. Egyházi szertartási kellék. 4. Vissza: ékezet pótlásával ige. 5. Kicsinyítő rag. 6. Olasz névelő. 7. Ékezet pótlásával, ásvány, mely valamilyen fémeket tartalmaz. 8. Az egyiptomiak szerint a világ teremtője.

9. Rutén néptörzs a Kárpátokban. 10. Tornaszerek névelővel. 11. Francia birtokosnévmás. 12. Ige mult időben. 13. Fekete idegen nyelven. 14. Kovasavtartalmu barna vasokker 15. Páris külvárosa, ss=s. 20. Fed. 22. Tánc. 25. Egy betű hozzáadásával a védakör egyik főistene. 26. Vissza: kártyajátékban előforduló kifejezés. 28. St....., papír is van ilyen. 31. Vő, idegen nyelven (fon) 32. Orosz határvidék. 34. I. C. T. 36. Rang. 39. Röppentyű szinonimája. 40. Híres német csatakép festő (fon.). 41. Vissza: híres szerb történetíró. 44. Szláv kérdőszó (fon.). 45. Nemrég elhunyt magyar festő egyik neve. 47. Textil áru. 49. Német város betűi felcserélve. 51. Pokol kő. 53. Hegység, Nubia keleti oldalán. 54. Erdő művelésnél használják. 56. Vissza: francia birtokosnévmás. 58.

Spanyolországban ismét rend van.

A spanyolorzági zavargások lecsendesülése után Alfonz király a Bolivar Simon emlékére tartott istentisztelet alkalmával jelent meg először a nyilvánosság előtt.

Kikötő a Finn öbölben. 62. Vissza: hivatalnok. 64. A vonat is visz. 66. Egy betű hozzáadásával híres szőnyegek. 68. Vissza: szlávul arc. 70. Szárny latinul (Gen.). 72. Vissza: becézve női név. 74. Edény idegen nyelven. 76. A. R. R. 77. ... Maria. 79. Idegen igenlő szó. 81. Ékezzettel szerszám. 82. Igeköztő.

A küljöld humora

Egy zseniális találmány

Patent Nr. 387. 632

Söndagsnisse

HASONLOSAG

— Ön úgy találja, hogy ez a fiatal leány az anyjához hasonlít?
— Persze. Most még nem feltűnő, de várjon egy pár évig, amíg kinő a bajusza.

A FÖSVENY UDVARLO

— Miért adtad ki Jimmynek az utját?
— Képtelenül fősvény. Azt mondtam neki, hogy imádom a virágot, erre hozott két gramm magot hogy ültessem el.
(The Passing Show.)

FÜRDŐHELYEN

— En csak egy félóraig maradok a vízben, mert hideg. Miért akar ön addig ülni benne, míg fesőtétedik?
— Mert elvesztettem az uszónadrágomat.

(Péle-Méle)

TÖRVÉNYSZEKEN

Bíró: Aki tetszését meri nyilvánítani, azt azonnal hazaküldöm!

Bolivar Simon, a délamerikai szabadsághős száz évvel ezelőtt a spanyolok ellen harcolt és megindította azt a harcot, amelynek vég-eredményeként a spanyolok teljesen elvesztették délamerikai gyarmataikat.

Az „AMERIKA“ étterem és söröző
 Novisad, Kralja Petra 20. értesíti a m. t. közönséget, hogy
 az árakat a mai naptól fogva leszállította:
 ebéd, 4 fogásos, 12 — dinár
 vacsora, 2 fogásos, 10' — dinár
 Elsőrangú konyha. Külön italok. Szíves pártfogást kér.
 Schumacher János. vendéglős

DARVAS GÁBOR 192
 szenzációs hadifogolyregénye:

„Mindent meggondoltam és
 mindent megfontoltam...“

könyvalakban is megjelent s rövidesen el-
 hagyja a sajtót.

Előfizetéseket e hó 20-ig kedvezményes
 (35 din.) áron kiadóhivatalunk vesz fel.

Győződjön meg Ön is,
 hogy valóban jó
rádiót vagy gramofont
 a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett csak

Truppel Béla, Novisad

szaküzletében vásárolhat. Dunavska u. 17. Tel. 26-69.

Allandó nagy raktár minden lé-
 tező hangszerekben valamint
 világhírű márkájú

zongorák,

pianinók, harmoniumokban

Egyetlen számottevő beszerzési
 forrás tónifilmlemezekben.

VIZBEN MOSHATÓ

glacé és szarvasbőr kesztyűk.

FISCHER J. és FIA, NOVISAD

Kralja Petra ul. 23

Szalay Pál

műszaki üzlete
Novisad

rk. templomudvar

rádió, gramfon,
 autogumi, auto-
 felszerelési cik-
 kek, hócipők,
 fémbutor lerakata

Részletüzlet

A novisádi II. nemzetközi kiál-
 lításán ismét I. és II. díjat nyerte
 Angliából, Dániából és Hollan-
 diából importált tenyészállatok.

Előjegyzéseket elfogadok:

Rhode Island
 Fehér Leghorn
 Fehér Wyandotte
 Plymouth Rocks
 Indiai Futókacsa.

Tenyésztőjásokra, naposcsibékre
 és növendékállatokra Az állomá-
 ny állandó vérvizsgálat, csa-
 pólások-ellenőrzés és törzs-
 könyvezés alatt áll.

Cím:

Pászthy, Novisad

Katolicska porta - Telefon 21-34

EGÉSZ EUROPA

A TELEFUNKEN 40-BEN

TELEFUNKEN 40

AZ EGÉSZ VILÁGON!

TELEFUNKEN 40 Special, beépített
 hullámsapdával, tökéletes szelektivitás

az a rádiókészülék, amely meghódította a világot

Kérjen prospektust vagy nézze meg még ma egy jó üzletben —
 vételkényszer nélkül. Kapható 3, 6, 9 és 12 hónapos részletfizet-
 ésre eredeti áron, minden Telefunken-kepviselelnél.

TELEFUNKEN

A legrégebbi tapasztalat!

A legmodernebb szerkezet!

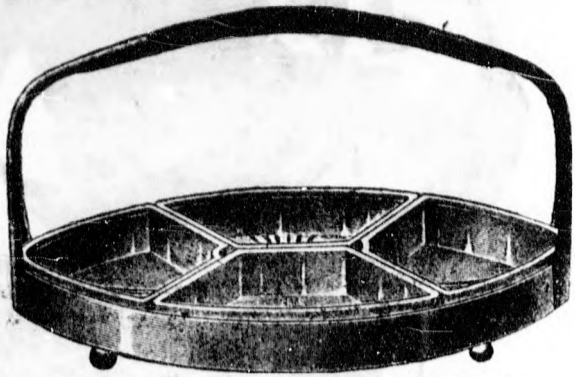
Jugoslavenski Siemens A. O. Beograd, Kr. Aleksandra 8

Képviselek minden nagyobb városban

Női divat

Mindenemü házi és konyhafelszerelési eszköz, legalkalmasabb
karácsonyi, ujévi és nászajándék

Nagy választék — Legolcsóbb árak
Legjobb áru — Szolid kiszolgálás

Nisevics Száva

szaküzlete, Noviszád, Kralja Petra ul. 10. 2147

Ozembem megtekinthető

28-30 HP stabil szivógámmotor ge-
nerátorral, Jindrich deráló, kötőré,
transzmissiók, szíjtárcsák stb. eladók

Gausz János

Noviszád, Futoski put 66.

Előnyomda

berendezést teljes felsze-
reléssel legjobb anyagból
a legolcsóbban szállít:

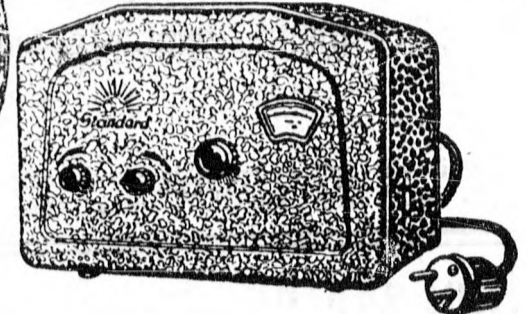
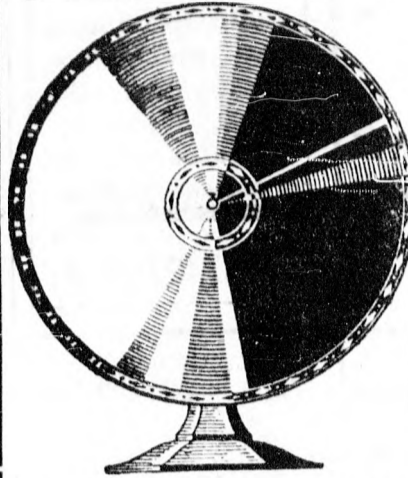
GELBSTEIN ALBERT
előnyomda berendezési gyár
SENTA (Baška) 5681

Fontos rádió hír! Tessék feljegyezni!

Standard 3 A.

VÁLTÓ ÁRAMU RÁDIÓ KÉSZÜLEK MINDEN HÁLÓZATRA

A
**rádiótehnika
remekműve**

ÁRA STANDARD HANGSZÓRÓVAL DIN. 3575.—
Előnyös fizetési feltételek mellett beszerezhető az

Elektro Rádió cégnél

Subotica, Aleksandrova ul. 9.

Díjtalan bemutatás!

Kérjen prospektust!

NYILTÉR*

ROSSIJA-FONCIÈRE

életbiztosítási kötvényei:
szolid, olcsó, biztos

Kérjen ajánlatot: Rossija Foncière
Szubotica, Aleksandrova ul. 4.

Dunabánsági Intelligencia
találkozóhelye
Beogradban a

RUSKI CAR

étterem és kávéház. — Tulajdonos: Rácz Lajos

Tisztelettel értesítjük jóbarátainkat, is-
merőseinket és a t. üzletfeleinket, hogy
asztalos műhelyünket és temetkezési raktárunkat
Dudarszka u. 39 sz. alól Dudarszka u. 28
szám alá (saját házukba) helyeztük át.
Kérjük a n. é. közönség további szives
pártfogását.

Tisztelettel

BARSONY TESTVÉREK

asztalos és temetkezési vállalkozók

A haladó gazda lapja

A MUNKA

Megjelenik hetenkint egyszer 20-24 oldalas
terjedelemben.

Előfizetési díja egész évre 80 dinár.

Mutatványszámot
bárkinék küld a kiadóhivatal.

Subotica, Knjaza Mihajla ul. 2.

Legújabb

**PHILIPS
rádió**

kapható

FLEISSIG JULIO
villanyüzemében, PANCSEVO

*Szép karácsonyi
ajándékot*

mindenfajta kézmunkaneműkben
olcsó alkalmi áron nálunk sze-
rezzen be. Kész díszszekend-
ők, monogram. Előnyomda,
kézi és gépi hímzőterem; aszúr
és más hasonló munkák olcsó
karácsonyi árban

NAGYFEJEŐ

kézmunkaüzletében
NOVISZAD, Kraljica Marija 2.
(az új hidhoz vezető út)

Disznóvágáshoz

ha izletes és tartós töltelék szeret, úgy

Fuchs - csemegepaprikát

5712

használjon. SZUBOTICA, Vilzonova 11.

Ne vásároljon négysarkos drótkerítésfonatot
másutt. mielőtt tőlünk árajánlatot nem kért

Ily fonatokat
versenykivüli
árban szállítunk
mindenhová

Kérjen 7100
árajánlatot

KRAMER TESTVÉREK

drót- és drótáru-gyár, NOVISAD

Olcsó és jó

fényképészeti anyag, ama-
tőrfevételek kidolgozása,
órák javítása és szem-
üvegek eladása és javi-
tása csakis

„Foto“ Nadich-nál
Katolikus porta 8. helyiség

**Ivanitza
Péter**

uri és női
fodrászterme
a
leghigiénikusabb

Állando hideg és meleg-
viz villamoserőre, haj-
vágás, arc és fejma-
százs.

„HYGIEA“ Drogeria

Trg Oslobođenja 2. a
kat. templommal szemben

Kemikáliák, kötze-
rek, parfümök, leg-
szébb karácsonyi
ajándékok.

35 dinár 100 kgr
l-a aprított
bükküzifa

házhöz szállítva. Parkettgyári
hulladék és egyéb tüzelő a
legolcsóbb áron. Vagon vétel-
nél mindenemü tüzfűt
bármely állomásra olcsó árak
mellett azonnal szállítunk

Vujkovic és Társa
SUBOTICA, Tel. 6-69

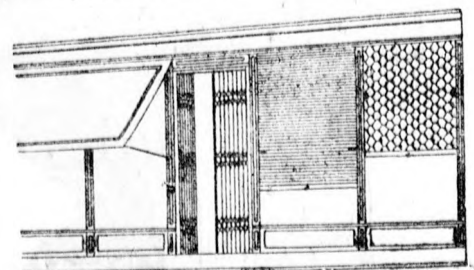
Karácsonyi

ajándékokat a legjobban az ismert

Burghardt

cégnél, »Az arany csillag«-hoz, szerzi be.
Különbéle trikotazsok, férfiingek, nyakra-
valók, D.M.C. minden minőségben és színben,

Tekintse meg saját érdekében, h irakataimat!

Ha épít

mindennemü lakatosárut, vasablakot, kerítést, kaput,
rácsot, korlátot, faredőnyt

BERNOLD SILVESTER

gyára a legolcsóbban szá lit.

Noviszád, Bana Dunjica, 14-18. a gázgyárral szemben